

ІНОЗЕМНІ МОВИ ХХІ СТОЛІТТЯ

ПРОФЕСІЙНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА ДІАЛОГ КУЛЬТУР

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО

Кафедра іноземної філології та перекладу

Іноземні мови ХХІ століття: професійні комунікації та діалог культур

Збірник наукових праць

Видавець ФОП Чернявський Д. О.

Кривий Ріг

2017

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DONETSK NATIONAL UNIVERSITY OF ECONOMICS AND TRADE NAMED
AFTER MYKHAILO TUGAN-BARANOVSKY

Department of Foreign Philology and Translation

**Foreign Languages of XXI Century:
Professional Communications and Dialogue of
Cultures**

Collection of Scientific Works

Kryvyi Rih – 2017

УДК 811-027.63«21»:(316.774-027.561+[366.636:008(100)])(045)

I - 67

ББК 81.2+71

Колектив авторів

I-67 Іноземні мови ХХІ століття: професійні комунікації та діалог культур // Збірник наукових праць. – Видавець ФОП Чернявський Д. О., Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2017. – 128 с.

ISBN 978-617-75553-58-7

Збірник містить матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Іноземні мови ХХІ століття: професійні комунікації та діалог культур» та призначений для широкого кола читачів, які цікавляться проблемами вивчення іноземних мов та перекладу в Україні та за кордоном.

The collection of scientific works contains proceedings of the Second All-Ukrainian Research and Practical Internet Conference “Foreign Languages of XXI Century: Professional Communications and Dialogue of Cultures” and is designed for a large circle of readers who are interested in the state of learning foreign languages and translation both in Ukraine and abroad.

УДК 811-027.63«21»:(316.774-027.561+[366.636:008(100)])(045)

ББК 81.2+71

© Колектив авторів, 2017

© Донецький національний університет економіки і торгівлі

ISBN 978-617-75553-58-7

імені Михайла Туган-Барановського, 2017

ЗМІСТ / CONTENTS

ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА / APPLIED LINGUISTICS

Альфер Олена, Малихін Олександр. Особливості перекладу фахових термінів: лексичний аспект	6
Кваско Юлія. Особливості перекладу англійських пісень українською мовою	10
Kryklyvets Daria, Aliksieieva Natalia. Difficulties of the restaurant menu translation	15
Овсієнко Надія. Особливості перекладу назв англomовних кінострічок	19
Демчук Катерина. Особливості перекладу англійської фінансово-економічної термінології українською мовою	
Остапенко Іван. Фразеологізми та способи їх перекладу з англійської мови на українську	23
Сірко Вікторія. Неологізми в англійській мові	27
Тетеря Вікторія. Особливості перекладу текстів ЗМІ	30
Тріфонова Дарина. Переклад власних назв у романі Дж. Роулінг «Гаррі Поттер»	33
Чеботаренко Анна. Аналіз запозичень сучасних термінів у сфері готельної справи	39
Чепурнова Анастасія. Застосування граматичних перекладацьких трансформацій при перекладі новели С. Цвайга «Гувернантка»	43
Шерстюк Катерина. Граматичні особливості перекладу з німецької мови	48
Filimontseva Iryna. Traditions of hospitality of ukrainian people in the hotel business	52
Янцева Надія. Засоби вербалізації явища омани в сучасній англійській мові	56

ІНОЗЕМНІ МОВИ ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ / FOREIGN LANGUAGES AS A MEANS OF PROFESSIONAL INTERACTION

Bielaia Anastasiia. Foreign trade as a factor of socio-economic development	60
Herasymova Olha, Danylovych Liudmyla. Pedagogy is the theory of education, and education is the practice of pedagogy	63
Ivanchenko Krystyna. Use of innovative technologies and their impact on hospitality industry development	69
Karchenkova Alona. Financial accounting: essence and bases for organization	74
Medun Anna. The main offshore zones	78
Pyshna Oleksandra, Kuda Dmytro. Modeling of insurance management real investment	82
Pshynnik Viktoriia. Development perspectives of Michelin stars restaurants in Ukraine	86

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ / INNOVATIVE EDUCATION TECHNOLOGIES

- Dorokhina Iryna, Tymchenko Vita.** Academic writing: summarizing 90
Роман Каріна. Використання Інтернет-ресурсів при вивченні іноземних 94
МОВ
Sherstiuk Liudmila. The recognition difficulty of extended compound 98
sentences for students

МОВА І ЗАСОБИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ / LANGUAGE AND COMMUNICATION MEDIA

- Tomashova Victoriia.** Comparative analysis of paper, electronic and on-line 104
dictionaries

МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДИСКУРС / CROSS-CULTURAL DISCOURSE

- Довгаль Єлизавета.** Роль англійської мови у світі та бізнесі 108
Koval Mariia. English chat shortenings as a phenomenon of cross-cultural 111
communication
Лаптева Анна. Вплив англійської мови на молодіжний сленг 115
Nazarenko Yaroslav, Tkachov Stepan. Differences between British and 119
American English
Поплавський Олександр. Сленг як один із засобів швидкого вивчення 123
розмовної англійської мови

ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА APPLIED LINGUISTICS

УДК 81'25:81'276.6(045)

Олена Альфер
студентка

Донецький національний університет економіки і
торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
м. Кривий Ріг, Україна

Олександр Малихін
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри романо-германських мов та перекладу
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ФАХОВИХ ТЕРМІНІВ: ЛЕКСИЧНИЙ АСПЕКТ

В статті розглядаються види термінів та способи перекладу галузевої термінології з англійської на українську мову. Автор аналізує такі лексико-семантичні трансформації, як транскодування, калькування, конкретизація та генералізація значення, семантична модифікація, опис, компресія. Значна роль приділяється труднощам перекладу термінів та безеквівалентної лексики.

Ключові слова: безеквівалентна лексика, генералізація, еквівалент, компресія, термін, транскодування, трансформація, фахова термінологія

Фахові терміни, як мовні знаки, що репрезентують поняття спеціальної, професійної галузі науки або техніки, становлять суттєву складову науково-технічних текстів і одну з головних труднощів їх перекладів з огляду на свою неоднозначність, відсутність у мові перекладу відповідників нових термінів, а також певні відмінності процесу термінотворення в англійській та українській мовах.

Дослідженням питання особливостей перекладу англомовних економічних термінів присвячені праці К. Мірошникова; лексичним прийомам термінологічних одиниць транспортної галузі присвячені праці Т. Смірної. Проблемами термінології глибоко займалися такі лінгвісти як Г. Винокур, А. Реформатський, В. Даниленко, С. Гриньов, М. Мостовий, В. Карабан, А. Суперанська та інші.

Питання термінології привертають увагу спеціалістів багатьох сфер. Термінологічні системи різних галузей науки і техніки є основою професійних знань, передачі та збереження інформації. І навпаки, недосконалість термінології може призвести до непорозуміння і практичних помилок. Саме в цьому і полягає актуальність нашого дослідження [1].

Головним прийомом перекладу термінів є переклад за допомогою лексичного еквівалента. Еквівалент – стала лексична відповідність, яка

повністю співпадає із значенням іншомовного слова-терміна. Терміни, які мають еквіваленти в рідній мові, відіграють важливу роль при перекладі. Вони слугують опорними пунктами у тексті, від них залежить розкриття значень інших слів, вони дають можливість з'ясувати характер та фаховість тексту. Однак, пошук еквівалентів у рідній мові для перекладу термінів з іноземної мови ускладнюється тим, що терміни – неоднозначні, і в залежності від сфери знань, у якій вони вживаються, мають різні значення та дефініції. Тому далеко не завжди термін перекладається терміном – повним та абсолютним еквівалентом. Хоча деякі термінознаки справді однозначні і не мають жодних інших значень ні в якій іншій сфері і завжди перекладаються абсолютним еквівалентом. Наприклад, такі терміни як: «economics», «chemistry», «lexicology», «atom», «money», «market», «biology» мають точні відповідники в українській мові: «економіка», «хімія», «лексикологія», «атом», «гроші», «ринок», «біологія», які легко знайти у загальних словниках, не звертаючись навіть до фахових. Однак, частка таких термінів у загальному термінофонді дуже незначна, тому переклад більшості спеціальних галузевих термінів не є простою заміною слова-терміна мовою оригіналу відповідним термінознаком у мові перекладу [1].

Переклад спеціальної галузевої термінології, в тому числі й економічної, здійснюється різними способами, а саме за допомогою таких міжмовних трансформацій: лексичних, лексико-семантичних та лексико-граматичних. Головне завдання перекладача полягає у вірному виборі того чи іншого прийому в ході процесу перекладу, щоб якнайточніше передати значення кожного терміна.

Одним з найпростіших лексичних способів перекладу економічного терміна є метод транскодування. Транскодування – це політерна чи пофонемна передача вихідної лексичної одиниці за допомогою алфавіту мови перекладу. Даний прийом часто застосовується для перекладу англійських економічних термінознаків, орфографічна система мови яких дуже відрізняється від української і передбачає, перш за все, передачу звукової форми терміна, а вже потім – його лексичного значення.

При перекладі термінів у юридичному контексті часто використовується такий прийом перекладу як транскрибування [2].

Метод транскрибування – передача літерами рідної мови звучання англійського слова.

Приклад:

Special Systems Industry – Спеціал Систем Індастрі.

Переклад за допомогою використання різних прийменників.

Приклад:

Accreditee person – особа, в присутності якої виконується акредитування; *to acknowledge the compliment* – відповісти на почесі; *acquisition by conquest* – заволодіння майном шляхом захоплення.

Значні труднощі викликають терміни, до складу яких входять групи слів, так звані багатокомпонентні терміни.

Існує ряд термінів-словосполучень, які не допускають дослівного перекладу, хоч мають еквіваленти в рідній мові. Окремі елементи таких термінів відрізняються від компонентів еквівалента рідною мовою. Такі терміни рідко зустрічаються в економічній термінології.

Приклад:

Private nuisance – джерело небезпеки.

Найбільш складними для перекладу є терміни, які мають різні значення не тільки у різних галузях науки і техніки, а й навіть в одній галузі:

Notice – 1. попередження, повідомлення, заява, сповіщення, попереджати, сповіщати; 2. сповіщення про готовність судна до завантаження; нотіс; 3. знання, обізнаність.

Account – 1. рахунок; розрахунок; 2. належний платіж; несплачена боргова вимога; 3. звіт; робити звіт; пояснювати; 4. позов з вимогою до звіту; 5. відповідати; нести відповідальність [2].

Таке слово, яке має кілька словникових відповідностей, варіантів, аналогічних йому за значенням, перекладається шляхом відбору варіанта-аналога, який найточніше передавав би значення терміну у залежності від слів, які знаходяться у тісному зв'язку з даним словом.

Спосіб транслітерації часто застосовується при перекладі назв фірм та різних корпорацій, а також фінансових установ. Терміни також підлягають іншому лексичному прийому перекладу – калькуванню – передача не звукового, а комбінаторного складу слова, коли складові частини слова (морфеми) чи фраземи (лексеми) перекладаються відповідними елементами мови перекладу.

Метод калькування – переклад англійського слова чи словосполучення за його частинами з наступним складанням цих частин. Такий переклад відтворює англійське слово дослівно.

Приклад:

Multiple accredit – множинне акредитування; *accomplice of attempt* – співучасник у замаху; *according to law* – у відповідності до закону.

Найбільш розповсюдженим лексичним прийомом перекладу економічних термінів є описовий спосіб передачі значення термінознака. Такий прийом застосовується при перекладі тих економічних понять і реалій, які вже давно відомі в постіндустріальних суспільствах, але тільки зараз починають з'являтися в українському соціумі. Передача значень таких термінів можлива лише шляхом розкриття й додаткового пояснення змісту нових термінологічних одиниць. До таких належать сучасні форми торгівлі та надання фінансових послуг [3].

У випадку, коли спеціальний словник не дає точного еквівалента тому чи іншому економічному терміну, або ж коли застосування калькування, транслітерації чи описового перекладу недоречне, можливими також є лексико-семантичні та лексико-граматичні прийоми перекладу. Зокрема, до вищезгаданих трансформаційних прийомів, що застосовуються при перекладі фахових термінів, можна віднести конкретизацію та генералізацію значення.

Конкретизація – процес, при якому одиниця більш широкого конкретологічного змісту передається в мові перекладу одиницею конкретного змісту. Саме через те, що англійські слова характеризуються більш розгалуженою семантичною структурою, аніж відповідні українські слова, їх переклад приховує у собі більше можливостей здійснення помилок, ніж переклад таких слів з української мови на англійську, тому що англійське слово може бути вжитим не в тому значенні, що призведе до грубих викривлень змісту.

Іноді в українській мові необхідно робити заміну слова чи словосполучення, що мають більш широкий спектр значень в англійській мові, еквівалентом, який конкретизує значення згідно контексту або стилістичних вимог. В першу чергу, така заміна передбачає пошук синонімічного еквіваленту у мові перекладу, який буде більш конкретно і стилістично виправдано передавати фаховість даної лексичної одиниці [3].

Синонімічна заміна англійського економічного терміна більш широкого конкретологічного змісту з метою конкретизації його значення у мові перекладу, також має місце у перекладацькій практиці і є виправданою на рівні мікроконтексту лише в тому випадку, коли із змісту речення зрозуміло, про що саме йде мова.

При перекладі економічних термінів також можливим є застосування прийому генералізації. Генералізація вихідного значення має місце в тих випадках, коли міра інформаційної упорядкованості вихідної одиниці вища за міру упорядкованості одиниці, що відповідає їй за змістом у мові перекладу [4].

Ще одним лексико-граматичним прийомом перекладу сучасних економічних термінологічних одиниць є метод компресії. Компресія – це більш компактне викладення думок завдяки опущенню зайвих елементів та позамовного контексту. Цей метод зазвичай застосовується перекладачами при перекладі фахової термінологіки на рівні макроконтексту, рідше – на мікрорівні, бо це може призвести до невиправданого опущення частини лексичного значення даного терміну.

У процесі перекладу англійських економічних термінів досвідчені перекладачі зазвичай обирають той чи інший спосіб перекладу, виходячи зі змісту контексту, у якому вжито даний спеціальний галузевий термін, а іноді комбінують усі вищезгадані прийоми, аби якомога точніше і вдаліше передати їхнє лексичне значення у мові перекладу, зберігши при цьому, наскільки це є можливим, звукову форму та морфемну структуру вихідної термінологічної одиниці. І зважаючи на те, що сучасна англійська економічна терміносистема є мовою-продуцентом нових міжнародних економічних термінів, адекватний переклад фахової термінологіки набуває особливо важливого значення для успішного становлення та нормалізації української фінансово-економічної термінології у відповідності до міжнародних стандартів [4].

Отже, для перекладу безеквівалентної лексики існує три основні групи прийомів: лексичні, граматичні та стилістичні. Лексичні прийоми використовують, коли в вихідному тексті зустрічається нестандартна мовна

одиниця на рівні слова: а) власна назва, відсутня в мові перекладу; б) термін; в) слова, які означають предмети, явища та поняття, відсутні в культурі перекладу. Найбільш поширеними прийомами перекладу нестандартних лексичних елементів є: транслітерація/транскрипція, калькування, семантична модифікація, опис, коментар, змішаний (паралельний) переклад. Граматичні прийоми використовують, коли об'єктом перекладу виступає така граматична структура, яка не є характерною для мови перекладу. До найбільш розповсюджених граматичних прийомів належать: граматичні та функціональні заміни, граматичні трансформації, антонімічний та нульовий переклади, поширення, додавання, приєднання та ціла низка інших.

Список використаних джерел:

1. Кезина С. В. Семантическое поле как система / С. В. Кезина // Филологические науки / ст. ред. П. А. Николаев. – Вып. 4. – М. : Неф-тяник, 2004. – С. 79-86.
2. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : [підручник] / М. П. Кочерган. — К. : Академія, 2001. – 361 с.
3. Левицкий В. В. Статистическое изучение лексической семантики / В. В. Левицкий – К. : УМК ВО, 1989. – 155 с.
4. Мусурівська О. В. Емоційно-оцінююча лексика англійської мови / Мусурівська О. В., Паранюк Д. В. // Вісник ЧНУ / наук. ред. В. В. Левицький. – Вип. 12. – Чернівці : ЧДУ, 1997. – С. 46-58. – (Германські мови).

Olena Alfer, Oleksandr Malykhin. Peculiarities of professional terms translation: lexical aspect

The article deals with types of terms and ways of professional terminology translation from English into Ukrainian. The author analyses such lexical-semantic transformations as transcoding, calque, concretization and generalization, semantic modification, description, compression. Great attention is paid to difficulties of terms and non-equivalent vocabulary translation.

Key words: non-equivalent vocabulary, generalization, equivalent, compression, term, transcoding, transformation, professional terminology

УДК 8125:81-14:811.111=811.161.2(045)

Юлія Кваско

студентка

Донецький національний університет економіки і

торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

м. Кривий Ріг, Україна

Науковий керівник: Д. В. Фурт

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ПІСЕНЬ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

У статті розкриваються основні складнощі перекладу пісень з англійської українською мовою, розглядаються правила перекладу англійських пісень задля збереження змісту та її художньої цінності, а також аналізується вплив англійських пісень на вивчення англійської мови.

Ключові слова: ідіоми, фразові дієслова, фразеологічні конструкції, переспів, художній переклад

Музика впливає на почуття, настрої та має виховний характер. Наразі відбувається популяризація міжнародних пісенних конкурсів та іноземних музичних каналів. Кожна пісня має свій особливий зміст, що розкриває думку автора та його погляди на життя, тому дуже важливо при перекладі пісні іншою мовою не втратити її змісту. Особливої уваги заслуговують популярні англійські пісні, адже вони допомагають у вивченні мови, тому тема перекладу англійських пісень українською мовою є дуже актуальною.

Мета цієї статті полягає у розкритті особливостей перекладу англійських пісень українською мовою, а також у розкритті впливу цих пісень на вивчення англійської.

В англійських піснях дуже часто зустрічаються ідіоми – сталі фразеологічні вислови, саме їх вивченням займаються такі вчені, як М. Шанський, В. Виноградов, О. Кунін, Н. Амосова, Г. Грін, Дж. Сейдл та У. Макморді. Однією з головних проблем, з якою стикаються перекладачі при перекладі англійських пісень українською мовою є фразеологічні конструкції, які дуже відрізняються від українських аналогів, тому цим питанням займається багато науковців-мовознавців: Л. Авксентьев, М. Алефіренко, О. Бабкін, В. Архангельський, Л. Булаховський, В. Виноградов, В. Гак, М. Демський, В. Жуков, Ф. Медведєв, В. Мокієнко, О. Мелерович, Є. Поливанов, Л. крипник, В. Телія, З. Попова, А. Альохіна, Н. Амосова, Л. Удовиченко, М. Басай, Р. Еккерт, О. Кунін, М. Леонідова, С. Скорупка, О. Смирницький.

Майже у всіх піснях є фразові дієслова, що також ускладнюють переклад пісень українською мовою, цим питанням займалися вітчизняні та зарубіжні вчені Дж. Поуві, Л. Сміт, О. Кунін, Т. Левицька, А. Фітерман та інші. Але серед вітчизняних наукових праць з перекладу, проблема методів передачі образів пісенної творчості, не порушуючи при цьому мелодики пісні, майже не вивчена.

Важливо зауважити, що переклад пісень з англійської мови може ускладнюватись наявністю сленгу, розмовних виразів, фразеологізмів, фразових дієслів, неологізмів тощо. Не у всіх, хто займається перекладом пісень з англійської мови українською вдається влучно передати зміст пісенного твору, адже для цього треба володіти знаннями літературного перекладу.

Як правило, найбільш складні у перекладі ідіоми та різні фразеологічні одиниці. Наприклад, у пісні є знайомі слова, але перекласти рідною мовою або навіть зрозуміти сенс неможливо.

Зазвичай при дослівному перекладі ідіом та фразеологічних одиниць дуже важко зрозуміти їх загальне значення. Наприклад у фразі *to beat about the bush* – «ходити навкруги» (дослівно – бити навколо куща) жодне слово не має ніякого натяку на значення всієї фрази. Такі вислови є лексичними та граматичними архаїзмами, тобто не обумовлені сучасними мовними нормами. Наприклад, «*a big cheese*» вживають коли говорять про важливу персону.

У пісні групи Galactic «*Cowboys Breakthrough*» зустрічаємо ідіому «*a bull in a china shop*», яка означає «незграбна людина в ситуаціях, в яких треба

бути обережною». Рядок «*Look out 'cause I'm a bull in a china shop*» перекладається, як: «Подивись, я – незграба». У піснях таких груп, як Toby Keith «*Upstairs, Downtown*» та Nickel Creek «*Out of the Woods*» використана ідіома «*to be out of the wood*», яку слід перекладати, як «впоратися (з труднощами)». В першій пісні існує такий рядок «*She's eighteen and it's time she got out of the wood*» який перекладаємо, як «Їй вісімнадцять і час впоратися». В наступній пісні фразу «*I wish you out of the woods*» перекладаємо, як «Я бажаю щоб ти впорався з проблемами.» У пісні групи Dispatch «*Bats in the Belfry*» існує ідіома «*bats in the Belfry*», що означає «божевільний, ексцентричний». Рядок «*I got bats in the belfry*» перекладаємо «Я – божевільний» [1].

Разом з ідіомами, до складнощів перекладу пісень українською мовою відносяться фразові дієслова, які містять у своєму складі два та більше елементи, що відрізняє їх від простих дієслів. Термін «фразове дієслово» походить від слова «фраза», тобто, найменша одиниця синтаксису. Завдяки фразовим дієсловом пісні набувають експресивності. До них можуть належать такі дієслова, як «*turn off*», «*give in*», «*cut down on*», тощо. Фразове дієслово можна замінити «простим» дієсловом. Проте деякі фразові дієслова замінюються лише словосполученням. Наприклад, фразове дієслово «*to take over something*» перекладається тільки словосполученням «*брати на себе керування чимось*», а фразове дієслово «*to take off*» – одним словом «*злітати*».

Вчений Л. Сміт вважає фразові дієслова найхарактернішою особливістю англійської мови. Фразові дієслова часто використовуються в текстах пісень, крім того, додають ідіоматичності мові, а також висловлюють думки та значення чіткіше [2].

У таблиці, наведені деякі фразові дієслова, які використовуються у пісні групи Coldplay «*Speed of sound*» [3].

Phrasal Verbs	Переклад
<i>To get in</i>	<i>входити в</i>
<i>What it feels like</i>	<i>що це за відчуття</i>
<i>To climb</i>	<i>Підійматися</i>
<i>To seize</i>	<i>Скористатися</i>
<i>To look up</i>	<i>Шукати</i>
<i>The right way up</i>	<i>правильний шлях</i>
<i>To stuck</i>	<i>Застрягти</i>
<i>Underground</i>	<i>під землею</i>
<i>To put up</i>	<i>Споруджувати</i>
<i>To lit up</i>	<i>потопати в світлі</i>

Для не мелодіку того, щоб порушити

англійської пісні під час перекладу її українською, замало знати правильний переклад ідіом, фразеологізмів, фразових дієслів, тощо, необхідно слідкувати за римою та образністю всієї пісні.

О. Чередниченко та П. Бех виділяють такі методи перекладу вірша: безпосередньо переклад, переспів, варіація, транспереклад та деінтерлінеарний переклад [4]. Для того, щоб перекладати пісні доцільно використовувати лише два способи: безпосередній переклад та переспів. Саме такі методи дозволяють передавати цілісну картину пісні та формують відповідність художній цінності мови оригіналу.

Наявність музики є основною відмінністю між віршем та піснею, що ускладнює процес її перекладу. Для того, щоб переклад вийшов вдалим необхідно дотримуватися певних правил:

- для збереження рими використовувати інверсію;
- для збереження образу пісні залишати при необхідності лише одне або два найголовніші слова, які допоможуть зрозуміти цілісну картину пісні;
- зберігаючи образ оригіналу, можна змішувати декілька рядків, які характеризують один образ, та описувати його, використовуючи ті самі характеристики, але змінюючи їх місцеположення у межах цих рядків;
- не можна змінювати форму пісні, адже не можна змінити музику, тому треба слідкувати за ритмом та інтонацією підчас її перекладу.

Дуже вдалим є переклад пісні «Sweet child of Mine», в якому перекладач дотримався усіх правил художнього перекладу.

Sweet Child of Mine	Моє дитя
She's got a smile that it seems to me	Коли сміється вона, то мені
Reminds me of childhood memories	Вважаються мої дитячі дні
Where everything was as fresh as the	Коли навкруги була тільки
bright blue sky	неба блакить
Now and then when I see her face	Кожен час, як бачу її
She takes me away to that special	Я можу пролити сльози рясні
place	У місці таємнім, де я опинився
And if I stared too long I'd probably	умить
break down and cry	

(Woahhhh) Sweet child of mine	О-о-о, моє дитя
(Woah oh oh oh) Sweet love of mine	О-о-о-о, любов моя

She's got eyes of the bluest skies	Очі її синіші з усіх
And if they thought of rain	Неначе сумні небеса
I hate to look into those eyes	Болить мені коли в цих очах
And see an ounce of pain	З'являється сльоза
Her hair reminds me of a warm safe	В волоссі її я б заховавсь
place	Від злив, як колись дитям
Where as a child I'd hide	Й благав би бурі мене
And pray for the thunder	обминуть

Дотримуючись головних правил перекладу, можна зберегти художню цінність пісні оригіналу, але для того, щоб просто дізнатись зміст будь-якої пісні не обов'язково використовувати ці правила [5].

Одним з найбільш ефективних способів впливу на почуття і емоції тих, хто вивчає іноземну мову є музика. Веренінова Ж. виділяє наступні чинники впливу музики на вивчення іноземної мови:

- пісні є засобом більш міцного засвоєння та розширення лексичного запасу;
- у піснях вже знайома лексика зустрічається у новому контекстуальному оточенні;
- у піснях краще засвоюються та активізуються граматичні конструкції;
- пісні сприяють вдосконаленню навичок іншомовної вимови, розвитку музичного слуху [6].

Отже, для того щоб зрозуміти зміст пісні треба знати як перекладати ідіоми, фразеологічні конструкції, користуватися словником та знати граматику. Але перекладаючи текст пісні, зберігаючи її художню цінність, необхідно ще й використовувати правила, за допомогою яких розкривається повна образність усієї пісні. Також за допомогою пісень вивчити англійську мову набагато легше, адже музика – це те, що нас надихає, стимулює до дій та дає нам віру в свої можливості.

Список використаних джерел:

1. Канчуківська А. Ідіоми в англійських піснях [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [idiomy_v_angliyskyh_pisnyah.docx](#)
2. Дворецька І. Особливості перекладу фразових дієслів українською мовою [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/novocv_2014_2_7
3. Текст пісні Coldplay "Speed of Sound" з поясненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://opentalk.org.ua/langstory/tekst-pisni-coldplay-speed-of-sound-z-royasnennuyami>
4. Лінгвістичні проблеми відтворення образу в поетичному перекладі О. Чередниченко, П. Бех // Тексти лекцій. – Київ : КГУ, 1980. – 67 с.
5. Борисова О., Довгопол А. Трансформація образності при перекладі сучасних англійських пісень українською мовою [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://papers.univ.kiev.ua/1/inozemna_filologija/articles/borisova-o-dovgopol-a-imagery-transformation-in-rendering-modern-songs-from-e_14856.pdf
6. Веренінова Ж. Роль пісні при навчанні англійської вимови /Ж. Веренінова// Іноземні мови. – 1998. – № 6, – С. 65–70.

Yuliia Kvasko. Features of English songs translation into Ukrainian

The article reveals the main difficulties of translating songs from English into Ukrainian, highlights the rules of translating English songs that preserve the content of the song and its artistic value, and also explains why English songs have an influence on English language learning.

Key words: idioms, phrasal verbs, phraseological constructions, rehash, literary translation

Daria Kryklyvets

student

Donetsk National University of Economics and Trade

named after Mykhailo Tugan-Baranovsky

Kryvyi Rih, Ukraine

Natalia Aliksieieva

senior teacher,

Kryvyi Rih Secondary Specialized School

with depth study of English language № 107,

Kryvyi Rih, Ukraine

DIFFICULTIES OF THE RESTAURANT MENU TRANSLATION

The article deals with different ways of rendering the meaning of nationally biased units of lexicon. The author points out factors, which may be both of a lingual and extra lingual nature, and predetermine the choice of the way of approach to expressing the denotative meanings of the units of specifically national lexicon. A great deal of attention is paid to difficulties of the menu translating.

Key words: descriptive explaining, explication, menu, semantic analogies, transcription and transliteration, word-for-word translation

Restaurant menus are an important tool for marketing and providing information about restaurant's products and experiences to costumers. Restaurant menus can be divided into categories by different styles and types, for example, a la carte, set menu, beverage and dessert menus, and static and cycle menus. Based on the restaurant menu, customers select particular preferred items.

The menu also establishes the initial impression of a restaurant on customers, from the moment that it is presented to them. A successful menu should have two functions: communication and selling. For these reasons, restaurant managers must frequently consider the restaurant menu as a key element in marketing strategies [1].

There are 6 ways of rendering the meaning of nationally biased units of lexicon [4]. The choice of the way of approach to expressing the denotative meanings of the units of specifically national lexicon is strictly predetermined by some definite factors, which may be both of a lingual and extra lingual nature.

I. *By Transcription or Transliteration Exclusively.* The units of the nationally specific lexicon, whose meanings are rendered at the phonological level, usually belong to genuine internationalisms and comprise social and political units of lexicon in the. This can also be observed on the following example:

Andrew put out some bottled beer and asked Christine to prepare sandwiches. (Ibid.)

Ендрю дістав кілька пляшок пива і попросив Крістін приготувати йому сандвічі.

II. *By Transcription or Transliteration and Explication of Their Genuine Nationally Specific Meaning.* The kind of explication, naturally, can be acceptable in a dictionary but scarcely acceptable in a broader text. That's why footnotes become

helpful here, though a frequent usage of them should be avoided as well, since footnotes may divert the reader's attention from the content of the passage/work in which the specific national notions occur. A combined translation may often be resorted to when a short excerpt or sentence contains some specific notions of the kind:

A number of restaurants and cafeterias У Києві чимало ресторанів та in Kyiv specialize in varenyky кафетеріїв, що спеціалізуються на (*dumplings*), kulish (*thick meal stew*) приготуванні вареників, кулішу та and other dishes. (News from Ukraine) інших страв.

Anybody in this country can see from the definition above that *вареники* are not simply dumplings, i.e., small balls of dough which can be cooked in soup or stew but a piece of flat dough wrapped around some salted/sweetish curd with fresh egg boiled and served hot with butter and sour cream. Varenyky can also be dumplings wrapped around mashed potatoes/stewed sauerkraut, etc. And also boiled and served hot with butter or small pieces of fried bacon and onions respectively¹. Neither is *куліш* something like a thick meal stew. Besides, *kulish* apart from some other features, not reflected in the translation above, is not always and not in all regions of Ukraine prepared thick, it may also be thin (soup-like).

III. **By Descriptive Explaining / Explication Only.** For one reason or other the orthographic form of a considerable number of sense units belonging to the nationally specific lexicon of the source language cannot be rendered into the target language. That happens mostly when the transcription/transliteration cannot be helpful in expressing the sense of the culturally biased national unit, or when it might bring about an unnecessary ambiguity in the target language narration/text cf.

There is no need to emphasize, however, that such lengthy explanations of specifically national notions are always required in the text of the translation/interpretation. And far from all culturally biased/specific units of national lexicon are so «heavily» loaded with information so that they have necessarily to be explicated in a footnote. Quite often an explanation within the target language text may be sufficient enough too, as in the following example:

I've got some *shepherd's pie* for Я приготувала картопляну запіканку з lunch today – that you used to like so м'ясом і цибулею, яку ти колись так much. (A.Cronin) любив.

IV. **By Translation of Component Parts and Additional Explication of Units of the Nationally Biased Lexicon.** The proper meaning of some specific units of the national lexicon can be faithfully rendered by way of regular translation of all or some of their component parts and explication of the denotative meaning pertaining to the source language unit. The combined approach in the treatment of this group of specific national lexicon units is called forth by the complexity of meaning inherent in the source language units. It is also due to the inadequacy of component translation, which does not reveal the essentials that are absolutely indispensable for correct comprehension of the real meaning of the culturally biased lexical units of the source language.

Such and the like explanations cannot, naturally, be made in the text of a translation; hence they are given usually in the footnotes, as in the following example:

Frances wanted very little: a Франсіс хотіла зовсім небагато: салат, salad, toast *melba*, no wine, only ice грінки «мельба», без вина, і тільки water. (A. Cronin) воду з льодом.

V. *By Ways of Word-for-Word or Loan Translation.* When the component parts making up the units of the nationally specific lexicon are at the same time the main transparent bearers of their proper sense, expressed through their meaning, a faithful translation of such sense units may be achieved either by way of word-for-word translation or by way of loan translation. Each of these ways can be well exemplified in English and Ukrainian.

Therefore, a faithful translation of the kind of units of lexicon is predetermined by the correct choice of equivalent units for seems bearing the national peculiarity. The latter may be expressed both verbally or word-for-word and by means of translation loans, which should be resorted to when verbal translating ruins the national peculiarity of the source language culturally biased units. The number of English genuine translation loans in Ukrainian, as well as Ukrainian in English, is considerable. So is the number of verbal and word-for-word translations, as can be seen from some of the examples below: *cornflakes* кукурудзяні пластівці; *oat-flakes* вівсяні пластівці (геркулес).

VI. *Translating by Means of Semantic Analogies.* The appearance of analogous units in the national layer of lexicon of different languages may also be the result of bilateral or multi-lateral contacts and influences, to which the nations may have been exposed for centuries. Consequently, similar/analogous national no-lions in different languages may appear as a result of direct or indirect (through an intermediary language) borrowings. No wonder, that analogy is units of national lexicon directly correlate in the source language and in the target language in their denotative meaning and mostly in the common sphere of their functioning-social, cultural, political, etc. Though far from all the analogies ever possess an absolute coincidence of meanings inherent in the source language units. The conno-lilivo divergences and sometimes the spheres of use may not always fully coincide in the target language, as can be seen from the following examples: *porcorn* кукурудзяні баранці; *gingerbread* імбирний пряник, коврижка; *stewed fruit* узвар/компот.

And now the last point of the article, is about difficulties of translating the menu. It would seem that there is nothing easier than translating the restaurant menu – usual list of products and dishes, no complicated terms and grammatical constructions, but as experience shows that this opinion is very deceptive. So, difficulties arise not only with the translation of the dishes, but also with such generally accepted words as "snacks, desserts, hot dishes". For example, what is "small plates", when further in the menu follows "to start"?

The first difficulty of translating the menu is that the familiar names cannot quite convey the specificity of foreign dishes, and sometimes distort them. Thus, the translation of the menu is complicated by the fact that it is necessary to translate the

gastronomic realities of the country on which that cuisine originated. The names of dishes are often preferable to transliterate and give detailed explanations. For example, the Greek word "Moussaka" does not tell us anything, but the translator should give a small description of the dish and suggest that this is a stuffed aubergine that is poured with Béchamel sauce.

Difficulties can be caused by different terminology that adopted in different countries for the same ingredients. For example, aubergine and courgettes are familiar for English cuisine, and completely unfamiliar for the American, where the aubergine is "eggplant", and the courgettes is "zucchini".

A completely different problem of culinary translations lies in the ignorance of the object of translation and indifference to food and unusual ingredients. This complexity can be partially solved with the help of special dictionaries and search on the Internet.

The semantics of gastronomic realities are not always transparent, although the lexical units that appear in the names of the dishes seem familiar; difficulties arise immediately, as soon as you start translating. To translate the phrase "confit tomatoes", you need to conduct a whole study to understand that this is a "tomato sauce in Neapolitan", and to give the correct translation of "crispy basil", one can only guess that only fresh basil is crispy.

A cruel joke can play a polysemy of the English word. For example, "delicatessen" is not only delicacies, but also cold snacks. The insidious word "pudding" has several variations of meaning from "any sweet dish" to "any cooked sausage" in Scotland and in the North of England. Some words acquired a "gastronomic" meaning without using the original semantics of the word. For example, the word "devil" for a narrow circle of initiates means a way of cooking meat, fish or poultry, when the slices are smeared with a very thick spicy sauce and rolled in breadcrumbs, and then fried.

Among the lexis of the restaurant menu in English you can find the names of dishes that include the product names, that would seem, facilitates the work of an interpreter, but this is not so. Semantic mode of translation does not work where the purpose of the translation is to force the client to order the dish, since the source product may not be familiar to the recipient of the transfer. Such an "equivalent" translation will have zero informativeness for the client, who may not know what, for example, lumpfish roe or rocket salad. Another semantic trap of translation lies in the polysemy of a lexical unit, the usual meaning of which is pushed to the background. Therefore, it is necessary to check carefully the recipes and, accordingly, to translate the name of the dish. For example, "plum pudding" is not a pudding with plumps, but a pudding with raisins, "plum" has a less common meaning of "raisins".

Those gastronomic realities that contain geographical names carry additional cognitive information, such as the recipe or the method of cooking (Irish stew – stewed lamb with onions, potatoes and thick gravy, cooked according to a traditional Irish recipe), or inform about the place of production of the product, for example, "morecambe bay shrimps", "dressed Devon crab". Such names have obvious

implication for native speakers, but the translation of this information, as a rule, is not entirely clear to the recipient.

The importance of a correct translation of the menu is difficult to overestimate, because of its "adequacy" depends on the attitude of visitors to the restaurant, and accordingly the degree of confidence in it.

Therefore, a specialist who takes up the translation of a gastronomic nature must remember that gastronomic realities carry linguistic and cultural information that can be implicit, and he must carefully examine the subject from a linguo-cultural position.

After all, it is necessary to render not only cognitive information, but also the hidden side of the name, and also take care of the aesthetic side of the translation, that is, choose the name of the dish, which will be intriguing to sound and make the client order.

References:

1. Hongyang Bi, The impact of using a foreign-language in restaurant menus on customers' attitude and behavioural intention. A dissertation submitted to Auckland University of Technology in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master in International Hospitality Management (MIHM), 2017 Available at: <http://aut.researchgateway.ac.nz/bitstream/handle/10292/10747/BiH.pdf?sequence=3>
2. Ellen Eun Kyoo Kim, Anna S. Mattila, The Impact of Language Barrier & Cultural Differences on Restaurant Experiences: A Grounded Theory Approach, 2011 Available at: http://scholarworks.umass.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1175&context=gradconf_hospitality
3. Restaurant menu psychology: tricks to make us order more, 2013 Available at: <https://www.theguardian.com/lifeandstyle/wordofmouth/2013/may/08/restaurant-menu-psychology-tricks-order-more>
4. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник / І. В. Корунець. – Вінниця : Нова Книга, 2003. – 448 с.

Дар'я Крикливець, Наталя Алексєєва. Труднощі перекладу ресторанного меню

В статті йдеться про різні способи передачі значення безеквівалентної лексики. Автор робить акцент на факторах, як лінгвістичних так і екстралінгвістичних, які визначають вибір підходу до визначення денотативного значення одиниць специфічної національної лексики. Значна увага приділяється складнощам перекладу ресторанного меню.

Ключові слова: описове пояснення, експлікація, меню, семантичний аналог, транскрипція та транслітерація, дослівний переклад

УДК 81'25:791 – 029:811.111=811.161.2(045)

Надія Овсієнко

студентка

Донецький національний університет економіки і

торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

м. Кривий Ріг, Україна

Науковий керівник: С. А. Остапенко

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НАЗВ АНГЛОМОВНИХ КІНОСТРІЧОК

В статті розглядаються основні стратегії, до яких вдаються перекладачі, працюючи з назвами фільмів: дослівний переклад, транслітерація і транскрипція, трансформація назви та заміна назв фільмів. Кожну стратегію проілюстровано прикладами світового кінематографу, а також зазначені фактори вибору тієї чи іншої стратегії. Автор вказує на труднощі перекладу назв фільмів та пропонує шляхи їх подолання.

Ключові слова: дослівний переклад, заміна, стратегія, транслітерація та транскрипція, трансформація назви, фільм

На сьогоднішній день кінематограф є однією з найбільш затребуваних сфер масової культури. Популярність фільму багато в чому залежить від того, наскільки вдалою є його назва. Назва фільму – це перше, на що звертає увагу людина, коли бачить рекламу або афішу. Вона повинна привертати увагу і зацікавлювати глядача.

Переклад назв фільмів вважається одним з найважчих видів міжмовної комунікації, так як вимагає від перекладача не тільки прекрасного знання мов, а й креативного підходу, знання культури цільової аудиторії.

Аналіз перекладених назв фільмів дозволяє виявити три стратегії, до яких вдаються перекладачі, працюючи з назвами фільмів.

Першою стратегією є дослівний переклад, до якого вдаються, якщо у назві нема соціально-культурних реалій, які неможливо перекласти або відмінностей за формою та змістом [1]:

1. «The Fifth Element» – «П'ятий елемент»;
2. «Zootopia» – «Зверополіс»;
3. «The Green Mile» – «Зелена миля»;
4. «Supernatural» – «Надприродне»;
5. «The Butterfly Effect» – «Ефект метелика».

До даної стратегії також належать такі прийоми перекладу, як транслітерація і транскрипція власних імен, таких, що не мають внутрішньої форми.

Слова, відтворювані шляхом транслітерації, не передають англійської вимови, а відтворюють лише архаїчні особливості англійської орфографії.

Транскрипційний спосіб передачі англійських слів і словосполучень полягає в передачі українськими буквами їх звукового вигляду, а не літерного складу.

Прийоми транслітерації і транскрипції порівняно рідко застосовуються окремо. Найчастіше практикується поєднання обох прийомів.

Способи транслітерації і транскрипції застосовуються при перекладі англійських назв, географічних найменувань і назв різного роду компаній, фірм, пароплавів, газет, журналів тощо.

Всі назви кінострічок дослівно перекладених українською мовою, можна умовно класифікувати наступним чином:

- Назви, що містять ім'я героя, героїв, такі як: «Forrest Gump» – Форест Гамп, «Alvin and the Chipmunks» – «Елвін і Бурундуки», «Maleficent» – «Малефісента»;

- Назви, що містять географічну назву: «Pirates of the Caribbean» – «Пірати Карибського моря», «Rio» – «Ріо», «Pompeii» – «Помпеї», «Everest» – «Еверест», «London Has Fallen» – «Падіння Лондона»;

- Назви, в яких вказується дата, день, місяць або рік: «October Sky» – «Жовтнєве небо», «Freaky Friday» – «Шалена п'ятниця»;

- Екранізації і римейки: «The Godfather» – «Хрещений батько», «Schindler's List» – «Список Шиндлера», «Fight Club» – «Бійцівський клуб»;

- Фільм, в назві якого згадується професія і інші, що не увійшли до вище зазначених груп: «The Bodyguard» – «Тілоохоронець», «The Mechanic» – «Механік», «The Judge» – «Суддя», «The Matrix» – «Матриця», «Gladiator» – «Гладіатор», «Transformers» – «Трансформери», «Star Wars» – «Зоряні війни», «Guardians of the Galaxy» – «Вартові галактики». [2]

Другою стратегією є трансформація назви, що обумовлено різноманітними факторами: лексичними, стилістичними, функціональними, прагматичними. При перекладі залучають смислову адаптацію, за допомогою якої замінюють або додають лексичні елементи, які пов'язані із сюжетом фільму. Деякі елементи вилучають. Наприклад:[1]

1. «Cats and Dogs» – «Коти проти собак»;
2. «Scary Movie» – «Дуже страшне кіно»;
3. «American Beauty» – «Краса по-американськи»;
4. «A.I. Artificial Intelligence» – «Штучний інтелект».

Класичним прикладом є «Hitch» і його варіант в українському прокаті «Правила Знайомства: Метод Хітча». Адже насправді, це історія про людину, що займалася навчанням чоловіків правилам поведінки з жінками. І справді, українська назва більш інтригує потенційного глядача, ніж просто «Хітч».

Дана ж стратегія характерна і при перекладі кінозаголовку «Vacansu» – «Вакансія на жертву». Жанр цього фільму – трилер, тому такий переклад можна вважати цілком адекватним, до того ж для середньостатистичного глядача слово «вакансія» асоціюється з роботою.

Назву американського бойовика «Fighting» з метою підкреслення гостроти сюжету було перекладено, як «Бій без правил».

Третя стратегія, якою користуються перекладачі – це заміна назв фільмів. Не дивлячись на основні вимоги, які стоять перед перекладачем – збереження семантико-структурної рівності і рівні комунікативно-функціональні властивості – випадків зміни назв фільмів при перекладі достатньо багато:

1. «Captain America: Winter Soldier» – «Перший месник: Друга війна»;
2. «Die hard» – «Міцний горішок»;
3. «The Fast and the Furious» – «Форсаж»;

Довгі та складні назви підлягають скороченню, часто сильно трансформуючись, зберігаючи, однак, посилання на жанр кінофільму та його сюжет: «The Cutting Edge: Going for the Gold» – «Золотий лід».

Прикладом цієї стратегії є кінозаголовок «The Cinderella Man», переведений як «Нокдаун». Жанр цього фільму – драма, екшн. Це історія людини, яка в роки Великої Депресії починає займатися боксом, щоб заробити гроші на прожиток собі і своїй родині. З'ясовується, що у Бреддока – справжній спортивний талантизм, який підносить його на вершину слави. Але минуле бідняка послугувало приводом для появи його оригінального прізвиська – Попелюшка. Проте українські перекладачі не змогли поставити слово Попелюшка в чоловічий рід (Попелюшкин, Попелюшкомен), тому їм довелося відмовитися від перекладу взагалі, і знайти контекстуальну заміну – Нокдаун. Тут причиною заміни можна вважати, як неможливість передачі внутрішньої форми англійської назви, так і жанрову адаптацію.

Фантастичний трилер «Push», що буквально перекладається, як «Товчок», в українському прокаті вийшов під назвою «П'ятий вимір». Ця назва дозволила українським глядачам точніше уявити зміст цієї стрічки. [4]

Невідповідність заголовка фільму його змісту може призвести до зниження інтересу до даного твору на рівні ознайомлення й первинної презентації. Неякісний або невідповідний переклад назви фільму також може призвести до цієї проблеми, тому пропонуємо розглянути приклад не дуже вдалого перекладу заголовка і запропонований варіант назви, який, на наш погляд, більше відповідає змісту картини і міг би більшою мірою сприяти її комерційному успіху.

Розглянемо пригодницьку драму «Cast Away» (Robert Zemeckis, 2000), українськомовний варіант – «Вигнанець». Головний герой картини – Чак Нолан – співробітник всесвітньо відомої служби доставки. Одного разу його літак зазнає аварії і він, єдиний, хто вижив після авіакатастрофи, виявляється сам-на-сам на безлюдному острові. Там він проводить довгі 4 роки, які стають для нього періодом осмислення всього прожитого життя. Йому доводиться пройти через безліч важких фізичних і психологічних випробувань, щоб вижити і залишитися людиною. Зрештою, він споруджує пліт, на якому виходить у відкрите море. Там, після пережитого шторму і багатьох днів безглуздих поспівань, його, нарешті, підбирає корабель. Чак повертається додому, і його поновлюють на роботі. Він став зовсім іншим, герой не може знайти свого місця. До того ж, його дівчина, що вважала його загиблим, встигла вийти заміж за іншого і народити дитину.

Цей фільм також можна вважати психологічною драмою, що розповідає про життя людини на самоті, без всіх звичних зручностей, на острові, де кожен день треба боротися зі стихією і самим собою. На наш погляд, англійська назва «Cast Away» набагато краще і глибше висловлює головну ідею і весь зміст фільму. *Cast away* в одному значенні – це «викидати на берег в результаті корабельної аварії». Це значення відображає основну тему фільму. В інших контекстах *cast away* може перекладатися як «викидати», «позбуватися», «порвати». За допомогою даних значень можна висловити ідею фільму – за час життя на острові на самоті головний герой «порвав» зі своїм колишнім життям і «позбувся» старих думок, він переосмислив всі цінності.

В якості свого варіанту перекладу пропонуємо заголовок «Викинутий». Дана назва несе в собі подвійне значення: викинутий на безлюдний острів, а також викинутий з колишнього життя. Також можна вдатися до стратегії повної заміни назви фільму і запропонувати варіант «Живий». Головний герой залишився живий після авіакатастрофи. Всупереч усім труднощам він вижив на острові і повернувся додому, де його вже перестали чекати. Живий – це також здатний змінюватися, діяльний. Герой вів роботу над собою протягом усього часу перебування на острові, переосмислював своє життя, а значить, був живий не тільки фізично, а й емоційно. [3]

Переклад назви кінострічки – це коментар, синопсис фільму, який формує психічний настрій особистості, завдяки чому активізується увага і зацікавленість.

Так само від подачі назви залежать касові збори, що відображають економічну успішність картини.

Досить часто неможливо перекласти дослівно назву фільму. Переклад – це компроміс. Завжди доводиться чимось жертвувати. І для вибору альтернативного варіанта перекладу грамотний перекладач повинен досконало знати мову, мати чітке уявлення про тему, сенс фільму, вміти мислити за межами «мовного бар'єру» і безумовно володіти всіма стратегіями перекладу (прямий переклад, трансформація і заміна).

Найбільш популярною стратегією, до якої вдаються перекладачі при перекладі назв фільмів, є дослівний переклад. Рідше використовується заміна в силу своєї складності.

Список використаних джерел:

1. <http://fridge.com.ua/2010/03/perevodim-nazvanie-filma-strategii-perevoda/>:
2. Стратегии перевода названий англоязычных фильмов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nauchforum.ru/studconf/gum/xxxix/13271>
3. Особенности названий англоязычных фильмов: когнитивный, структурно-стилистический, транслатологический аспекты. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rae.ru/forum2012/pdf/1082.pdf>
4. diplomba.ru [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://diplomba.ru/>

Nadiia Ovsiienko. Peculiarities of English film title translation

The article deals with strategies the translators apply while film titles translating: word-for-word translation, transliteration and transcription, film title transformation and substitution. Each strategy is illustrated with examples from the world cinematograph. The author defines factors of this or that strategy choice. The difficulties of film titles translation and ways of their overcoming are also mentioned.

Key words: word-for-word translation, substitution, strategy, transliteration and transcription, title transformation, film

УДК [81'25:811.111=811.161.2]:81'374(045)

Іван Остапенко

студент

Донецький національний університет економіки
і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

ФРАЗЕОЛОГІЗМИ ТА СПОСОБИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ

В статті надається визначення та підходи до вивчення фразеологізмів, описуються основні способи відтворення фразеологізмів в процесі перекладу та зазначаються труднощі, що виникають перед перекладачем при перекладі з англійської мови на українську.

Ключові слова: аналог, еквівалент, калькування, описовий переклад, контекстуальні заміни, фразеологізм

Актуальність теми полягає в тому, що специфічність перекладу фразеологізмів з англійської мови на українську має певні проблеми, з якими стикається перекладач. Актуальним є і те, що з кожним днем знаходяться нові вирішення цих проблем під час перекладу. Мова є однією з найважливіших складових, що будує націю. Вона супроводжує людину з перших днів її життя і до самої смерті, вона розвивається разом із суспільством. Тому немає нічого дивного в тому, що протягом сторіч багато вчених проводять дослідження щодо відкриття головних законів розвитку не тільки мови в цілому, але й її окремих частин.

Фразеологія, один із розділів лексикології, що вивчає усталені мовні звороти [1, с. 11]. Об'єктом дослідження фразеології як розділу мовознавства є стійкі вислови, їх структура, семантика, походження та взаємозв'язок з іншими мовними одиницями. Фразеологією називають також сукупність усталених зворотів певної мови. Фразеологія національної мови збагачується та вдосконалюється, вбираючи в себе безцінні скарби із приказок та прислів'їв, афоризмів і анекдотів, дотепів і каламбурів, сентенцій і парадоксів, професіоналізмів, мовних штампів та кліше – з усього, що впродовж багатьох століть плекає і зберігає у своїй пам'яті носій мови – народ [2, с. 11–13].

Останніми десятиріччями жодна галузь лінгвістичної науки не привертала до себе такої уваги мовознавців, як фразеологія. Якщо раніше про неї писали, що вона ще перебуває у стані «прихованого» розвитку, то нині можна сказати, що фразеологія по праву зайняла місце самостійної лінгвістичної дисципліни. Становленню фразеології як галузі лінгвістики сприяло здійснене у працях таких мовознавців як М. Ломоносов, Ф. Буслаєв, О. Потебня, І. Срезневський, П. Фортунатов, О. Шахматов ґрунтовне дослідження синтаксичної природи словосполучень, а також висвітлення стилістико-семантичних особливостей стійких комплексів слів [3, с. 21].

Фразеологізм – це самостійна мовна одиниця, яка характеризується відповідними диференційними ознаками. Такими ознаками для фразеологічних одиниць є: 1) фразеологічне значення; 2) компонентний склад; 3) граматичні категорії [4, с. 80].

Особливий акцент слід зробити на тлумаченні фразеологічного значення. Беззаперечним є той факт, що це явище досить складне, воно "обумовлено специфічним відношенням до означуваних предметів чи явищ дійсності, характером внутрішньої образної основи, надслівність, залежністю між лексичними компонентами ФО і повністю чи частково переосмисленим їх значенням." [5, с. 21–24].

Науковці виділяють два основні шляхи перекладу стійких словосполучень: фразеологічний та нефразеологічний [6, с. 180].

Фразеологічний прийом включає в себе переклад за допомогою еквівалента та переклад за допомогою аналога. Серед нефразеологічних прийомів перекладу розповсюдженими є калькування, описовий переклад та контекстуальна заміна. Розглянемо детальніше кожен з прийомів:

1. Фразеологічний еквівалент

Найкращим прийомом перекладу фразеології є використання відповідного фразеологізму в мові перекладу, оскільки це гарантує не лише передачу змісту, а й відтворення образності та експресивності виразу англійської мови. Кількість повних еквівалентів порівняно невелика, оскільки носії англійської та української мов мають різний світогляд та культуру (make black white – робити чорне білим; an old dog will learn no new tricks – старого пса новим фокусам не навчиш; there is no smoke without fire – немає диму без вогню). Що стосується часткових еквівалентів, вони часто застосовуються при перекладі. Значення фразеологізмів передається за допомогою виразу, схожого за структурою і лексичним набором.

Наприклад,

make one turning gave – примусити когось перевернутися в труні;

to promise wonders, to promise the moon – обіцяти золоті гори;

to buy pig in a poke – купити kota в мішку.

2. Фразеологічні аналоги

Кількість образних фразеологічних одиниць, які співпадають по змісту та образності в англійській та рідній мовах, порівняно невелика. Значно частіше перекладачеві потрібно використовувати український фразеологізм, аналогічний за змістом англійському, але, який базується на іншому образі.

Наприклад,

absence makes the heart grow fonder – відстань посилює почуття;

ill news travels fast – погані вісті не лежать на місці;

a friend in need is a friend indeed – при горі та в лиху годину пізнаєш вірну людину [8, с. 18].

3. Дослівний переклад (калькування)

Іноді перекладач, намагаючись зберегти образність оригіналу при перекладі фразеологізму, який немає ні еквіваленту, ні аналогу в рідній мові, вдається до дослівної передачі образу. Такий спосіб може бути застосований у тому випадку, якщо в результаті калькування отримаємо вираз, образність якого легко сприймається українським читачем і не створює враження непридатності загальноприйнятим нормам української мови.

Наприклад,

one swallow does not make a summer – одна ластівка не робить літа;
do the business – робити діло.

Хоча калькування свідчить про не досить високий рівень перекладу, Р. Зорівчак зауважує, що цей прийом є досить вагомим, тому що зберігає всю національну специфіку фразеологізму, ілюструючи спосіб мислення іншого етносу, адже читач повинен постійно відчувати, що він читає іншомовний твір, у якому присутня специфіка іншої культури, реалії іншого життя [7, с. 82].

4. Описовий переклад

Якщо англійський фразеологізм не має в рідній мові еквіваленту або аналогу, а дослівний переклад міг би привести до малозрозумілого буквалізму, перекладачеві необхідно відмовитись від передачі образності та використовувати описовий переклад – з поясненням змісту фразеологічної одиниці за допомогою вільного сполучення слів.

Наприклад,

one man's meat is another man's poison – про смаки не сперечаються;
make two bites of the cherry – ділитися чимось дуже малим [6, с. 196].

5. Контекстуальні заміни при перекладі полягають у тому, що перекладач намагається знайти такий український фразеологізм, який хоча і не відповідає по значенню англійському фразеологізму, але з достатньою точністю передає його зміст у конкретному контексті.

Наприклад,

you never know what you can do till you try – очі бояться, а руки роблять;
dog does not eat dog – собака собаці хвоста не відкусить;
let well alone – не буди лихо, поки воно спить.

Найбільші труднощі при перекладі фразеологічних одиниць полягає в розпізнаванні цих стійких поєднань в тексті першотвору. З огляду на те, що фразеологізм володіє окремою оформленістю, і характер компонентів здебільшого не відрізняється від звичайних слів, ми приймаємо їх за вільні сполучення, і це призводить до перекладу їх на рівні слова, або ж, помічаючи їх злитість, приписуємо її індивідуальному стилю автора. Неправильне сприйняття ідіоми призводить до спотворення тексту.

Фразеологічний образ найчастіше зберігає національну специфіку фразеологізмів, оскільки він дуже часто спирається на реалії, відомі тільки одному народу. Представнику іншої нації, який не володіє фоновими знаннями, вельми важко здогадатися про значення фразеологізму. Але цей зоровий образ, що виникає в нашій свідомості, – явище не лінгвістичне, воно має відношення до психології. Однак, це не дозволяє нам зробити висновок про те, що фразеологічний образ не може бути об'єктом мовного дослідження.

Отже, фразеологізми займають особливе місце в словниковому складі англійської мови. Їх специфічна структура приваблює і викликає неабияку зацікавленість науковців, а з іншого боку вимагає серйозного аналізу змісту та форми мовних одиниць. ФО є частиною культури народу, тому потрібно знати і

розуміти їхню структуру, семантику та суть, тому що без знань та розуміння ФО дуже важко досягнути національний склад мислення носіїв мови.

Фразеологічні вирази вживаються майже в усіх галузях життя сучасної людини. Вони часто зустрічаються як в оригінальних творах класиків, так і у сучасних письменників, активно використовуються в засобах масової інформації та у повсякденному мовленні.

Існують такі способи перекладу фразеологічних одиниць – переклад фразеологічним еквівалентом, фразеологічним аналогом, описовим перекладом, контекстуальними замінами та калькуванням.

Найбільші труднощі виникають у перекладача в тому, щоб відтворити національну специфіку сталого виразу, яка є досить індивідуальною для кожного народу. І найважливіше, що має зробити перекладач – це відтворити зміст фразеологізму, зрозумілий для народу-реципієнту, і не згубити національний колорит оригіналу.

Список використаних джерел:

1. Алимов В. В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации: Учебное пособие / В. В. Алимов. – М., 2005. – 225 с.
2. Алексеева И. С. Профессиональный тренинг переводчика: Учебное пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей / И. С. Алексеева – М. : Высш. образование, 2004. – 368 с.
3. Гак В. Г. Фразеология, образность и культура / В. Г. Гак // Советская лексикография. Сборник статей. – М., 1988. – С. 159–169
4. Южченко В. Д. Народження і життя фразеологізму / В. Д. Южченко. – К. : Рад. школа, 1988. – 144 с.
5. Будз О. М. Критерії визначення антонімів / О. М. Будз // Іноземна філологія: Випуск 50. – Львів, 1978. – 198 с.
6. Влахов С. И. Непереводимое в переводе / С. И. Влахов, С. Флорин. – М. : Международные отношения, 1980. – 342 с.
7. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія (на матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою) / Р. П. Зорівчак. – Л. : Вид-во Львів. ун-ту, 1989. – 216 с.
8. Кунин А. В. Курс фразеологии современного английского языка / А. В. Кунин [2-е изд., перераб.]. – М., 1996. – 344 с.

Ivan Ostapenko. Phraseological units and ways of their translation from English into Ukrainian

The article defines the notion of a phraseological unit and approaches to it studying, describes the main ways of phraseological units rendering and mentions difficulties that appear in the process of their translation from English into Ukrainian.

Key words: analogue, equivalent, calque, descriptive translation, contextual substitutions, phraseological unit

УДК 81373.43:811.111(045)

Вікторія Сірко
студентка

Донецький національний університет економіки і

НЕОЛОГІЗМИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Актуальність даної статті полягає у необхідності вивчення неологізмів в англійській мові, що дає змогу пізнати мову з різних сторін та аспектів. Тема обумовлена безперервним поповненням англійської лексики у зв'язку з мінливим оточенням, а також поширенням англійської мови в світі. Процес появи неологізмів присутній у кожній галузі науки та суспільства, саме тому є об'єктом дослідження багатьох науковців.

Ключові слова: неологізми, словотвір, лексика, жаргон, неологи

Словниковий склад англійської мови постійно розвивається завдяки появі нових галузей, контактування з іншими народами, удосконалення умов існування. Таким чином, утворюються нові слова – неологізми.

Неологізм – це назва відносно недавнього терміна, слова або фрази, яка може використовуватися в процесі, але ще не прийнята до основної мови. Неологізми часто безпосередньо відносяться до конкретної людини, публікації, періоду або події..

Термін «неологізм» був запозичений з французької мови в 1734 році, а вже прийнятий до основної англійської мови у 1772 . Прибічник нового слова або доктрини можна назвати неологом. Неологи можуть вивчати культурно-етнічну народність [1].

Термін «неологізм» має широке значення, що включає не тільки абсолютно новий лексичний предмет, але й існуюче слово, зміст якого змінено. Іноді останній процес називається семантичним зміщенням, або семантичним розширенням [2]. Неологізми можуть значно відрізнитися звучанням та написанням від словникових слів, граматики та вимови.

У новому неологізмі виникає потреба у випадках, коли для конкретного поняття відсутній термін або коли існуючий словник недостатньо деталізований. Закон, державні органи та технології мають відносно високу частоту появи неологізмів.

Існують різні способи створення нових слів, тож існує декілька типів неологізмів. Першим типом є складний або змішувальний тип. Об'єднує разом два слова, щоб створити нове слово, яке поєднує їх значення. Ось кілька прикладів поєднання слів:

- *дим + туман = смог*
- *сніданок + обід = другий сніданок*

Наступним типом є похідний. Похідні слова – це слова, які використовують давньогрецькі та латинські фрази, відповідно до англійської мови. Ось кілька прикладів похідних слів:

- *Латинські слова: вілла*

Значення: вілла або будинок

Третім типом вважається перекладний. Перекладені слова перетворюють похідні слова на абсолютно новий рівень, оскільки вони охоплюють слова, взяті з іншої мови та використовуються в скоригованій формі англійською мовою.

- *herbs* з Французької *herbes* означає *трави*
- *alligator* з Іспанської *el lagarto* означає *ящірка*
- *wiener dog* з Німецької *wiener* означає *бутерброд з гарячою сосискою*

Неологізми можуть походити від слова, що використовується у книжці. Прикладом таких неологізмів є «Грох» Роберт А. Хайнлайн; «З покоління Х» Дуглас Купланд; «Кіберпростір» Вільям Гібсон.

Назва книги також може стати неологізмом, наприклад, *Ловушка-22* (з роману Джозефа Хеллера). Ім'я автора може породжувати неологізм, хоча термін іноді базується лише на одній роботі цього автора. Це включає в себе такі слова, як «*Кафка перевтілення*» Франц Кафка.

Імена відомих персонажів є ще одним джерелом літературних неологізмів, наприклад, «*Дон-Кіхот*», «*Різдвяний Керол*» [2].

Література є джерелом багатьох неологізмів, оскільки творчі письменники створюють слова, коли вони не можуть знайти відповідне слово в їх існуючому словнику.

Прикладом може слугувати Шекспіровське слово «*Приборкання норовливої*».

У творі «*Horace Walpole's*», Уолпол створив термін *serendipity* після прочитання шрі-ланкійської казки, де три принца мали щасливу звичку на фантастичні відкриття.

Культура та використання технологій є основними факторами розвитку неологізму. У цих випадках слова використовуються у невеликих групах, а потім поширюються через використання соціальних мереж. «Дого-Лінго» спеціально поширюється головним чином завдяки використанню Facebook та Twitter.

Використання назв торгових марок є ще одним прикладом неологізмів. Терміни «*soke*» та «*cola*» можуть використовуватися по відношенню до будь-якого коктейльного напою, незалежно від марки. *Kleenex* використовується по відношенню до будь-якої лицьової тканини.

Неологізми можуть також походити з Інтернету, соціальних мереж, та інших інтернет-засобів масової інформації. Недавнім прикладом онлайн-неологізму є «*Freebooting*».

У науковій спільноті, де англійська мова є провідною мовою для опублікованих досліджень, іноді використовуються аналогічні переклади (так звані «натуралізація»). Крім того, часто слово використовується разом з коротким поясненням.

Поширеним способом перекладу неологізмів є *protocol* (TAP), в якому професійні перекладачі знаходять найбільш відповідне природне звучання нового слова [4]. Таким чином, перекладачі можуть використовувати перекладені неологізми у фразях та перевіряти їх різні структури. Неточні

переклади можуть призвести до неправильної комунікації. Є багато технічних словників англійської мови для боротьби з цією проблемою в медичній, судовій та технологічній областях.

Отже, неологізми – це нещодавно сформовані терміни, слова або фрази, які використовуються в повсякденному житті, але ще не були офіційно прийняті в якості основної мови. З часом люди створюють нові слова, які виражають поняття чи ідеї, які раніше були виражені за допомогою інших слів або словами, які взагалі не існували. Неологізми можуть бути абсолютно новим значеннями для існуючих слів. Вони є підтвердженням того, що мова розвивається та підлягає коригуванню, видаленню, додаванню та зміні. У 2014 році до словника було додано безліч нових слів, включаючи хештег, селфі.

Список використаних джерел:

1. Andreescu, Cristina V. (2012). Teaching English Neologisms.
2. Babich, G. N. (2012). Lexicology: A Current Guide. Moscow, Ural Publ.: Great Bear.
3. Eby, Margaret (2010). The Year in Culture Neologisms. – Available at: <http://flavorwire.com/133481/the-year-in-culture--neologisms>.
4. Štekauer, Pavol (2008). On the Theory of Neologisms. Australian Journal of Linguistics. (Apr. 2009): 97.

Viktoriia Sirko. Neologisms in the English language

The urgency of this article is the need to study neologisms in English, which makes it possible to learn the language from different aspects and aspects. This is due to the continuous replenishment of English vocabulary due to the changing environment, as well as the spread of English in the world. The process of appearance of neologisms is not permanent, it is present in each branch of science and society, which is why it is an actual object of research of many scholars.

Key words: neologisms, word formation, vocabulary

УДК 81'25:316.774(045)

Вікторія Тетеря

студентка

Донецький національний університет економіки і

торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

м. Кривий Ріг, Україна

Науковий керівник: С. А. Остапенко

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ ЗМІ

У статті розглянуто особливості перекладу текстів ЗМІ, мовні та стильові засоби, що використовуються в англійській мові мас медіа, також особливості передачі фактичного й інформативного змісту та його комунікативну або функціональну спрямованість.

Ключові слова: мас медіа, переклад тексту ЗМІ, трансформація, засоби масової інформації

Медіа простір наповнює усі сфери суспільного життя, засоби масової інформації виступають головними у процесі міжкультурної комунікації. Стає популярним переклад мас-медіа з метою подолання комунікативного бар'єра та

ведення більш відкритої редакційної політики. Проте, якщо брати до уваги різницю між функціонуванням англійської та української мов, що зумовлено екстралінгвістичними факторами, постає проблема перекладу текстів масової інформації. Тому переклад текстів ЗМІ є особливо актуальною темою не тільки з наукової точки зору, але й для інших сфер.

Питання про те, як перекладати публіцистичні тексти, газетні статті та тексти масових комунікацій, хвилювало таких учених, як С. Колісниченко, І. Корунець, В. Карабан, Г. Мірам, О. Гон та Я. Рецкер.

Публіцистичний текст – це особливий матеріал, популярний виклад фактів, подій, агітаційно-спрямоване повідомлення, мета якого націлена на досягнення результативного впливу за допомогою засобів масової інформації. Тому в ході дослідження розкриваються саме стильові особливості перекладу публіцистичних текстів з англійської мови.

Оскільки переклад текстів ЗМІ є досить специфічним, то можна окреслити коло особливостей, властивих мові масових комунікації в цілому. Перекладач повинен враховувати їх у своєму перекладі за для передачі правильної інформації та елементів впливу на аудиторію. Виходячи з цього, ціллю перекладу є не тільки правильність інформації, але й привернення уваги до трансформованого тексту. Можна виділити декілька мовних і стильових особливостей текстів ЗМІ.

Перше, на що звертаємо увагу, це високий рівень стандартизації та уніфікації використовуваних засобів: журналістські штампи, спеціальна термінологічна система, сталі лексичні метафори, стандартні назви та заголовки тощо. Можемо спостерігати приклади з англійської преси: *New revelations have surfaced; In short; stable condition*, (газета «Morning Star») *Report reveals; just the unvarnished truth; A real vision for a secure future; restricted information*.(газета «The Big Issue»)

Другою особливістю є стилістична експресивність мови, особлива конотація виразу як засіб результативного впливу, акцентуючи увагу на приведені аргументи та факти у контексті, використання прямих звертань.

Прикладами можуть бути витяги з газети «The Independent»: *Thatcher's dark legacy must be challenged; His body language tells otherwise; The alpha-male handshake. The deadpan reaction from NATO leaders*.

Використання цитат, насиченість реаліями, пов'язаними з громадськістю, політикою та культурою, також вважаємо особливістю текстів ЗМІ. Слід зазначити, що допускається використання розмовної та сленгової лексики – ефект «бульварної преси». Приклад з англійської преси: *Police raided a house in the Old Trafford area of Manchester, Behind the veil: the secret art collection in Iran, independent I public schools*(газета The Times), *«I never miss a PSG game, even from my hospital bed»*(газета The Daily Mirror), *«If you think a 'moderate' has won in Iran, think again»*, *«Somehow 'straight-talking' Jeremy Corbyn couldn't give Andrew Neil a straight answer»*(газета The Daily Telegraph)

Заключна, але найсуттєвіша особливість, з якою зустрічаються перекладачі публіцистичних текстів є використання фразеології, ідіомної

лексики, гри слів та застосування інших прийомів і фігур мови – гіперболи, метафори, метонімії тощо. Найчастіше користуються такими мовними засоби для газетних та журнальних заголовків, тому заголовки текстів ЗМІ є найбільшою проблемою при перекладі.

Для демонстрації, як механізм мовних засобів впливає на їх трансформацію, пропонується проаналізувати заголовок з журналу «The Observer». «China growth: still up in the air», очевидно, що буквальний переклад тексту буде не логічним та беззмістовним. Річ у тому, що в українській мові фразеологізм ««up in the air»» можна замінити такими виразами : «поживемо-побачимо», «вилами по воді писано» тощо. Отже, правильний переклад заголовка: «Економічне зростання Китаю: все ще під великим питанням», оскільки фразеологізми в силу свого розмовного характеру не можуть бути використані при перекладі даного заголовка. В наслідок того, що українським газетним заголовкам властивий більш нейтральний відтінок, з вище сказаного випливає, що фразеологізм ««up in the air»» слід перевести як «велике питання».

В галузі лексики для заголовків англійських газет характерне часте використання невеликого числа спеціальних слів, складових свого роду "заголовний жаргон": ban, bid, claim, crack, crash, cut, dash, hit, move, pact, plea, probe, quit, quiz, rap, rush, slash та ін. Відмінною особливістю такої "заголовної лексики" є не тільки частота їх вживання, а й універсальний характер їх семантики.

Звертаємо увагу на заголовок «India uproar at call in Russia to ban Bhagavad Gita», переклад звучить так: «Індія обурена спробою заборонити в Росії Бхагават-Гіту». В даному прикладі дієслово «to ban» перекладається, як «забороняти», проте «to ban» має різні значення: накладати заборону, забороняти; позбавляти права користування; проклинати; оголошувати поза законом і ін. В даному прикладі дієслово перекладається, як «забороняти».

Список таких прикладів можна було б продовжувати до нескінченності, але наведених ілюстрацій цілком достатньо, щоб зрозуміти: з точки зору перекладача, всі ці особливості текстів ЗМІ являють собою проблеми, які потребують професійного рішення. У більшості подібних випадків буквальний, дослівний переклад неможливий, і для адекватного перекладу потрібно враховувати всі особливості публіцистичних текстів.

Перекласти текст, означає відтворити оригінал засобами української мови та залишити при цьому єдність змісту і стилю. Основною метою перекладу тексту ЗМІ є передача фактичного й інформативного змісту та його комунікативної або функціональної спрямованості. Інакше кажучи, комунікативно-функціональна еквівалентність перекладу текстів ЗМІ не менш важлива, ніж його (переведення) семантична еквівалентність. Продемонструємо подану теорію на прикладі: «Elizabeth I was highly intelligent, acutely political and a brilliant linguist». Буквальний переклад: «Єлизавета I була дуже інтелігентною, гостро політичною і блискучою лінгвісткою». Тепер зрозуміло, що «intelligent» означає не «інтелігентний», а «розумний», що «political» тут не можна

перевести як «політичний», а «linguist» - як «лінгвіст». Вірний переклад цієї пропозиції може виглядати так: «Єлизавета I була дуже розумна, гостро цікавилася політикою і відрізнялася незвичайними здібностями до мов».

Отже, адекватність перекладу передбачає набагато більше, ніж вірно знайдені лексичні відповідники, і самі ці відповідності часто можуть бути знайдені неправильно, без урахування того широкого спектра факторів і тих рекомендацій, про які в самому стислому вигляді йшлося в даній статті.

Таким чином, в сучасних умовах переклад текстів ЗМІ набуває важливого значення, виступає як засіб подання інформації та засіб переконання, які у той же час орієнтуються на масову аудиторію, яку потрібно зацікавити. В роботі було звернуто увагу на стилістичні особливості перекладу текстів ЗМІ. Важливу і невіддільну роль відіграють стилістичні особливості при перекладі. Якщо враховувати їх при перекладі, можна відтворити оригінальну цілісність і своєрідність тексту, зберігаючи зміст, структуру, емоційність, унікальність та самобутність повідомлення, також його комунікативну та функціональну спрямованість.

Список використаних джерел:

1. Остроушко О. А. Лексичні трансформації при перекладі англійських інформаційних текстів українською мовою / О. А. Остроушко. – К. : Філологічні студії, 2010.
2. Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі / В. І. Карабан. – Вінниця : Нова книга, 2001.
3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник / Ф. С. Бацевич. – К. : Академія, 2004.
4. Карабан В. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.library.univer.kharkov.ua/OpacUnicode/index>.
5. Комиссаров В. Н. Общая теория перевода [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pnu.edu.ru/media/filer_public/2013/04/12/komissarov.pdf

Viktoriia Teteria. Peculiarities of mass media texts translation

The article deals with peculiarities of mass media texts translation, language and style tools, which are used in English mass media. The author points out features of factual and informative content rendering and its communicative and functional copy approach.

Key words: mass media, mass media text translation, transformation, rendering

УДК 81'25:81'367.622.12:821.111Роулінг*Гаррі Поттер(045)

Дарина Тріфонова
студентка

Донецький національний університет економіки і
торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
м. Кривий Ріг, Україна
Науковий керівник: С. А. Остапенко

ПЕРЕКЛАД ВЛАСНИХ НАЗВ У РОМАНІ ДЖ. РОУЛІНГ «ГАРРІ ПОТТЕР»

У статті розкрито поняття власних назв, розглянуто основні методи перекладу, наведено класифікацію власних назв та приведені приклади перекладу на українську та російську мови власних імен з роману Дж. К. Роулінг «Гаррі Поттер».

Ключові слова: власні назви, переклад, англійська мова, українська мова, російська мова

Переклад власних назв нерідко викликає труднощі, адже при перекладі на іншу мову може загубитися велика кількість властивостей назви, пов'язаних з культурними особливостями. При перекладі художньої літератури перекладач зустрічається з багатьма проблемами. Першою з них є збереження змісту назви чи імені. Нерідко ім'я несе певні характеристики персонажа, створіння чи місця. При перекладі ці фактори можуть загубитись або бути незрозумілими читачеві. При відтворенні англійських власних назв українською мовою існує ряд проблем, що часто призводить до виникнення суперечок.

Метою роботи є охарактеризування основних видів перекладу, пошук та опис причин неточного та неправильного перекладу власних назв у романі-фентезі Дж. К. Роулінг «Гаррі Поттер» на українську та російську мови.

Дослідженням перекладів власних назв займалися такі вчені, як О. Бока, О. Пефтієва, Л. Веденська, Л. Гнаповська. На думку цих фахівців, головне завдання перекладача полягає в тому, щоб зробити переклад власних назв рівнозначним з метою отримання реципієнтом повного розуміння вкладеної у назву інформації.

Словник лінгвістичних термінів дає таке визначення власних назв: Власні назви – це індивідуальні назви, що виділяють предмет з однотипного ряду. До власних назв належать імена, прізвища, клички тварин, географічні та астрономічні назви, назви державних посад тощо. [1, с. 23] У іншому виданні дається таке поняття: Власні назви (оніми) – слова або словосполучення, які позначають індивідуальні об'єкти. На відміну від загальних назв, які у своєму значенні об'єднують ряд однотипних об'єктів, в. н., навпаки, індивідуалізують найменов, об'єкт, вирізняють його з класу однотипних. [2]

Перш за все потрібно розглянути методи перекладу власних імен. Їх існує декілька: транслітерація, транскрипція, транспозиція та калькування.

Транслітерація – заміна літер однієї писемності літерами іншої писемності, незалежно від їхньої вимови або передача тексту, написаного тим чи іншим алфавітом, засобами іншого алфавіту. [1, с. 230]

Транскрипція – точне передавання на письмі звуків якоїсь мови або музичних звуків за допомогою умовних літер або спеціальних графічних знаків незалежно від графічних і орфографічних норм, що історично склалися в даній мові. [1, с. 230]

Транскрипція буває:

1. Фонологічна (фонематична) транскрипція записує фонему.
2. Фонетична транскрипція передає вимову як найточніше, застосовуючи різноманітні додаткові знаки.
3. Морфологічна транскрипція використовується, щоб виділити морфему, ігноруючи ті чергування звуків, що відбуваються автоматично.

Транспозиція – дія та її результат за значенням транспортувати. [1, с. 231]

Калькування – творення слів і окремих виразів шляхом копіювання того самого способу, яким вони утворені в іншій мові, у мові-джерелі. [1, с. 80]

Виділяють декілька типів калькування:

1. Словотворча (структурна) калька – поморфемний переклад іншомовного слова;

2. Семантична калька – запозичення переносного значення слова;

3. Фразеологічна калька – дослівний переклад фразеологізму;

4. Напівкалька – неповний переклад з іншої мови: частина слова або вислову перекладається, а частина залишається без перекладу.

У романі Джоани Кетлін Роулінг «Гаррі Поттер» власні назви відіграють особливу роль, адже використовуються для посилення певних характеристик, або можуть визначати людину, її діяльність, соціальний стан тощо.

У даний час існує велика кількість перекладів роману про Гаррі Поттера. Мова оригіналу – англійська, для порівняння використані переклади російською мовою від РОСМЕН та українською від видавництва А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА.

Детальну класифікацію власних назв дає О. Фоякова, яка розділяє власні назви на наступні групи:

1. Антропоніми – особисті імена, по-батькові, прізвища, прізвиська, псевдоніми;

Приклад:

- *Minevra McGonagall* (професор) – варіанти перекладу:

Минерва МакГонагалл (рос); Мінерва Макгонегел (укр).

- *Neville Longbottom* – варіанти перекладу:

Невилл Долгопупс (рос); Невіл Лонгботом (укр).

- *Hagrid* (лісничий) – варіанти перекладу:

Хагрид (рос); Гегрід (укр).

- *Albus Dumbledore* (директор) - варіанти перекладу:

Альбус Думбльдор, Албус Дамблдор (рос); Альбус Дамблдор(укр).

2. Топоніми – власні назви великих і малих географічних об'єктів – земних, водних, міських і сільських;

Приклад:

- *Hogwarts* (школа) – варіанти перекладу:

Хогварц, Хогвартс (рос); Гогвортс (укр).

- *Hogsmeade* (поселення і станція) – варіанти перекладу:

Хогсмит (рос); Гогсмід (укр).

- *Gryffindor* (факультет) – варіанти перекладу:

Грифіндор (рос); грифіндор (укр).

- *Slytherin* (факультет) – варіанти перекладу:

Слизерин (рос); Слизерин (укр).

- *Hufflepuff* (факультет) – варіанти перекладу:

Пуффендуй (рос); Гафелпаф (укр).

- *Ravenclaw* (факультет) – варіанти перекладу:

Когтевран (рос); Райвенклов (укр).

3. Космонімія – назви позаземних об'єктів в галактиці;

4. Зооніми – клички домашніх тварин;

Приклад:

- *Binky* (кролик) – варіанти перекладу:

Бинки, Пушистик (рос); Бінкі (укр).

- *Aragog* (павук) – варіанти перекладу:

Арагог (рос); Арагог (укр).

- *Fang* (пес) – варіанти перекладу:

Клык (рос); Іклань (укр).

- *Buckbeak* (гіпгриф) – варіанти перекладу:

Клювокрыл, Конклюв (рос); Бакбик (укр).

- *Crookshanks* (кіт) – варіанти перекладу:

Живоглот, Косолап (рос); Криволапик (укр).

5. Хрононіми – назви історичних подій, періодів, процесів, протікаючих в певні відрізки часу;

Приклади:

- *Battle of Hogwarts* – варіанти перекладу:

Битва за Хогвартс (рос); Битва за Гогвортс (укр).

6. теонімія і міфоніми – імена богів і міфологічних персонажів;

7. Хремотоніми – індивідуальні назви предметів і продуктів духовної і матеріальної культури народу – газет, журналів, книг, кінофільмів і т.п.;

Приклад:

- *The Quibbler* (журнал) – варіанти перекладу:

«Придира» (рос); «Базікало» (укр).

- *Daily Prophet* (газета) – варіанти перекладу:

«Ежедневный пророк» (рос); «Щоденний віщун» (укр).

8. Літературні антропоніми, топоніми, зооніми і т.д. як імена художніх об'єктів, створених уявою письменника і включених і в текст художнього твору.

Приклад:

- *Auror* (посада) – варіанти перекладу:

Мракоборцы (рос); аврор (укр).

Також варто детальніше розглянути імена героїв, які можна поділити на три групи: реально існуючі, напівреальні та вигадані імена.

1. Реально існуючі власні імена (як присутні в словниках особистих імен і прізвищ англійської мови А. Рибакіна) у романі «Гаррі Поттер»:

Harry (Garry, Harold, Harry, Henry); Ronald (Reginald, Ron, Ronald); Tom (Thomas, Tom); Fleur;

Neville (Nevil, Nevile, Nevill); Potter; Black (Black, Blacke); Longbottom (Longbottom, Longbotham); Lili; Bill; Snape.

2. Імена вигаданих образів, створених за моделями реально існуючих власних назв (напівреальні імена):

Remus; Malfoi.

3. Вигадані імена для створення нереального художнього образу:

Sirius; Severus; Rubeus; Lord Voldemort; Lupin.

Гра слова письменниці захоплює. Джоана Роулінг обирає імена, які говорять самі за своїх героїв. Деякі значення очевидні, інші – приховані.

Так, чарівний капелюх в оригіналі має назву *The Sorting Hat* дослівно перекладається як *розподільчий капелюх*. З назви можна одразу зрозуміти роль персонажа, адже *sorting* перекладається як сортування, чим капелюх і займався у школі Гогвортс. У виданні «Гаррі Поттер» від А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, який був названим найкращім, капелюх має такий переклад: Сортувальний Капелюх.

Якщо розглядати класифікацію чаклунів, то спостерігаємо наявність трьох основних груп: *pure-blood* (чистокровні), *half-blood* (бруднокровні) та *muggle-born* (магл). Відмінність між ними полягає у родинних зв'язках. У цьому випадку *pure* і *half* мають значення *чистий* і *половина* відповідно. Для третьої групи авторка самостійно придумала термін – *muggle*.

Ім'я героїв часто кажуть більше за своїх персонажів, ніж здається на початку. Розглянемо ім'я *Remus Lupin* (Ремус Люпин). Ім'я Ремус звертає нашу увагу на засновників Рима *Romulus* та *Remus*, яких, за переказами, вигодувала вовчиця. Прізвище *Lupin* перекладається з латини як *вовк* (*lupus*). Герой насправді має зв'язок з вовками, адже у дитинстві був укушеним перевертнем, після чого перетворився на цю істоту.

Другом Ремуса Люпіна є *Sirius Black* (Сіріус Блек). Як відомо, Сіріус – це назва найяскравішої зірки в сузір'ї Великого Пса. Прізвище персонажа *Black* перекладається як *чорний*. Герой *Sirius Black* має здатність перетворюватись на великого чорного пса. У цьому випадку ім'я точно відображає сутність персонажа.

Ім'я темного чаклуна *Tom Marvolo Riddle* також містить в собі гру слова. *Tom* в перекладі означає *звичайний*. Це ім'я герою дісталось від батька, який був магом, тобто не чаклуном. *Marvolo* – диво, а прізвище *Riddle* дослівно перекладається як *загадка*. З часом, коли *Tom* набуває сили, він зі свого імені складає анаграму *I am Lord Voldemort*. Словосполучення *vol-de-mort* набуває сенсу при перекладі з французького: політ смерті або ж крадіжка смерті. Як у першому випадку, так і у другому, ім'я Темного Лорда містить в собі більше характеристик, ніж здається на перший погляд.

У чарівній школі Гогвортс є чотири факультети. З наведених прикладів, можна побачити, що варіанти перекладу тих самих факультетів відрізняються. Так факультет *Ravenclaw* на російську переклали як *Когтевран*. Назва в оригіналі утворена від слів *raven* – ворон – і *claw* – кіготь. Інший факультет – *Hufflepuff* на російську переклали, як *Пуффендуї*. Слова *huff* та *puff*, які складають назву факультету, перекладаються як *різкий порив вітру*. Подібні випадки ускладнюють роботу перекладача, оскільки слово як лексична одиниця в мовах не завжди збігається. Найкращий вихід з положення – вибір методу калькування, який традиційно використовується в перекладі термінів,

термінологічних виразів, а також фразеологічних сполучень, в тому числі прислів'їв і приказок, з вживанням «пояснюють» виносок [3].

Російські перекладачі спиралися здебільшого на транскрипцію і транслітерацію і орієнтувалися в першу чергу на свою суб'єктивну думку і вибирали той спосіб транскрипції, який їм здавався найбільш підходящим. Але у той самий час існує багато несхвальних відгуків, стосовно перекладу власних імен. Наприклад, в англомовному варіанті є герой *Voldemort*, в російському варіанті він став *Волян-де-Моротом*.

За словами Віктора Морозова, українські перекладачі намагались знайти золоту середину. Так, коли в оригіналі ім'я щось означало, то цікаво зробити цей переклад таким, щоб і в українському варіанті воно означало те ж саме. До того ж, при перекладі на українську мову у перекладачів був список усіх власних імен, де було вказано, які з них повинні бути незмінними у англійській транскрипції та транслітерації. Однак, деякі імена усе ж були змінені, причиною стала вимова, адже деякі імена складно вимовляти українською. Наприклад, ім'я kota *Crookshanks*, було змінено на *Криволапик* [4].

Звертаючи увагу на вищесказане, хочеться відзначити, що переклад власних назв з англійської мови є складним процесом, який потребує використання різних методів. Розглянувши власні назви у романі Джоані Кетлін Роулінг «Гаррі Поттер», можна стверджувати, що переклад власних назв ускладнюється тим, що часто власна назва несе велике смислове навантаження. Вкладена автором в назву ідея не завжди може бути передана методом транскрипції і транслітерації. Отже, переклад є кропіткою працею, яка потребує значної уваги з боку перекладача, адже йому потрібно передати не тільки власні імена, а й залишити та зробити зрозумілим читачеві вкладену у назву інформацію.

Список використаних джерел:

1. Словник лінгвістичних термінів / Словник української мови: в 11 томах. – 1957, 430 с.
2. Ономастика. Респ. міжвід. зб. – К. : Наук, думка, 1966. – 164 с.
3. Translation of proper names in fantasy fiction novel of J. K. Rowling «Harry Potter and the half-blood prince» [Електроний ресурс]. – Режим доступу: – <https://fundamental-research.ru/en/article/view?id=34589>
4. Інтерв'ю. Віктор Морозов: Ім'я Гаррі Поттера слід було перекласти як «Грицько Гончар» [Електроний ресурс]. – Режим доступу: - <http://vsiknygy.net.ua/interview/31/>
5. Роулінг Дж. К. Гаррі Поттер и Тайная Комната: Роман / Пер. с англ. М. Д. Литвиновой / Дж. К. Роулинг. – ООО «Издательство «РОСМЭН-ПРЕСС», 2002
6. Роулінг Дж. К. Harry Potter and the Chamber of Secrets / Джоан Роулінг. – Издательство Scholastic, 1998.
7. Джоан Роулінг. Гаррі Поттер і орден Фенікса / Джоан Роулінг. – Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2004. – 800 с.

Daryna Trifonova. Translation of proper names in the novel “Harry Potter” by J. K. Rowling

The article defines the notion of proper names, their translation methods are described. The author gives the classification of proper names and offers examples of the translation of proper names from the “Harry Potter” by J. K. Rowling into Ukrainian and Russian.

Key words: proper names, translation, English language, Ukrainian language, Russian language

УДК 81'373,46:[338.48.2:640.4]'06(045)

Анна Чеботаренко

студентка

Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського
м. Кривий Ріг, Україна
Науковий керівник: О. М. Бондаревська

АНАЛІЗ ЗАПОЗИЧЕНЬ СУЧАСНИХ ТЕРМІНІВ У СФЕРІ ГОТЕЛЬНОЇ СПРАВИ

Стаття присвячена дослідженню запозичених іншомовних термінів у фаховій термінології готельної справи. З даною проблемою часто стикаються працівники сфери готельної справи, тому для кращого розуміння у статті проведено аналіз найбільш вживаних запозичених слів-термінів.

Ключові слова: запозичені слова, запозичення, слова-терміни, іншомовні терміни, сфера готельної справи, фахова лексика.

Галузь готельної справи є новою для України, як кожна перспективна сфера, що розвивається, вона потребує фахової термінологічної лексики для становлення на ринку. Запозичені іншомовні терміни займають значну частину фахової термінологічної лексики. Для кращого її розуміння і поповнення потрібне дослідження іншомовних запозичених слів-термінів. У контексті даної статті розглянуто запозичення, використання та аналіз іншомовних запозичених термінів.

Дослідженням проблеми запозичення іншомовних термінів, їх походження та значення займалися такі науковці: І. Черненко, І. Писаревський, В. Смолій, А. Гимер, К. Богатирьова, Е. Белан, Г. Мунін та ін.

Метою статті є дослідження запозичень іншомовних термінів у фаховій термінології готельної справи. З розвитком готельного бізнесу в Україні дана проблема набула актуальності і потребує детального дослідження.

Фахова мова – це засіб для оптимального порозуміння фахівців щодо проблем свого фаху; для неї характерні специфічна фахова лексика і спеціальні норми вибору, застосування і частотність загальнономовних лексичних та граматичних засобів. Вона існує не як самостійна форма прояву мови, а актуалізується у фахових текстах, які, окрім шару фахово-мовного, містять завжди і загальнономовні елементи [1].

Як вважає І. Черненко, запозичення є одним із способів поповнення термінології туризму, а отже й готельної справи. На її думку на термін «запозичення» треба звернути особливу увагу: «Термінологічні запозичення – це результат багатосторонніх контактів у різних галузях спеціальної діяльності людини» [3].

Термінологічна база, яка використовується в туризмі, переважно запозичена з англійської мови; її умовно можна поділити на кілька груп. До першої групи відносяться слова, котрі проникають в українську мову шляхом транслітерації, наприклад: trekking – трекінг (піший похід); de luxe – де люкс (номер підвищеного рівня комфорту); motel – мотель (автопансіонат, готель для автомобілістів); timeshare – таймшер (договір на розміщення під час відпочинку на один будинок різних осіб); diving – дайвінг (підводне плавання зі спеціальним спорядженням); rafting – рафтинг (спуск по гірським річкам на човнах, катамаранах чи плотах). До другої групи належать слова, які мають аналоги в українській мові: insurance – страхування; hospitality industry – індустрія гостинності (сфера готельного, ресторанного та туристичного обслуговування); fitness center – спортивно-оздоровчий центр; accommodation – розміщення; chamber maid – покоївка; traveller – мандрівник; cabin – каюта; load factor – коефіцієнт завантаження автотранспорту. Непрямі англійські запозичення входять у нашу мову шляхом калькування: botel — ботель (спосіб розміщення, за якого готельний комплекс розташований на воді); ecotourism – екотуризм (екологічний туризм); bungee jumping – стрибок з допомогою еластичного тросу; all inclusive tour – туристична поїздка з оплатою усіх послуг; continental breakfast – «континентальний сніданок» (легкий сніданок); holding company – холдингова компанія; banquet – банкет; economy hotel – дешевий готель. Сьогодні в нашій лексиці нараховується багато англійських слів, які активно вживаються замість українських відповідників, а саме: transfer – трансфер замість переїзд; local – локальний замість місцевий; trend – тренд замість напрям / тенденція; price list – прайс лист замість прейскурант; lounge – лаундж замість вітальня (в готелі) [2].

Окремі лексеми з термінології готельної справи були запозичені ще в давнину, їх використовували для позначення розміщення туристів. Такі слова, як таверна, караван-сарай, постійний двір, корчма, мансіонес, стабулярія, трактир, госпіталь, хостел, пндук, катагорія, госпіція, ям, інн, отель та інші, свідчать про спорідненість цих понять та запозичення їх з мов різних народів, декілька століть тому.

Наприклад, на думку І. Писаревського, слово караван-сарай (перс. کارسنواراک – kārṽānsarā, від перс. کار(е)وان кар(е)ван + перс. ارس سارای, палац) вживалося на позначення заїжджого двору для караванів на торгових шляхах і в містах Близького Сходу, Середньої Азії, Закавказзя [4, с. 9]. «Словник іншомовних слів» засвідчує кілька значень цієї лексеми: караван (франц. caravan, з перс. кар(е)ван) – «група в'ючних тварин, що перевозять вантажі та людей переважно в пустельних районах»; «кілька транспортних суден, що рухаються один за одним». Караван-сарай (від караван і перс. сарай – палац, будинок) – постійний і торгівельний дім для караванів [6, с. 311]. На Русі заїжджі двори з'явилися в XII–XIII ст.; тоді їх називали ямами і розташовували один від одного на відстані одного кінного переходу. Яма — поштова станція на Русі в XII —XIII ст., де подорожні міняли втомлених коней на свіжих, з місцем відпочинку, постійними дворами і конюшнями [4, с. 15].

Лексема *хостел* була запозичена в 1250 р. з французької мови зі значенням «місце тимчасового проживання», а вже з 1384 р. формується нове значення лексеми – «готель, який включає розміщення і розваги для гостей і подорожніх; постійний двір» [5, с. 60]. До ранніх туристичних термінів англійського походження належить також лексема *інн*, уперше зафіксована у 1000 р. у значенні «місце проживання, житло, тимчасове житло» [5, с. 63]. У процесі термінологізації конкретизується значення цього слова – «готель, який пропонує тимчасове проживання і розважальні заходи; постійний двір» [5, с. 63].

У давнину придорожній готель або заїжджий двір з рестораном називався трактиром (лат. *tracto* — пригощаю). Слово *трактир* запозичене з польської мови – *traktjer* (шинкар), від італійського – *trattoria*, й увійшло до лексичного складу з часів Петра I; пізніше трактиром почали називати ресторан нижчого розряду [9, с. 18]. В «Етимологічному словнику української мови» подано таке значення цієї лексеми: *трактир* – «у дореволюційній Росії – будинок для зупинки та ночівлі приїжджих, із шинком, де можна поїсти; закусочна» [9, с. 616]. На думку В. Смолія, «трактирним промислом» у ХІХ ст. займалися багато закладів: до трактирів належали готелі, двори постоялі, заїжджі будинки, корчми, мебльовані кімнати з харчуванням тощо. У другій половині ХІХ ст. трактирами називалися також готелі нижчого розряду і «питейні дома» (шинки), де обслуговували малозабезпечені верстви населення [7, с. 313].

У кінці ХVІ ст. у Франції впроваджені перші приміщення готельного типу у спеціально побудованих приватних палацах і розкішних державних будинках, які отримують назву *отель* – міський палац магната, місце перебування представника іноземної держави або міської влади [8, с. 9]. У «Словнику іншомовних слів» готель (франц. *hôtel*, лат. *hospitalis* – гостинний) – це будинок з мебльованими кімнатами для приїжджих (СТС, с. 181). Сьогодні ж, на думку В. Смолія, готель – це основне підприємство індустрії гостинності, що здійснює прийом і обслуговування відвідувачів [7, с. 95]. Досить популярними засобами розміщення були також гостинниці. В «Історичному словнику української мови» зазначено, що гостинниця – це місце задля тимчасового перебування мандрівних людей, корчма, заїзд, готель [11, с. 590]. В «Етимологічно-семантичному словнику української мови» Митрополита Іларіона подано таку дефініцію цього терміна: *гостинниця* (лат. *hostis* – гість) – це дім, де спинялися гості, цебто подорожні, купці. Слово *гостинниця* відоме в слов'янських пам'ятках із ХІ століття, напр., у Супральському рукописі. У Словнику П. Беринди 1627 р. до слова *гостинниця* наведено синонім *корчма* (хоч *корчма* тоді ще не мала сучасного значення) [9, с. 297]. Щодо походження й першого значення лексеми *корчма* (заїзний дім з готелем), що є в усіх слов'янських мовах, серед учених і досі тривають дискусії. Значення цього слова проходило довгий процес мутації. Старослов'янське *кръчьмавляти* означало: «займатися дрібною торгівлею». В Україні слово *корчма* в давнину позначало міцний алкогольний напій, згодом – місце продажу й розпивання спиртних напоїв, а ще пізніше його вживали на позначення готель з заїздом.

Поруч з лексемою корчма існував синонім воспріятилище – готель, корчма [10, т. 2, с. 272]. Роль засобу розміщення для подорожніх у XVIII ст. починає виконувати госпіталь. Так, у Словнику за ред. Є. Тимченка зазначено, що госпіталь (франц. *hospital* – лікарня) – це готель, місце, де стають приїжджі, подорожні [11, с. 583]. З розвитком транспорту, невпинно розвивається й індустрія гостинності, з'являються нові й нові засоби розміщення для подорожніх. Подальший розвиток різних форм туризму спонукав до зростання потреб у нових засобах розміщення та в збільшенні кількості лексем на їх позначення. Так, виникають перші придорожні готелі, зокрема мотель як засіб розміщення автотуристів (вперше з'явився у США в 50-х рр. XX ст., коли К. Уїлсон побудував один з перших готелів для автомобілістів – «Холідей Інн» [7, с. 213]. Як бачимо, запозичених лексем на позначення засобів розміщення туристів українська мова засвоїла доволі чимало; інтенсивне використання іншомовної лексики спостерігаємо й на сучасному етапі. З французької мови порівняно недавно запозичені лексеми бутик-готель, люкс, шале, шато, з польської – квартира, кімната, з голландської – номер, каюта тощо; але все ж таки, на нашу думку, у професійній сфері туризму загалом найуживанішими є англійські запозичення (ботель, караванінг, кемпінг, кондотель, паб, пентхаус, таймшер, хостел тощо). Причому нині використовують і буквальный переклад термінів, і англійські кальки. Наприклад, тематична група на позначення категорій готелів рясніє англійськими транслітерованими словами: *studio* (номер з однієї житлової кімнати з плануванням, яке дає змогу використовувати частину приміщення як вітальню або місце для готування та приймання їжі); *standard* (номер середніх розмірів з основними зручностями і балконом); *junior suite* (номер, який, крім спального місця, має додаткову площу для відпочинку / роботи), *royal suite*, *premier suite*, *deluxe*, *super deluxe* (номери великих розмірів, підвищеної комфортності).

Термінологія готельної справи є дуже різноманітною за рахунок запозичення іншомовних слів з різних мов світу. Хоча готельна справа є новою для України, але деякі терміни існують століттями, доводячи, що засоби розміщення туристів існували ледь не від початку історії. Для зміцнення україномовної фахової лексики необхідно придумувати власні терміни, але поки їх не придумали – існує альтернатива: іншомовні запозичені терміни.

Список використаних джерел:

1. Гимер А. О. Терміни як основа фахової мови [Електронний ресурс] / А. О. Гимер // Львівський державний університет внутрішніх справ. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: http://movoznavstvo.com.ua/download/pdf/2013_1/14.pdf.
2. Богатирьова К. В. Термінологія туристичного бізнесу як важлива складова вивчення іноземної мови / К. В. Богатирьова // Київ 2014. – 2014. – С. 167.
3. Черненко І. Термінологічні запозичення у сфері туризму як результат міжмовного контактування [Електронний ресурс] / Ірина Черненко. – Режим доступу до ресурсу: file:///C:/Users/user/Downloads/Ukrainian_2012_9_52.pdf.
4. Писаревський І. М., Рябев А. А. Матеріально-технічна база готелів: Підручник. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 286 с.

5. Белан Е. Т. Особливості формування нових терміносистем: дис. канд. філ. наук: 10.02.20 / Белан Е. Т. – Москва, 2009. – 194 с.
6. Словник іншомовних слів / За ред. О. С. Мельничука. – К.: “Українська радянська енциклопедія”, 1974. – 775 с.
7. Смолій В. А. Енциклопедичний словник-довідник з туризму / Передмова В. М. Литвина. – К.: Видавн. Дім “Слово”, 2006. – 372 с.
8. Мунін Г. Б. та ін. Управління сучасним готельним комплексом: Навч. пос. / За ред. С. І. Дорогунцова. – К.: Ліра К, 2005. – 520 с.
9. Етимологічний словник української мови: У 7 т. / Уклад.: Р. В. Болдирев та ін. – К.: Наук. думка, 2006. – Т 5: Р–Т. – 704 с.
10. Митрополит Іларіон. Етимологічно-семантичний словник української мови: В 4 т. / За ред. Ю. Мулика-Луцика. – Вінніпег–Канада: Волинь, 1979. – Т 1: А–Д. – 365 с.; 1982. – Т 2: Е–Л. – 399 с.
11. Історичний словник українського язика: Т 1: А–Ж. / За ред. проф. Є. Тимченка. – Харків; К.: “Українська радянська енциклопедія”, 1932. – Зошит II: Г–Ж. – 947 с.

Anna Chebotarenko. Analysis of borrowing of modern terms in the sphere of hotel business.

The article is devoted to the research of borrowed foreign terms in the professional terminology of hotel business. Employees of the hotel industry are often faced with this problem, therefore for the better understanding in the article the analysis of the most used borrowed word-terms is carried out.

Key words: borrowed words, borrowing, word-terms, foreign language terms, sphere of hotel business, specialized vocabulary.

УДК 8125:821.111Цвейг*Гувернантка(045)

Анастасія Чепурнова

студентка

Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

м. Кривий Ріг, Україна

Науковий керівник: А. І. Покулевська

ЗАСТОСУВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ НОВЕЛИ С. ЦВАЙГА «ГУВЕРНАНТКА»

В статті проаналізовані на матеріалі новели Стефана Цвайга «Гувернантка» саме граматичні перекладацькі трансформації та їх комбінації, за допомогою яких перекладачеві вдається відтворити художніми засобами української мови первинний текст. Проаналізований комплексний характер перекладацьких трансформацій в процесі перекладу з німецької мови українською.

Ключові слова: Стефан Цвайг, німецька література, новела, перекладацький аналіз, перекладацькі трансформації

Переклад художнього тексту вимагає точного викладу змісту думок, їх послідовності та зв'язності відповідно до мови оригіналу. Так само необхідно враховувати особливості художнього стилю, відтворити єдність змісту та

художніх засобів. Це можна забезпечити шляхом використання при перекладі такого тексту перекладацьких трансформацій.

У даній роботі буде проаналізовано застосування граматичних перекладацьких трансформацій при перекладі новели Стефана Цвайга «Гувернантка» з німецької на українську та російську мови. Це обумовлено незначною кількістю досліджень цієї новели серед науковців. Більш вивченими є такі новели як «Амок» та «Лист незнайомки».

Аналізом перекладацьких трансформацій, зокрема граматичних, займалось багато лінгвістів: В. Комісаров, Л. Бархударов, Л. Латишев, Р. Міньяр-Белоручев, Я. Рецкер. Так, В. Комісаров визначає перекладацькі трансформації як «перетворення, за допомогою яких можна здійснити перехід від одиниць мови оригіналу до одиниць мови перекладу у заданому сенсі». Він також зазначав, що вони носять формально-семантичний характер, перетворюючи як форму, так і значення оригіналу [2, с. 172]. Російський лінгвіст та спеціаліст з теорії перекладу Л. Бархударов використовує наступне визначення: «перекладацькі трансформації – це численні і якісно різноманітні міжмовні перетворення, для того щоб текст перекладу максимально відтворював всю інформацію, закладену у тексті мови оригіналу» [1, с. 190]. У свою чергу Л. Латишев під перекладацькою трансформацією розуміє «спосіб, перекладу, для якого характерний відхід від семантико-структурного паралелізму між оригіналом і перекладом» [3, с. 30].

Граматичні перекладацькі трансформації як один із видів перекладацьких трансформацій відомий перекладач Р. Міньяр-Белоручев розглядає як «один із прийомів перекладу, згідно з яким відбувається зміна структури речення, словосполучення чи слів зі збереженням семантичної інформації» [4, с. 92]. Лінгвіст та перекладач Я. Рецкер зазначає, що «граматичні трансформації полягають в перетворенні структури речення в процесі перекладу відповідно до норм мови перекладу». Тут виділяють повну – замінюються головні члени речення, та часткову – замінюються другорядні члени речення, заміни. Автор також зазначає, що для використання граматичних трансформацій необхідно враховувати такі фактори:

1. Синтаксичну функцію речення;
2. Лексичний склад речення;
3. Змістовну структуру речення;
4. Контекст;
5. Експресивно-стилістичну функцію речення [6, с. 87].

Своє визначення граматичних трансформацій подає і В. Комісаров, який визначає їх як «особливий спосіб перекладу, що передбачає не просто вживання в перекладі форм мови перекладу, а відмову від використання форм мови перекладу, аналогічних вихідним, та заміну таких форм на інші, що відрізняються від них за вираженим змістом (граматичному значенню)» [2, с. 172].

Існує декілька класифікацій граматичних перекладацьких трансформацій, але у даній роботі ми розглянемо класифікацію запропоновану В. Комісаровим, який визначає такі види трансформацій:

1. Синтаксичне уподібнення (дослівний переклад);
2. Розчленування речення;
3. Об'єднання речень;
4. Граматичні заміни (форм слова, частини мови, частини речення) [2, с. 172-173].

Так, синтаксичне уподібнення (дослівний переклад) – це спосіб перекладу, за яким синтаксична структура мови оригіналу перекладається аналогічною структурою у мові перекладу [2, с. 178]. Приклад застосування цього прийому можна знайти на сторінках новели С. Цвайга:

Das Lisch ist ausgelöscht [5, с. 4]. – *Звітло загашено* [5, с. 5]. – *Свет погашен* [7, с. 41].

Nein, ich weiß gar nicht [5, с. 12]. – *Ні, я нічого не знаю* [5, с. 13]. – *Нет, я ничего не знаю* [7, с. 45].

Das arme Fräulein! [5, с. 26]. – *Бідолашна фройляйн!* [5, с. 27]. – *Бедная фрейлейн!* [7, с. 47].

Як видно із прикладів, конструкція німецької мови зберіглась при перекладі як українською, так і російською мовами, лише було упущено артикль *das*. Отже, такий спосіб перекладу є досить розповсюдженим та часто вживаним.

Однак використання синтаксичного уподібнення може супроводжуватись не тільки упущенням артиклів, але і деякими змінами структурних компонентів речення (дієслова-зв'язки, прийменники, числівники):

Die beiden Kinder sind nun allein in ihrem Zimmer [5, с. 4]. – *Діти лишаються самі в своїй кімнаті* [5, с. 5]. – *Дети одни в своей комнате* [7, с. 41].

Тут бачимо, що окрім артикля зникає й числівник *beiden* (обидва) та прийменник *nun* (зараз). В українському перекладі додається для милозвучності дієслово *лишаються*, проте воно відсутнє у російському варіанті. Це обумовлено особливостями та відмінностями між мовою оригіналу та мовами перекладу. Хоча усі ці зміни не впливають на загальний зміст речення.

Наступна трансформація – розчленування речення, при якій відбувається перетворення однієї синтаксичної структури речення в мові оригіналу у дві чи більше предикативні структури у мові перекладу. Вона передбачає перетворення простого речення в складне, або перетворення простого чи складного речень у два або більше самостійних речення [2, с.179]. Розглянемо її використання на конкретних прикладах:

Sie ist blaß geworden und geht hinein zum Vater, der dann rasch im Zimmer des Fräuleins verschwindet [5, с. 30]. – *Вона блідне і йде до батька. Той швидко зникає в кімнаті фройляйн* [5, с. 31]. – *Она побледнела, входит к отцу. Он быстро исчезает в комнате фройляйн* [7, с. 54].

Das Wort zittert hin ins Zimmer wie ein verlorener dunkler Ton und wird wieder still [5, с.6]. – *Те слово бринить у темній кімнаті й помалу завмирає.*

Знову настає тиша [5, с. 7]. – Дрожащий звук тонет в темноті, і знова наступає тишина [7, с. 42].

Da plötzlich – ich bin furchtbar erschrocken - hör' ich jemand weinen und seh auf einmal, daß sie ganz angezogen auf dem Bett liegt, den Kopf in den Kissen [5, с. 6]. – Коли це – я страх як злякалася! - чую, хтось плаче. Гульк – а то вона, цілком убрана, лежить на ліжку, сховавши голову в подушку [5, с. 7]. – І вдруг – я страшно испугалась – я слышу, кто-то плачет, и вижу, что она, одетая, лежит на постели, уткнувшись головой в подушку [7, с. 42].

Наведені приклади яскраво ілюструють відмінності при перекладі українською та російською мовами. Оскільки у першому бачимо, що складнопідрядне речення в оригіналі перекладається двома простими реченнями як в українському, так і в російському варіантах. Це пояснюється тим, що для німецької мови характерним є бажання умістити усю інформацію шляхом ускладнення структури речення, що не є характерною рисою української та російської мов.

У другому прикладі складносурядне речення німецької мови перекладено двома простими українською мовою. У російському ж варіанті бачимо також складносурядне речення, частини якого з'єднані сполучником сурядності *и*. Третій приклад ілюструє використання даної трансформації для українського перекладу, оскільки одне велике поділене на два, але також складні речення. Перекладаючи його російською мовою перекладач не вдається до застосування трансформації взагалі, а використовує дослівний переклад.

Далі розглянемо застосування трансформації об'єднання речень – це спосіб перекладу, за яким синтаксична структура оригіналу перетворюється шляхом поєднання двох простих речень в одне складне і є оберненою до трансформації розчленування [2, с.180]. Застосування даної трансформації можна також знайти на сторінках новели «Гувернантка»:

Die Kinder sehen nieder. Vorsichtig rühren sie sich an mit den Händen, wie um sich gegenseitig aufmerksam zu machen [5, с. 10]. – Діти опускають очі і обережно торкаються одна одної руками, немов для того, щоб нічого не пропустити повз увагу [5, с. 11]. – Дети опускают глаза. Насторожившись, они тихонько берутся за руки [7, с. 44].

In Tränen stehen die Kinder da. Sie fühlen, das war ein Abschied [5, с. 26]. – Діти гірко плачуть, бо відчують, що то було прощання [5, с. 27]. – Дети в слезах. Они чувствуют, что это было прощание [7, с. 52].

Перший приклад ілюструє, як із двох речень оригіналу перекладач формує одне складносурядне речення, ускладнене поширеною обставиною в українській інтерпретації, у той час як у російськомовному варіанті перекладу побудова речення не відрізняється від оригіналу.

У другому прикладі спостерігаємо аналогічну ситуацію щодо перекладу російською мовою, в українському ж варіанті бачимо поєднання двох речень, з'єднаних сполучником підрядності *бо*.

Така граматична трансформація використовувалась при перекладі цього тексту вкрай рідко. Це обумовлено тим, що в структурі німецької мови загалом

незначна кількість простих речень, що є головною характеристикою для використання цієї трансформації.

Як бачимо, у російському перекладі більше застосовується дослівний переклад порівняно з розчленуванням чи об'єднанням речень.

Граматичні заміни – спосіб перекладу, за яким граматична одиниця мови оригіналу перетворюється в одиницю мови перекладу з іншим граматичним значенням. Змінам може піддаватися граматична одиниця будь-якого рівня: словоформа, частина мови, член речення або речення певного типу [2, с.180]. Наведемо кілька яскравих прикладів:

Letzthin habe ich zwei Tage keine Aufgaben gemacht, und sie hat mir gar nichts gesagt [5, с. 4]. – Цими днями я двічі не приготувала жодного завдання, і вона нічого мені не сказала [5, с. 5]. – Недавно я два дня подряд не приготувала уроку, і вона мені нічого не сказала [7, с. 41].

Die Kinder springen weg von der Tür und retten sich hinein in ihr Zimmer [5, с. 24]. – Діти відскакують від дверей і тікають до своєї кімнати [5, с. 25]. – Дети отскакивают от дверей и спасаются бегством в свою комнату [7, с. 51].

У першому прикладі продемонстровано використання граматичної заміни шляхом перетворення слова у множині – *Aufgaben* формою однини – *завдання* в українському та *уроку* у російському відповідниках. Наступний приклад показує ситуацію навпаки, коли в мові оригіналу бачимо використання іменника *Tür* в однині, а в обох перекладах вже застосовуються іменники множини: *дверей* (укр), *дверей* (рос). Це обумовлено наявністю в німецькій мові слів в однині, що відповідають словам у множині в українській та російських мовах та навпаки.

Таким чином, граматичні перекладацькі трансформації – це явища, які відносяться до числа специфічних способів перекладу. Можливості їх використання при перекладі українською та російською мовами відрізняються через своєрідні особливості обох мов. Та не зважаючи на це, до граматичних трансформацій при перекладі німецькомовного тексту вдаються як українські, так і російські перекладачі.

Список використаних джерел:

1. Бархударов Л. С. Язык и перевод (Вопросы общей и частной теории перевода) / Л. С. Бархударов. – М. : «Междунар. отношения», 1975. – 240 с.
2. Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. / В. Н. Комиссаров. – М. : «Высш. шк.», 1990. – 253 с.
3. Латышев Л. К. Технология перевода: Учеб. пособие для студ. лингв. вузов и фак. / Л. К. Латышев. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Издательский центр «Академия», 2005. – 320 с.
4. Миньяр-Белоручев Р. К. Теория и методы перевода / Р. К. Миньяр-Белоручев. – М. : «Московский лицей», 1996. – 208 с.
5. Zweig S. Новели=Novellen. Нім. та укр. мовами. Худож.-оформлювачі Б. П. Бублик, С. І. Правлюк. – М. : «Фоліо», 2006. – 223 с.
6. Рецкер Я. И. Пособие по переводу с английского языка на русский язык / Я. И. Рецкер. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : «Просвещение», 1982. – 159 с.
7. Собрание сочинений: В 10 т. Т. 1: Цепь: Цикл новелл: Звено первое: Жгучая тайна; Звено второе: Амок; Звено третье: Смятение чувств / Пер. с нем. – М. : «ТЕРРА», 1996. – 512 с.

Anastasija Tschepurnova. Anwendung von grammatischen Übersetzungstransformationen in der Übersetzung der Kurzgeschichte von S. Zweig „Die Gouvernante“

Im Artikel werden nämlich die grammatikalischen Übersetzungstransformationen und deren Kombinationen in der Kurzgeschichte von Stefan Zweig „Die Gouvernante“ analysiert, durch die der Übersetzer den Originaltext mit künstlerischen Mitteln der ukrainischen Sprache reproduzieren kann. Der komplexe Charakter von Übersetzungstransformationen im Übersetzungsprozess aus der deutschen in die ukrainische Sprache wird analysiert.

Stichwörter: Stefan Zweig, deutsche Literatur, Kurzgeschichten, Übersetzungsanalyse, Übersetzungstransformationen

УДК 8125:811.112:8136(045)

Катерина Шерстюк

студентка

Донецький національний університет економіки і

торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

м. Кривий Ріг, Україна

Науковий керівник: А. І. Покулевська

ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

В статті досліджені особливості перекладу з німецької мови українською, а саме граматичні перекладацькі трансформації. Аналіз здійснений на матеріалі творів Ф. Кафки. При дослідженні за основу була взята класифікація Л. П. Науменко та А. Й. Гордєєвої.

Ключові слова: перекладацькі трансформації, німецька мова, Ф. Кафка

З давніх часів видатні письменники та лінгвісти здійснювали переклад іноземних творів іншими мовами. В сучасному високорозвиненому світі, якому притаманні тісні зв'язки між країнами, знання іноземних мов є головною умовою життя. Але досконале їх вивчення неможливе без дослідження культурних особливостей народу. Тому переклад творів найяскравіших літературних представників тієї чи іншої країни є досить важливим.

Теорією, історією та практикою перекладу займались М. Рильський, П. Тичина, І. Франко, М. Лукаш, С. Флорін, С. Влахов та ін. Проблеми художнього перекладу досліджували М. Алексеєв, А.-Г. Горбач, В. Коптілов, Ю. Левін, О. Матвіїшин, А. Федоров, О. Чередниченко та ін. Подолання перекладацьких труднощів, які виникають через розбіжності у граматично-структурній будові німецької й української мов вивчали Т. Кияк та О. Огуй, а необхідність граматичних трансформацій – М. Шульц.

Метою нашого дослідження було виявити та проаналізувати основні види граматичних трансформацій при перекладі художнього твору з німецької мови.

У цій розвідці приклади граматичних особливостей перекладу будуть представлені на основі твору Франца Кафки «Сільський лікар». Оповідання входить в однойменну збірку «Сільський лікар», яка була видана у 1919 р. Українським еквівалентом твору є переклад українського лінгвіста Олекси

Логвиненко. У творі йдеться про важку долю сільського лікаря, у якого в умовах суворої зими немає навіть коня, але треба їхати до пацієнта. Сумний характер оповідання проявляється і в тому, що ні люди, ні сам лікар не вірять у можливість ефективної допомоги.

Перш за все необхідно дати визначення поняттю «граматичний переклад». За своєю суттю він є одним із видів перекладу, який являє собою сукупність граматичних конструкцій вихідної мови, які не мають прямих відповідників у мові перекладу і потребують спеціальних мовних, перекладацьких і фахових навичок перекладача.

Німецька мова є одним із найяскравіших представників складної граматичної структури. Так, наприклад, для творів Ф. Кафки притаманне використання довгих речень.

Наприклад: «*Aber auch das nur einen Augenblick, denn, als öffne sich unmittelbar vor meinem Hoftor der Hof meines Kranken, bin ich schon dort; ruhig stehen die Pferde; der Schneefall hat aufgehört; Mondlicht ringsum; die Eltern des Kranken eilen aus dem Haus; seine Schwester hinter ihnen...*» [3, с. 14] – «Але й це триває якесь мить, бо я, так ніби мої ворота відчиняються просто у двір того хворого пацієнта, вже тут, на місці. Коні стоять смирно, завірюха вляглася; довкола все залите місячним сяйвом; з будинку вибігають батько й мати недужого; за ними поспішає його сестра...» [1, с. 122].

Іншою особливістю є використання в німецькій мові окрім звичайного пасивного стану ще і конструкцій з «man». Наприклад: «*Man weiß nicht, was für Dinge man im eigenen Hause vorrätig hat, sagte es, und wir beide lachten*» [3, с. 12]. В мові перекладу дане речення виглядає так: «Часом людина й сама не пам'ятає, чого тільки вона не держить удома в запасі, - сказала вона, й ми обоє засміялися» [1, с. 121].

Такі приклади доводять необхідність дослідження граматичного перекладу. В науковій літературі зазначається, що до граматичних перекладацьких трансформацій належать усі способи перекладу речень та синтаксичних структур, враховуючи видозміну в їхній формі і значенні у порівнянні з мовою оригіналу [2, с. 25].

В науковій літературі виділяють різні види граматичних трансформацій. В нашому дослідженні ми будемо спиратись на класифікацію Л. П. Науменко та А. Й. Гордєєвої, які запропонували наступні види: компенсація, зміна порядку слів, зовнішній та внутрішній поділ, зовнішня та внутрішня інтеграція [2, с. 25].

Отже, першим видом граматичних трансформацій є компенсація – це спосіб перекладу, за допомогою якого втрата значення в одній частині речення чи тексту компенсується в іншій його частині. Наприклад:

1) «*...starkes Schneegestöber füllte den weiten Raum zwischen mir und ihm*» [3, с. 11]. – «На всьому просторі між ним і мною мело так, що світу Божого не видно» [1, с. 120]. В даному випадку автор компенсував звичайне словосполучення фразеологічним оборотом «світа Божого не видно».

2) «*Glaube mir, es wird auch mir nicht leicht*» [3, с. 19]. – «Повір, мені теж не солодко» [1, с. 125]. Перекладач задля адаптації до особливостей спілкування

українською мовою компенсував вираз «не легко» синонімічним оборотом «не солодко».

3) «*Ich war in großer Verlegenheit: eine dringende Reise stand mir bevor*» [3, с. 11]. – «*Становище в мене склалося вельми скрутне: треба було терміново виїздити*» [1, с. 120]. В цьому прикладі перекладач частину речення, яка має прямий переклад «термінова поїздка стояла переді мною» компенсував фразою «треба було терміново виїздити».

Наступний вид – зміна порядку слів у перекладеному реченні у порівнянні з реченням оригіналу відповідно до існуючих синтаксичних норм мови перекладу. Наприклад:

1) «*Wärme und Geruch wie von Pferden kam hervor*» [3, с. 12]. В мові перекладу це речення має такий вигляд: «*В обличчя війнуло теплом і ніби кінським духом*» [1, с. 120].

2) «*Mager, ohne Fieber, nicht kalt, nicht warm, mit leeren Augen, ohne Hemd hebt sich der Junge unter dem Federbett...*» [3, с. 14] – «*Худеньке хлопчєня – без сорочки, жару нема, температура й не висока, й не низька, погляд порожній – підводиться з-під пуховика*» [1, с. 122].

3) «*Dann bin ich entkleidet und sehe, die Finger im Barte, mit geneigtem Kopf die Leute ruhig an*» [3, с. 19]. – «*І ось мене вже роздягли, і я, похиливши голову, запустивши пальці в бороду, спокійно дивлюся на цих людей*» [1, с. 125]. В даному випадку можна прослідити одразу дві особливості перекладу. Перша, це зміна порядку слів, виражена переміщенням словосполучення «похиливши голову». Друга – це використання в німецькій мові стандартизованих дієслів з управлінням, які розділяються на частини і розміщуються в різних кінцях речення. Ця особливість є однією з головних причин даного виду трансформації, адже в українській мові не має відповідників даному явищу.

Одним із видів поділу є внутрішній поділ – це перетворення простого речення в мові оригіналу на складносурядне або складнопірядне речення в мові перекладу. Наприклад:

1) речення «*...stand ich reisefertig schon auf dem Hofe*» [3, с. 11] перекладене так: «*Я вже стояв посеред двору, готовий вирушити в дорогу*» [1, с. 120].

2) Аналогічно: «*Was tue ich hier in diesem endlosen Winter!*» [3, с. 16] – «*Що мені тут робити цієї зими, якій не видно кінця-краю?!*» [1, с. 123].

3) Або речення «*...unbeherrschbare Pferde vor meinem Wagen*» [3, с. 15] – «*А бричка запряжена кіньми, з якими сам чорт не зладає*» [1, с. 122]. В даному випадку автор перетворив слово «некерований» на окрему частину складного речення за допомогою фразеологічного обороту «сам чорт не зладає».

Інший вид поділу – зовнішній, тобто поділ складного речення в мові оригіналу на кілька простих речень, помічених на письмі крапками в мові перекладу. Наприклад:

1) «*Aber auch das nur einen Augenblick, denn, als öffne sich unmittelbar vor meinem Hoftor der Hof meines Kranken, bin ich schon dort; ruhig stehen die Pferde; der Schneefall hat aufgehört; Mondlicht ringsum; die Eltern des Kranken eilen aus*

dem Haus...» [3, с. 14]. – Але й це триває якусь мить, бо я, так ніби мої ворота відчиняються просто у двір того хворого пацієнта, вже тут, на місці. Коні стоять смирно, завірюха вляглася; довоза все залите місячним сяйвом; з будинку вибігають батько й мати недужого ...» [1, с. 122].

2) «...schreit Rosa und läuft im richtigen Vorgefühl der Unabwendbarkeit ihres Schicksals ins Haus; ich höre die Türkette klirren, die sie vorlegt; ich höre das Schloß einspringen...» [3, с. 13] – «...скрикує Роза й, вочевидь відчуваючи невідворотність своєї долі, кидається до будинку. Я чую, як брязкає ланцюжок, що його дівчина накидає за собою на двері, чую, як клацає замок...» [1, с. 122].

А підвидом інтеграції є зовнішня інтеграція – об'єднання двох чи більше речень в мові оригіналу в одне складне речення в мові перекладу. Наприклад:

1) два складних речення в мові оригіналу: «*Ich sehe mich um; niemand hat es gehört; die Eltern stehen stumm vorgebeugt und erwarten mein Urteil; die Schwester hat einen Stuhl für meine Handtasche gebracht. Ich öffne die Tasche und suche unter meinen Instrumenten; der Junge tastet immerfort aus dem Bett nach mir hin, um mich an seine Bitte zu erinnern...*» [3, с. 14] перекладаються як одне велике складне речення в мові перекладу: «Я озирваюся; ніхто цього не чув; батько й мати стоять мовчки, згорбившись, і очікують на мій присуд; сестра принесла стільця для мого саквояжа; я відкриваю його й порпаюся серед своїх інструментів; хлопчєня раз у раз тягнеться рукою до мене з ліжка, нагадуючи про своє прохання...» [1, с. 122].

2) Або складні речення з використанням в одному з них прямої мови: «*Ein Mann, zusammengekauert in dem niedrigen Verschlag, zeigte sein offenes blauäugiges Gesicht. «Soll ich anspannen?» – fragte er, auf allen vieren hervorkriechend*» [3, с. 12] перетворені перекладачем в єдине речення з перенесенням прямої мови на другий план задля надання в мові перекладу більш чіткого розуміння образу одного з героїв твору – «У низенькому закарелку сидів, зігнувшись у три погібелі, якийсь чоловік; він повернув до мене своє відкрите обличчя з голубими очима й, виповзаючи навкарачки назустріч мені, спитав: – Запрягати?» [1, с. 121].

Останній вид граматичних перекладацьких трансформацій – внутрішня інтеграція не застосований при перекладі даного твору О. Логвиненко, проте його визначення є важливим аспектом дослідження. Отже, внутрішня інтеграція представляє собою спосіб перекладу складносурядного чи складнопідрядного речення простим реченням [2, с. 30]. Даний тип граматичної трансформації, як і зовнішній поділ, перекладачі, зазвичай, використовують для більш легкого сприйняття читачем змісту речення, адже, як вже зазначалось вище, Ф. Кафка досить часто використовує великі речення, що може призвести до втрати розуміння.

Використання кожного з видів трансформацій дає змогу перекладачеві точніше передати особливості німецької мови, а читачеві – глибше зрозуміти задум, що вкладав автор при написанні твору.

Таким чином, за результатами дослідження було з'ясовано, що граматичні трансформації є важливим і складним аспектом перекладацької

діяльності. Вони являють собою видозміну у формі та значенні перекладеного речення в порівнянні з мовою оригіналу, головною причиною появи яких є відмінність граматичних особливостей у зіставлених мовах. До основних видів таких трансформацій належать: компенсація, зміна порядку слів, поділ та інтеграція. Кожен із видів можна знайти при дослідженні особливостей перекладу німецької літератури українською мовою.

Список використаних джерел:

1. Кафка Ф. Твори: оповідання, романи, листи, щоденники (перекладачі Є. Попович, О. Логвиненко, П. Тарашук) / Франц Кафка. – Київ : А-ба-ба-га-ла-ма-га, 2012. – 592 с.
2. Науменко Л. П., Гордєєва А. Й. Практичний курс перекладу з англійської мови на українську = Practical Course of Translation from English into Ukrainian: навч. посіб. / Людмила Науменко, Анжела Гордєєва. – Вінниця : Нова Книга, 2011. – 136 с.
3. Kafka F. Ein Landarzt: Kleine Erzählungen (Herausgegeben von Joseph Kiermeier-Debre) / Franz Kafka. – München, 2008. – 111 S.

Katerina Scherstjuk. Grammatische Besonderheiten der Übersetzung in der deutschen Sprache

Im Artikel wird die Übersetzung aus dem Deutschen ins Ukrainische untersucht, und nämlich grammatische Übersetzungstransformationen. Die Analyse basiert auf dem Material von F. Kafkas Werken. Die Studie basierte auf der Klassifikation von L. P. Naumenko und A. Y. Gordeeva.

Stichwörter: Übersetzungstransformationen, deutsche Sprache, F. Kafka

UDC (338.488.2:640.4):392.72-029:(477)(045)

Iryna Filimontseva
student

Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky
Kryvyi Rih, Ukraine
Scientific Supervisor: O. Bondarevska

TRADITIONS OF HOSPITALITY OF UKRAINIAN PEOPLE IN THE HOTEL BUSINESS

The article deals with the traditions of the Ukrainian people in the field of hospitality, the development of hotel business in Ukraine, and their interconnection in modern times.

Key words: hotel business, hospitality, traditions, Ukrainian people

Ukrainians have always been famous for their hospitality. This is a compulsory component of life, part of the world of perception and beliefs. This tradition dates back to ancient times, but was somewhat corrected by Orthodoxy. According to the ideas of our ancestors, God or his messenger-visitor walked on the earth in human form. The mythological basis of hospitality subsequently became almost ritual and preserved in many customs, rituals and songs. So, in critical moments of life, Ukrainians called for some sort of force, for example, God, and invited them to sit in a "red corner", that is, they were accepted as dear guests. Suggestion at the guest

refers to illness and even death. Such a disease as a guest was identified with a small demonic being that came to the person and caused her trouble. Folk medicine offered to satisfy such a guest, for example, melting a bath for him. With regard to death, then "gather in the visitor" meant death, because it was thought that it was only a transition to another world. Hence the invitation of the deceased relatives for dinner and a visit to them at the cemetery [9].

Communication with people begins with greetings. The most common way was men's handshaking, sometimes kisses for women and the word "Good afternoon", but this form varied depending on the region. In the representations of Ukrainians, any physical contact had the ability to pass negative or positive and only children were considered "clean", they could not bring anything bad [2]. People regulated the physical contact itself and the distance at which it could be carried out. It was not recommended to greet people with a bad reputation, limited greeting to women, because everyone could be a witch. Traditionally, they were initially congratulated with the elders and not necessarily on age, but also on social status. Later, to the honorary rank began to be attributed and women: when meeting with the spouses first welcomed the woman. The situation in the house changed: the guest was initially congratulated with the head of the family, emphasizing his prestige, and then with his wife [3].

It is believed that the guest in the evening is good news in the morning, so nobody denies him, in order not to drive the news. Even since ancient times, it was discovered that the person who visited the residence was considered a close friend for a long time, because he was already familiar with the spirits of this house, took refreshments and warmed up near the hearth. Of course, the owners did everything to feed, that is, to honor the guest and it turned into a custom of obligatory treatment of the guest. In particular, on the table should always be bread and salt, as a gift to spirits and gods. And yet, it was believed that the one who ate bread and salt would never offend someone who is frequent. The general rule for receiving the guest was an invitation to sit down "for at least a minute," otherwise they would say that the elders would not sit in this house. The main rule in the reception of the guests was the rule "Feed, and then ask", and it was obscene to ask the purpose of the guest's arrival. In ancient times, the first thing to do was to wash the guest's legs . This custom lasted for the Ukrainians around the 19th century.

But there were some restrictions on staying. It was not accepted visiting during the field work, condemned and visiting on weekdays, because then the visit could be only in economic affairs, and therefore the ritual of guest reception was greatly simplified. But he became much more complicated when the guests went specially. According to the etiquette, guests came to the invitation, which was heard at the end of each visit (which is still there). Before the reception guests cooked-baked bread, cooked meals, and sometimes gifts for children, who were taken to leave home. Guests came with simple gifts such as bread and vodka. The hosts spoiled guests with bread and pies after the end of the feast [4].

The one without which there could not be a festive was meal. The guests were planted on the most convenient places, and the most honorable ones were on the spot.

The hosts did not sit at the table, but served and invited to eat, because according to the custom guests did not start to eat a new meal without it. The signal to the end of the meal was serving the introduction of bread and salt [5].

But Ukrainians took guests not only at home. The first hospitality establishments on the Ukrainian lands arise in the 12th and 13th centuries. Volodymyr Monomakh is in charge of respecting the guests in his "Tutorial for children", because these people can bring good or bad reputation to the world. Among the first hospitality establishments were stays and hospitable courtyards. The latter are characterized by a higher level of comfort, small number of guests, large size and isolation. In the chumatonic and trade routes, the reception function was provided by the inn, in which travelers could drink, eat and sleep.

Particular attention was paid to the pilgrims, they enjoyed great respect, they were honored to take in their hut for a night and feed. The shelter could also was found near the major centers of pilgrimage, in which there were church hospitality yards.

The development of the hotel sphere itself began after the opening of the railways, which allowed people to travel more. Kiev accommodation establishments in the 20th century. can be divided into 4 groups at the level of price and comfort: fashionable, middle class hotels, hotels near the train station and furnished rooms.

Luxury hotels were located in the city center and provided world-class services, had their representatives at the station and their own transport. The service was provided by trained staff, whose selection attracted attention to the culture of broadcasting and the possession of several languages.

The feature of the middle class hotels was the high quality of customer service. The visitor visited the owner himself, thanked for the choice of his institution and was interested in comments or suggestions on the work of the hotel. The staff, however, carefully and quickly fulfilled the wishes of clients. Typical were commissioners who performed small orders for a small salary. Most hotels provided baths and baths, and at large hotels there were also shops.

Furnished rooms were the most common type of accommodation, which at a reasonable price provided services that were not inferior to high quality hotels and were the best option for the price / quality ratio. In addition to accommodation, the services of "samovar" and servants were provided.

Most hotels in Eastern Galicia had a low level of comfort, because it was designed for a fairly poor clientele. There was a modest interior, there was no water supply and sanitation. On this background, isolated single luxury hotels with rich furnishings, all amenities and well-trained staff were singled out. They provided restaurant, café, bath and shower services [12].

But let's take a look at the hotel business and the hospitality traditions.

A modern hotel not only provides accommodation, it must be home away from home. Hospitality is difficult to measure, but it is possible to teach. Proper training provides the necessary skills for which it can be demonstrated. This training includes full awareness of the institution itself, where the person works, and about the infrastructure that is nearby. It is also important to know the features of the guest-

hospitality and care will be greater if the employee knows that the guests are on the road for a long time and if they give them the opportunity to relax, and then take formalities, they will be grateful. Make a conclusion about hospitality when dealing with a hotel employee with foreigners-if the employee knows the basics of different cultures, it will be easier for him to create comfortable conditions for the visitor from anywhere in the world. Hospitality at the hotel also manifests itself through the ability to satisfy the customer's reasonable wishes and have the opportunity to change something for that.

Hospitality is part of the atmosphere of the institution. And it affects not only personnel servicing, but also equipment, interior and cleanliness. If all this will be at a high level, the level of hospitality will automatically become higher.

A smile is an important condition for the guest to feel comfortable. But falsehood and hypocrisy are unacceptable for high-level institutions, because this is no longer a sincere hospitality, but merely making money. The hotel has many stressful situations, but they can not be exposed, because the mood of the employee affects the mood of the guest and the hospitality of the institution.

Of course, many traditions of the Ukrainian people are lost in the hotel business, because it is now standardized, especially in international hotel networks. But the rules of morality, respect for the guest. Elementary good mood is a feature of Ukrainian hospitality that is not lost and should not be lost.

References:

1. Kulchitsky S. On Superstitions, Traditions, Beliefs and Peculiarities of the Village of Stavuchan of Khotyn District // Chisinau, the Eparch. statements. 1873 No. 17; [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://superstition-vs-tradition.blogspot.com/2006/09/aims-objectives.html>
2. Bernstein B. M. Traditions and sociocultural structures // Sov. ethnography 1981. № 2; [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.slideshare.net/chiquillo18/sociocultural-tradition-ppt>
3. Ethnic stereotypes of behavior. Leningrad, 1985; [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.sbp-journal.com/index.php/sbp/article/view/1617>
4. Chubinsky P. P. Works of ethnographic-statistical expedition to the West-Russian region. St. Petersburg, 1872. Т. 1. Iss. 1; [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://eng.ethnomuseum.ru/>
5. V. Shch. Food and drink of the peasants-small Russians with some of the customs, beliefs, and submissions here // Ethnogr. review 1899. № 1/2; [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://todiscoverrussia.com/that-did-russian-peasants-eat/>
6. Arutyunov S. A. Ethnographic Science and the Study of Cultural Dynamics // Investigations on General Ethnography. Moscow, 1979; [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://eu.spb.ru/en/anthropology/514-people/academics/departement-of-anthropology>
7. Gontar T. O. Folk nutrition Ukrainian Carpathians, Kiev, 1979; [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.tpg.ua/ru/wu/Ukrainian_Carpathians/
8. Ethnography of the Eastern Slavs. Moscow, 1987; [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.kunstkamera.ru/en/museum_structure/research_departments/departement_of_eastern_slavs_and_peoples_of_european_russia/
9. Metropolitan Hilarion. Pre-Christian beliefs of the Ukrainian people. Winnipeg, 1991; [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [https://www.revolvy.com/main/index.php?s=Hilarion%20\(Ohienko\)&item_type=topic](https://www.revolvy.com/main/index.php?s=Hilarion%20(Ohienko)&item_type=topic)

10. Heydmets P. S. Spatial regulation of human communication // Proceedings on psychology. Tartu, 1977. Т. VI; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sid.ir/En/Journal/ViewPaper.aspx?ID=453278>

11. Bayburin A. K., Toporkov A. L. The sources of etiquette. Leningrad, 1990. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://chenjiali123.com/U-istokov-etiketa--etnograficheskie-ocherki--or--cAK-Baiburin-AL-Toporkov/1/dccefd>

12. Історія розвитку готельної сфери в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/15941024/turizm/istoriya_rozvitku_gotelnoyi_sferi_ukrayini

Ірина Філімонцева. Традиції української гостинності в готельному бізнесі

У статті розглядаються традиції українського народу у сфері гостинності, розвиток готельного бізнесу в Україні, а також їх взаємозв'язок у сучасності

Ключові слова: готельний бізнес, гостинність, традиції, український народ

УДК 316.722.2 : 811. 111'06 (045)

Надія Янцева

Криворізька загальноосвітня
спеціалізована школа I-III ступенів №4
з поглибленим вивченням іноземних мов

ЗАСОБИ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ЯВИЩА ОМАНІ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

У статті розглядаються лексичні та фразеологічні одиниці, що позначають явище обману в сучасній англійській мові. Аналізуються вибрані мовні одиниці, визначаються специфіка їх семантики та структури, а також особливості функціонування.

Ключові слова: фразеологічна одиниця, фразеологізм, метафоризація, вербалізація

Проблема обману завжди займала важливе місце в суспільному житті і свідомості людей, отримуючи теоретичне осмислення у філософсько-етичних та релігійних вченнях, в таких науках, як етика, логіка, психологія. У філософських дослідженнях простежується тенденція розгляду особливостей прояву брехні як невід'ємної складової людських комунікацій.

Людина живе у соціумі, тому сфера міжособистісних стосунків представляє інтерес до вивчення фразеологічних одиниць, які характеризують її відносини з іншими людьми. Багатство цієї тематичної групи пояснюється тим, що міжособистісні стосунки є невід'ємною частиною людського життя, що не могло не відобразитися у фразеологічному фонді англійської мови [28, с. 23].

Неправда та обман посіли своє місце серед об'єктів лінгвістичного вивчення у зв'язку із зосередженням уваги мовознавців на дослідженні людського фактора в мові (О. Кубрякова, Н. Арутюнова, В. Телія, R. W. Gibbs; M. Johnson та ін.). Актуальність обраної теми зумовлена загальною тенденцією сучасного мовознавства до вивчення окремих фразеологічних мікросистем в англійській мові, зокрема, однієї, що представлена номінаціями на позначення феномену омани.

Матеріалом дослідження послужили 144 лексико-фразеологічних одиниць із значенням омани/ неправди, відібрані із збірки англійських

прислів'їв та приказок С. Кусковської [5], англо-українського фразеологічного словника В. Баранцева [1], збірки «Українські прислів'я, приказки та порівняння з літературних пам'яток» М. Пазяка [9].

Об'єктом дослідження фразеології як розділу мовознавства є стійкі вислови – їх структура, семантика, походження та взаємозв'язок з іншими мовними одиницями. Однак, одним із спірних питань є термінування мовної одиниці, що є першоелементом фразеології. У науковій літературі співіснують найменування: ідіома, ідіоматичний вислів, стійке словосполучення, фразеологічне словосполучення, фразеологічний зворот, неподільне словосполучення та ін.

Отже, в умовах великого термінологічного дублювання найзручнішим найменуванням на позначення мовної одиниці, що є предметом фразеології, ми вважаємо термін «фразеологічна одиниця». Цим терміном користується багато мовознавців, включаючи О. Куніна, І. Белодіда, М. Мостового, В. Ужченка та інші. Як правило, поняття «фразеологічна одиниця» та «фразеологізм» ототожнюються.

Термін «фразеологічна одиниця», введений В. Виноградовим, мав використовуватися для позначення тих сполук, які не утворюються в процесі мовлення, а відтворюються за традицією. Отже, відтворюваність, на думку В. Виногорова, є основною ознакою фразеологізму.

І. Белодід зазначає, що «фразеологічною одиницею звичайно називають лексико-граматичну єдність двох і більше нарізно оформлених компонентів, граматично організованих за моделлю словосполучення чи речення, яка, маючи цілісне значення, відтворюється в мові за традицією, автоматично» [7, с. 37]. Під фразеологічними одиницями Б. Ларін розумів такі стійкі словосполуки, які характеризуються втратою первісних реалій і появою нового метафоричного значення [6, с. 8]. Аналізуючи фразеологічний склад мови, О. Кунін дає таке визначення: «Фразеологічна одиниця – це стійке сполучення лексем з повністю або частково переосмисленим значенням» [4, с. 91]. М. Шанський, С. Гаврін та деякі інші вчені дотримувалися спільної думки, що фразеологічна одиниця – це відтворювана загальноживана мовна одиниця, фіксована (тобто постійна) за своїм значенням, складом і структурою, складена з двох і більше повнозначних слів.

Узагальнюючи вищезазначене, існуючі в мовознавстві визначення фразеологічних одиниць свідчать про те, що ученими виділяються різні їх ознаки, серед яких, зокрема, можна назвати: *семантична цілісність* (В. Виноградов, В. Жуков, М. Шанський), *відтворюваність* (В. Виноградов, М. Шанський, С. Гаврін, В. Жуков), *метафоричність* (Б. Ларін, О. Кунін, В. Жуков, О. Бабкін), *нарізно оформленість* (В. Жуков, М. Шанський, С. Гаврін), *наявність не менше двох повнозначних слів* (С. Гаврін, М. Шанський).

Головною метою даної роботи є аналіз способів репрезентації феномену мови на фразеологічному рівні англійської мови та комплексне дослідження

лексико-семантичних та структурно-граматичних особливостей лексичних та фразеологічних одиниць на позначення оман сучасної англійської мови.

У повсякденному житті брехня зазвичай асоціюється з негативним, соціально-неприйнятною дією – обманом, який визначають або як синонім брехні, або як процес, що породжує брехню. Проте, у словниках брехня трактується не тільки як неправда, спотворення істини чи омана, але і як вигадка, фантазія і навіть жарт, розіграш. Саме тому, в даній роботі аналізу підлягають фразеологічні одиниці на позначення обману в широкому розумінні цього феномену.

За фактом того, що в основі метафоризованих лексико-фразеологічних номінацій лежить уявлення про три когнітивні категорії – предметності, ознаковості та процесуальності – усі відібрані англійські лексико-фразеологічні одиниці на позначення оман можна класифікувати на: **дієслівні**, що називають *дію/процес* (*to pull smb's leg, to act/play a/the part of, to deal from the bottom of the deck, to draw the long bow*); **субстантивні**, що називають *предмет* (*butter, banana oil, crocodile tears, flannel, smoke and mirrors, etc.*); **ад'єктивні**, що називають *ознаку предмета* (*less than honest, not straight, dead wrong*); **адвербіальні**, що називають *ознаку процесу* (*in borrowed plumes, under colour of, under the guise of, etc.*).

Аналіз показав, що субстантивні, дієслівні, ад'єктивні та адвербіальні одиниці склали 51%, 42%, 2.6% та 2.6% від загальної вибірки відповідно. Домінуючу роль серед фразеологізмів зі значенням обману відіграють дієслівні одиниці, бо саме своїми діями людина вводить в оману інших.

В основі лексичного значення фразеологічних одиниць на позначення оман, лежить метафора передачі. Мовне спілкування зображено у вигляді процесу передачі «об'єкта» одним співрозмовником іншому. Цей факт дозволив класифікувати відібрані фразеологічні номінації за трьома групами на ті, що позначають: *дію мовця та тієї особи, на яку вона спрямована* (*to lie in one's teeth, to gild the pill, to play the hypocrite, to shoot among the doves, etc.; to eat up, to get a raw deal, to swallow hook, etc.*); *об'єкт* (*economy of truth, a big talk, hot air, a tall story, butter, flannel, saddle soap, Trojan horse, a double-talk, backhanded compliment, paper tiger*) та *шлях його передачі* (*near (close to) the mark, far from the truth, run round the Horn, sleight of hand, walkover, etc.*).

При концептуалізації явища оман людина використовує знання з різних сфер своєї життєдіяльності. Аналіз відібраних фразеологічних одиниць дозволив класифікувати їх за такими сферами: **природний світ** (природні явища: *snow, hot air, gas*; тварини: *paper tiger, play possum, wolf in sheep's clothing*; речовина: *soft soap, flannel, soft sawder*), **людина та побут** (той, кого обманюють (дитина): *be born yesterday, there's one born every minute*; частини тіла: *double-tongued, big-mouth*; одяг: *put sb on, have sb on*; їжа: *applesauce, banana oil, butter, cook up, eat up*), **взаємодія з іншими людьми** (комунікація: *talk big, speak with forked tongue, backhanded compliment, pay/give lip service, sweet talk*; гра: *catch out, deal from the bottom of the deck, move the goal posts*; бізнес: *get a raw deal, salt a mine, sell a pig in a poke*; ворожнеча/війна: *draw the*

long bow, psychological warfare), **творча діяльність людини** (театр/маскарад: *act/play a/the part of, put on the dog, under the guise of*; казка: *bedtime story, cock-and-bull story, fairy tale/story, fisherman's yarn, story, tall story/tale*; прикраса: *embroider, give colour, whitewash, window dressing*).

Явище омани є соціально значущим. Цей факт зумовлює різноманітність і різносторонність засобів його вербалізації в лексиконі сучасної англійської мови. Своєрідність номінативної функції досліджуваних фразеологічних номінацій зумовлена процесом метафоризації, який лежить в основі їх лексичного значення. Проведене дослідження доводить, що значення мовних одиниць не можна описати відокремлено від когнітивних процесів, які лежать в основі смислоутворення на будь-якому рівні мовної системи.

Список використаних джерел:

1. Баранцев В. І. Англо-український фразеологічний словник. – К., 2001 – 1056 с.
2. Дубровский Д. И. Обман. Философско-психологический анализ [Текст] / Д. И. Дубровский. – М. : РЭЙ, 1994. – 120 с.
3. Жуков В. П. Русская фразеология: учебное пособие [для студентов филологических специальностей университетов]. – М., 2006. – 408 с.
4. Кунин А. В. Курс фразеологии современного английского языка / А. В. Кунин. – М.: Высш.шк., Дубна: Изд. Центр «Феникс», 1996. – 381 с.
5. Кусковская С. Ф. Сборник английских пословиц и поговорок / С. Ф. Кусковская. – Мн., 1987.
6. Ларін Б. О. Фразеологія та лексикографія / Б. О. Ларіп. – К., 1989. – 307 с.
7. Редін П. О. Типи системних зв'язків фразеологічних одиниць / П. О. Редін. – К, 1993.
8. Ужченко В. Д., Авксентьев Л. Г. Українська фразеологія / В. Д. Ужченко, Л. Г. Авксентьев. – Х., 1990. – 165 с.
9. Українські прислів'я, приказки та порівняння з літературних пам'яток / Уклад. М. М. Пазяк. – К. : Наук. Думка, 2001. – 114 с.
10. Філенко І. О. Зміст ціннісних орієнтацій та адаптаційні ресурси особистості // Вісник Харківського Національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди. Сер. Психологія. – 2012. – Вип. 43, ч. 1. – С. 170-179.

Nadiia Yantseva. Ways of verbalization of concept “fraud” in the modern English language

The article deals with lexical and phraseological units to denote the phenomenon of deceit in modern English. The selected language units are analyzed and the specifics of their semantics and structure, as well as the peculiarities of functioning, are determined.

Key words: phraseological unit, phraseologism, metaphorization, verbalization

ІНОЗЕМНІ МОВИ ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ FOREIGN LANGUAGES AS A MEANS OF PROFESSIONAL INTERACTION

UDC 314.114'339.1 (045)

Anastasiia Bielaia

student

Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky

Kryvyi Rih, Ukraine

Scientific Supervisor: H. Udovichenko

FOREIGN TRADE AS A FACTOR OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT

The article considers the influence of export and import operations on the reproduction process in economy, substantiates the necessity of changing the structure of external trade in the process of changing main proportions in the national economy and studies the influence of globalization on the main tendencies in the external trade.

Key words: export, import, export quota, reproduction, active trade balance, structure of external trade

At the beginning of the third millennium in terms of accelerated globalization has acquired key foreign trade as an important macroeconomic factor of the development of modern economies. The benefits of foreign trade were known and recognized long ago. Conclusive proof of this is that it was at the dawn of humanity. Originating as a common form of exchange between countries is foreign trade. That is defined as business activities undertaken by its participants in the commodity circulation is happening on the international market, based on relationship between them, aimed at the realization of certain products for civil contracts involving transfer of ownership of the goods and supporting activities that ensure their implementation through the provision of services.

Shaping foreign policy is urgent for Ukraine since establishing its independence started the actual output of our country on the world stage as a subject of international economic relations. Therefore, an important area of development for Ukraine is its effective integration into the world economy. From the success of foreign economic activity of Ukraine depends on its further economic and social development as a subsystem of the world economy, which determines the urgency of the given theme.

Relevance of research due to the fact that at present all over the world there is quite a difficult economic situation. According to the World Trade Organization (WTO) are now seeing a sharp decline in international trade relations in Ukraine as foreign trade volume significantly reduced, which negatively affects the overall economic condition of the country. Therefore, the study of the characteristics of

foreign trade of Ukraine and its importance for economic development and possible improvements are extremely important and urgent need today.

Purpose to investigate the nature of foreign trade and its principles, stages and system performance of foreign trade, consider methods of regulation, the impact of export-import operations in GDP and foreign ways of creating income and consider and analyze the current state of Ukraine's foreign trade.

Foreign trade in each country is different, caused by the general economic situation of the state, political orientation, shape, structure, certain cultural characteristics and traditions of doing business, established over a century. Foreign economic activity in Ukraine also has a number of features not only these-related factors, but also the problems of post-socialist transformations. The formation of the external sector of Ukraine to the period when global markets have not only formed but are divided between the main subjects of global economic activity. Under these conditions, the country is not easy to find your niche market and occupy a worthy place in the world economic community.

As international experience shows, the most effective and efficient strategy for the integration of the economic system in the world economy is a combination of structural transformation of the national economy with its focus on strong growth in exports. The level of integration in international economic ties depends not only on volumes and directions of export but also import and positions Ukraine is likely unstable. The indicators characterizing the degree of balance of foreign trade coefficients are the ratio between exports and imports. According to this index in 2013 had a positive export orientation only 27.3% of the regions of Ukraine.

The specifics of Ukraine's foreign trade is not only to territorial characteristics of exports and imports, but also differences in the geographical structure of foreign trade regions. Historical regions of Ukraine foreign economic ties with neighboring countries significantly affects trends in foreign trade.

Commodity structure of foreign trade of Ukraine over a decade has not changed. Leading positions in Ukrainian exports are metal – about 40%, chemical and fertilizer are about 20% of engineering products are 10-13%, some types of food products. In the commodity structure of imports is dominated by energy are about 40%; on machinery and equipment accounts for 13-18%, chemical products are about 10%.

Large-scale imports of raw materials as a developing country and its integration into the world economy under the "export of raw materials of one kind - import of raw materials of another species" lead to positive changes only when export industries closely related to other sectors. In this case, the emergence within them new requirements will have a multiplier effect for economic development. If export industries are essentially isolated enclaves, the positive effect of growth in external demand to appear only in a positive balance of trade.

Today Ukraine cooperates with foreign trade partners from about 190 countries and territories around the world. Analysis of the geographical structure of exports of goods Ukraine demonstrates the dominance there CIS share in 2014 in export shipments totaled 29.5%. Second place went to Asia – 20.6%, in third place - Europe

20.3%. The share of African countries is 6.6%, America – 3% of Australia – 0.1%. Compared with the previous year trend of reducing the share of exports in almost all countries.

The results of study of foreign trade in Ukraine defined the terms of the factors that delay the development of Ukrainian exports

- rising prices for exports and services exports;
- low competitiveness of Ukrainian producers;
- some discrepancy legislation with international standards;
- high taxes;
- low global rating of Ukraine for loans and investments, which complicates the use of foreign financial resources for the development of export potential.

Therefore, it can be concluded that the current mechanism for the implementation of foreign trade relations in Ukraine, reflecting the social, economic, political and other interests (which create incentives to change or, on the contrary, the preservation of the old state) is inefficient both from the point of view of conformity to the challenges of globalization and economic development in general. This means that today Ukraine is, sadly, demonstrates the obvious need for quality economic development. Social, technological attractiveness of the standards of the leading countries is not transformed into economic demand for institutions and mechanisms for the development of these standards. Declarative Ukraine is committed to the development, but subject to preservation of existing traditions and practices.

Globalization for economic development of foreign trade policy should be directed to:

- intensification of foreign trade as a whole;
- implementation of existing and potential competitive advantages through the correct structural priorities of foreign trade;
- many different things to encourage the growth of high-tech imports (machinery, equipment, technology and ideas) to reduce the technology gap with advanced countries.

Necessary conditions for the implementation of this foreign policy are:

- further development of the basic institutions of a market economy in order to create suitable conditions for improving the competitiveness of domestic business;
- public financing purchases abroad patented technology and know-how;
- free of customs levying import modern machinery and equipment;
- release of tax income in the amount of the cost of research and development;
- tax rates in cases of production and export of products with high added value.

The problem of expanding export opportunities and foreign trade development is complex and require a systematic approach to improve the management of foreign trade activities and implementation of complex organizational, economic and management measures that will strengthen the competitive advantages of domestic goods in the domestic market.

The main task that the state must do on their producers and consumers – as quickly as possible to create conditions for a competitive environment. Without

genuine competition in the internal market cannot provide efficient access to the international arena.

References:

1. Василенко Ю. Експортна діяльність України / Ю. Василенко // Економіка України. – 2003.
2. Дворник О. Міжнародна торгівля послугами: тенденції та перспективи розвитку / О. Дворник // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2008.
3. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. акад. В. М. Гейця. – К. : Ін-т екон. прогнозування: Фенікс, 2003.
4. Юшина І. Суть державного регулювання зовнішньої торгівлі в Україні / І. Юшина // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2004.
5. Яремко Л. А. Напрями підвищення зовнішньоторговельного ефекту: макроекономічний аспект / Л. А. Яремко // Актуальні проблеми економіки. – 2005.
6. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим дступу: www.ukrstat.gov.ua
7. Мельник Т. Е. Експортний потенціал України: метрологія оцінки та аналіз / Т. Е. Мельник // Міжнародна економічна політика. – 2008.

Анастасія Бєлая. Зовнішня торгівля як фактор соціально-економічного розвитку

В статті розглядається вплив експортних і імпортних операцій на відтворювальний процес в економіці країни. Доводиться необхідність зміни структури зовнішньої торгівлі в процесі зміни основних пропорції в національній економіці. Розглянуто вплив глобалізації на основні тенденції у зовнішній торгівлі.

Ключові слова: експорт, імпорт, експортна квота, відтворення, сальдо торгового балансу, структура зовнішньої торгівлі

UDC 37.013 (045)

Olha Herasymova

PhD, Assistant Professor of the Department of
Foreign Languages
Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman
Kyiv, Ukraine

Liudmyla Danylovych
educational supervisor

Municipal Institution “Innovation and Resource Center”
Kryvyi Rih, Ukraine

PEDAGOGY IS THE THEORY OF EDUCATION, AND EDUCATION IS THE PRACTICE OF PEDAGOGY

The process of development and formation of pedagogy as a science of education in the Western European educational space are analyzed in this article, which is also a practical and applied science that has its own principles and laws, and also proves its viability due to a large number of publications abroad, and which also has its peculiar designation "Pedagogy".

Key words: pedagogy, theory of education, education, science of education

"Education" is a word relatively new in many European languages. Montaigne employs it only once, in a sentence often quoted: "I protest against all violence in the education of a tender soul, which is being trained for honor and liberty." With this exception, he always employs the expression *institution des enfants*, from which we have the word *instituteur*. The writers of the sixteenth century were accustomed to use the word *nourture* in the same sense, as in the wellknown proverb, *Nourriture passe nature* (Nurture is more than Nature). But in the seventeenth century, "education" comes into current use to designate the art of training men.

To man must be reserved the noble term education. Training suffices for animals, and cultivation for plants. Man alone is susceptible of education, because he alone is capable of governing himself, and of becoming a moral being. An animal, through its instincts, is all that it can be, or at least all that it has need of being. But man, in order to perfect himself, has need of reason and reflection; and as at birth he does not himself possess these qualities, he must be brought up by other men. No one doubts, today, the possibility of a science of education. Education is itself an art, skill embodied in practice; and this art certainly supposes something besides the knowledge of a few rules learned from books. It requires experience, moral qualities, certain warmth of heart, and a real inspiration of intelligence. There can be no education without an educator, any more than poetry without a poet, that is, without some one who by his personal qualities vivifies and applies the abstract and lifeless laws of treatises on education. But, just as eloquence has its rules derived from rhetoric, and poetry its rules derived from poetics; just as, in another order of ideas, medicine, which is an art, is based upon the theories of medical science; so education, before being 'an art in the hands of the masters who practise it, who enrich it by their versatility and their devotion, who put upon it the impress of their mind and heart, education is a science which philosophy deduces from the general laws of human nature, and which the teacher perfects by inductions from his own experience.

There is, therefore, a science of education, a practical and applied science, which now has its principles and laws, which gives proof of its vitality by a great number of publications abroad, and which has also its peculiar designation, *Pedagogy*, although there is still hesitation in adopting it.

It is to be regretted that so many writers still confound pedagogy with education. There is more than a shade of difference between these two terms. *Pedagogy*, so to speak, is the theory of education, and education the practice of pedagogy. Just as one may be a rhetorician without being an orator, so one may be a pedagogue that is, may have a thorough knowledge of the rules of education without being an educator, without having practical skill in the training of children. "To form a man," says Marion, eloquently, "is a fine art, a perilous undertaking. In this art do not venture the infallibility of a systematic geometry, and do not expect from it the supreme tranquillity of finely wrought demonstrations. In the prosecution of this art there will be contest, the unforeseen, brusque transitions, whims, failures, recoveries, inertia, the miracles of free and active nature. There will be all the tumultuous ebb and flow, the bursting into harmony and the degenerating into chaos, which are in man as well as in the sea. "But from these difficulties in practice we must not

conclude either that the rules of education do not exist, or that it is useless to know them. In medicine also how much M. Compayre's use of the terms pedagogy and pedagogue may be illustrated as follows: A writer who discusses educational questions from the theoretical point of view is a pedagogue, and his treatise is a work on pedagogy; while a man who directs educational affairs without actually teaching, as a superintendent of public instruction or of schools, is an educator. A history of pedagogy is an account of the rise, progress, and present state of educational theories or ideas; while a history of education is an account of the rise, progress, and present state of educational systems and establishments. In other words, education in its theoretical or scientific aspect is pedagogy; while in its practical aspect, or in its artphase, it is education. But if distinctive terms are needed to designate these two phases, why not call education in the first sense Pedagogics, and in the second Pedagogy? We might thus escape the tautology of theoretical pedagogy and the inconsistency of practical pedagogy. (P.) that is unforeseen, what freaks of nature, how many sur /) prises that baffle our fears or deceive our hopes! A yet what we demand above all else of a physician is to have a thorough knowledge of the principles and rules of his art. Let it not be said, then, that for educating men there is required neither precision of analysis nor science. Let it be said, rather, that all this is not enough, because living nature, by its sudden upheavals and unexpected falls, by its mobility and its diversity, can hold in check the bestestablished calculations. But recollect, however, that there are rules and principles, if not infallible, at least generally efficacious. Recollect, also, that these rules are becoming more exact day by day, and that with the progress of science this approximation becomes greater and greater. The further we go, the better we know childhood, and the more deeply we fathom the laws of human nature; the more perfect, also, educational methods become, and the more nearly they approach the truth. It is said that experience is everything and science nothing; but what, pray, is science itself, if not the experience of the ancients and of all those who have preceded us? Then let us not allow ourselves to think, with Diesterweg, that the study of pedagogy is of no account, and that one is born an educator just as one is born a poet. Let us not fall into the prejudice of thinking that a professor or a teacher has no more need of knowing the theoretical laws of education and instruction than we have of learning the functions of digestion from a book on physiology, in order that our food may be properly digested. In the matter of education, that which is worth still more than inspiration is inspiration enlightened and regulated by science.

Can it be said that pedagogy has now become an organized science, and that recent progress has liberated it from those gropings and uncertainties which every science traverses in its earlier stages? We do not go so far in our assumptions. Notwithstanding the great feats already accomplished, it is still necessary to repeat today what Diesterweg said in 1830. The scientific coordination of the precepts and experiments of pedagogy is still rather an aspiration or a hope than an accomplished fact. "Would to God," he wrote, "that we had made enough progress so that, I do not say all men, but merely men of culture, were agreed as to the best mode of education; that we could not only determine with certainty what is good and what is bad, and

what the results are of such or such a method, but also give a reason for our conclusions." 1 But if we still have need of seeking the solution of certain problems, we at least know where these solutions can be found, and from what sources we must draw in order to give more and more exactness to our conceptions of education. Like all the practical sciences, pedagogy rests upon certain theoretical data, or upon a scientific basis.

Just as the physician ought to know the organs and the functions of the body which he treats, the farmer the nature of the soil which he cultivates, and the sculptor the qualities of the marble which he chisels and of the clay which he kneads, so the teacher cannot do without the knowledge of the laws of the mental organization, that is, the study of psychology. In truth, the rules for teaching are but the laws of psychology applied, transformed into practical maxims, and tested by experience.

Psychology is the basis of all the practical sciences which have to do with the moral faculties of man; but the other sciences which are derived from psychology treat of but certain energies of the human soul, logic, of thought; aesthetics, of the sentiment of the beautiful; ethics, of the will. Pedagogy alone embraces all faculties of the soul, and should put under contribution the whole of psychology.

It is not, however, general psychology, the psychology of the grown man, which alone ought to inspire the teacher. Whatever may have been said about it, there is a psychology of the child, because there is a childhood of the soul. The idealists, like Malebranche, should be the only ones to assert that the human spirit has no age, that from the hour of birth it is all that it can become, and that it is already capable of comprehending the loftiest abstractions. 1 To an impartial observer it is evident that the mind is developed and formed in accordance with certain laws of growth which definitely constitute the psychology of the child. Psychology, in a word, is not an invariable geometry, establishing immutable theorems, but a history, at least for the first years of life, which relates the gradual evolution of the different faculties.

It has been truly said that if we wish to train a man, we must know the psychology of men; but we would add that if we would educate a child, we must study the psychology of the child. It is safer, with Pestalozzi, to look for the man in the child, than to regard the child as being *sui generis*. The progress from childhood to manhood is an insensible transition; there is no brusque passage. Of course, since pedagogy embraces the whole human being, it does not derive its inspiration from psychology alone. In order to give a competent treatment of physical education, and even of certain parts of intellectual and moral education, biology in general, and more particularly the anatomy and physiology of man, are summoned to render important services.

In the same way it would be easy to prove that pedagogy cannot dispense with the aid of ethics and logic. Education tends to lead man to his proper destination, and it is ethics which determines the real end of human actions, the essential nature of all that we call good and desirable.

On the other hand, education is the culture of thought and reason, and it is logic which makes known the best methods of weighing knowledges in order to discover the truth. Pedagogy, or the science of education, then, has its method, which consists

in observing all the facts of the physical and moral life of man, or rather in making use of the general laws which inductive reflection has constructed from these facts. Let us now define with greater precision its object and the principles which ought to guide it.

The educators are rare who, like Locke, have written formal treatises on education without defining it, without collecting into one single formula the elements of their system. In general, from one to the other, such as seems to be implied in the term "infant psychology." However, this distinction will be serviceable if it shall emphasize the need of adapting instruction to the powers and the mental needs of the child. Dr. White's discussion of this subject.

Each writer on education has his own definition, and this diversity is chiefly due to the fact that the greater number have wrongly included in their definitions the indication of the particular methods and different means which education calls to its aid. It will not be without interest to mention in this place the principal definitions that are of note, either on account of the names of their authors or of the relative exactness of their connotations.

One of the most ancient, and also one of the best, is that of Plato: "The purpose of education is to give to the body and to the soul all the beauty and all the perfection of which they are capable. "The perfection of human nature, such indeed is the ideal purpose of education. It is in the same sense that Kant, Madame Necker de Saussure, and Stuart Mill have given the following definitions: "Education is the development in man of all the perfection which his nature permits." "To educate a child is to put him in a condition to fulfil as perfectly as possible the purpose of his life." "Education includes whatever we do for ourselves and whatever is done for us by others, for the express purpose of bringing us nearer to the perfection of our nature. "Here it is the general purpose of education which is principally in view. But the term perfection is somewhat vague and requires some explanation. Herbert Spencer's definition responds in part to this need: "Education is the preparation for complete living. "But in what does complete living itself consist? The definitions of German educators give us the reply: "Education is at once the art and the science of guiding the young and of putting them in a condition, by the aid of instruction, through the power of emulation and good example, to attain the triple end assigned to man by his religious, social, and national destination." (Niemeyer) "Education is the harmonious and equable evolution of the human faculties by a method founded upon the nature of the mind for developing all the faculties of the soul, for stirring up and nourishing all the principles of life, while shunning all onesided culture and taking account of the sentiments on which the strength and worth of men depend." (Stein.) "Education is the harmonious development of the physical, intellectual, and moral faculties." (Denzel.) These definitions have the common fault of not throwing into sharper relief the essential character of education properly so called, which is the premeditated, intentional action which the will of a man exercises over the child to instruct and train him. They might be applied equally well to the natural, instinctive, and predetermined development of the human faculties. In this respect we prefer the following formulas: "Education is the process by which one mind forms another mind, and one heart

another heart." (Jules Simon.) "Education is the sum of the intentional actions by means of which man attempts to raise his fellows to perfection." (Marion.) "Education is the sum of the efforts whose purpose is to give to man the complete possession and correct use of his different faculties." (Henry Joly) Kant rightly demanded that the purpose of education should be to train children, not with reference to their success in the present state of human society, but with reference to a better state possible in the future, in accordance with an ideal conception of humanity. We must surely assent to these high and noble aspirations, without forgetting, however, the practised aims of educational effort. It is in this sense that James Mill wrote: "The end of education is to render the individual as much as possible an instrument of happiness, first to himself, and next to other beings."

Doubtless this definition is incomplete, but it has the merit of leading us back to the practical realities and the real conditions of existence. The word happiness is the utilitarian translation of the word perfection. A lofty idealism should not make us forget that the human being aspires to be happy, and that happiness is also a part of his destination. Moreover, without losing sight of the fact that education is above all else the disinterested development of the individual, of one's personality, it is well that the definition of education should remind us that we do not live solely for ourselves, for our own single and selfish perfection, but that we also live for others, and that our existence is subordinate to that of others. What are we to conclude from this review of so many different definitions? First, that their authors have often complicated them by the introduction of various elements foreign to the exact notion of the word education, and that it would perhaps be better to be satisfied to say, with Rousseau, for the sake of uniting simply on the sense of the word, "Education is the art of bringing up children and of forming men." "But if we are determined to include in the definition of education the determination of the subject upon which it acts and the object which it pursues, we shall find the elements of such a conception here and there in the different formulas which we have quoted. It would suffice to bring them together and to say: "Education is the sum of the reflective efforts by which we aid nature in the development of the physical, intellectual, and moral faculties of man, in view of his perfection, his happiness, and his social destination."

Education comprises different divisions, which correspond to a similar division of the faculties of human nature. Whatever theory may be held as to the nature of the soul, whether it be considered as a distinct and independent substance or as related to the body as effect to its cause, the duality of the physical and the moral is no less real on this account. Hence there is a prime distinction to be made between the education of the body and the education of the mind.

But the mind itself is subdivided into a certain number of faculties. Thus it has long been the custom to distinguish intellectual education from moral education, the first cultivating the intellectual faculties and communicating knowledges, the other developing the heart and the will, and forming the sentiments, the habits, the conscience, and the moral powers. In truth, it were preferable, having once started in this line of thought, to follow to the end the psychological division of the faculties, and to distinguish the education 1 In a definition of education we cannot omit the

development of the physical faculties. Yet many educators pass them by in silence. This is easily accounted for in the case of theologians, like Dupanloup, who define education as "the art of preparing for the life eternal by exalting the present life." But it is not so easy to explain what Mr. Bain says: "Physical education, however important it may be, may be kept quite separate." So an English writer, James Sully, defines education in too narrow a sense when he says that it is "the practical science which aims at cultivating the mind on the side of Knowing, Feeling, and Willing alike."

References:

1. Ayers R., & Ayers. Living in the gutter: Conflict and contradiction in the neoliberal classroom: A call to action / R. Ayers, & Ayers. – Berkeley Review of Education, 2, 2011. – pp. 95 – 108.
2. Freire P. Pedagogy of the oppressed / P. Freire. – New York: Continuum, 2000. – 237 p.
3. Biesta G. Good education in an age of measurement: on the need to reconnect with the question of purpose in education / G. Biesta. – Educational Assessment, Evaluation and Accountability, 21. 2009. – pp. 33–46.
4. Biesta G. A new logic of emancipation: The methodology of Jacques Rancie`re / G. Biesta. – Educational Theory, 60, 2010. – pp. 39 – 59.
5. Calarco J. M. "I need help!" Social class and children's help-seeking in elementary school / J. M. Calarco. – American Sociological Review, 2011. – pp. 862 – 882.

Ольга Герасимова, Людмила Данилович. Педагогіка – теорія освіти, освіта – практика педагогіки

У цій статті аналізується процес розвитку і становлення педагогіки як науки про освіту в західноєвропейському освітньому просторі, яка також є одночасно практичної і прикладною наукою, має свої принципи і закони, а також доводить свою життєздатність завдяки великій кількості публікацій за кордоном, і яка також має своє своєрідне позначення «Педагогіка».

Ключові слова: педагогіка, теорія освіти, освіта, наука про освіту

UDC (338.488.2:392.72):005.591.6(045)

Krystyna Ivanchenko

student

Donetsk National University of Economics and Trade

named after Mykhailo Tugan-Baranovsky

Kryvyi Rih, Ukraine

Scientific Supervisor: S. Ostapenko

USE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES AND THEIR IMPACT ON HOSPITALITY INDUSTRY DEVELOPMENT

The article provides analysis using the latest innovative technologies and innovative technology projects in the tourism sector, which are used in the global space, the directions and tasks for further innovative development of Ukrainian tourism.

Key words: tourism, innovation, technological innovation, innovative projects, IT-project

In the tourism business, as well as in other industries, in recent years more and more attention has been paid to the introduction of innovative technologies that are

able to meet the public needs with a great beneficial effect. Exploiting the latest systems will help to avoid peak loads, increase productivity, improve the quality of services performed and improve the skills of the hospitality industry.

All this determines the relevance of the use of innovations, which represent a method of competition, since innovation leads to lower costs, prices and profit growth, the creation of new needs, the flow of money, to enhance the image of the manufacturer of new products, the opening and capture of new markets in the tourism segment in the world.

Issues in the introduction of effective new technologies in the activities of enterprises of the tourism industry and tourism in general are covered in numerous works of scientists such as I. Kartashevskaya, V. Kvartalnov, S. Melnichenko, I. Panchak, A. Sakhak, M. Skopen, A. Soloviov, L. Shulhina, S. Chuprov and others.

In the study of M. Skopen the attention is paid to the process of automation of firms' work through office programs, computer equipment, the creation of effective sites, as well as the prospects of using the Internet in the tourism business.

In the development of Khudo VV the potential possibilities of computer technologies, introduction of new innovative projects with the help of the latest technologies are analyzed.

This problem is covered in the work of A. Tatrintsev and A. Oliinyk, where the scientists carry out an analysis of modern information technologies, defining their role in the management and increasing the competitiveness of enterprises of the tourism industry, develop the direction of increasing and ensuring the efficiency of their functioning in the conditions of modern innovation processes.

The purpose of the investigation is to highlight the prospects of using innovative technologies in the tourism, hotel and restaurant business. In accordance with the set goal, the following tasks should be solved: to analyze the modern market of innovative services in the hospitality industry in Ukraine and abroad and to provide appropriate recommendations for its development.

Innovations are seen as "creative ideas that enhance the quality and productivity of services." The development of tourism business is possible only with the application of new ideas with the use of science, technology, IT technologies, as well as best practices in the fields of management and marketing, the introduction of which can accelerate socio-economic development and tourist image of countries.

It was found that the most effective direction in innovation development is the use of new technologies based on Internet technologies. Creating the Internet has become a driving force in innovation in all areas of public life and in tourism as well. It is the media that provides an opportunity to familiarize Ukrainian and foreign tourists with the benefits of resting on the leading resorts of Ukraine and the world.

Today, the following forms of Internet use are of particular interest among enterprises of the tourism industry:

- use of booking systems (Amadeus, Worldspan, Galileo, Saber);
- marketing strategies for promotion of the tour;
- self-formation of a tour by a tourist without leaving home;

- getting information about the country, timetable of transport, tariffs and prices for hotels, restaurants and carriers;
- electronic presentation of the company with its new tourist product;
- use of electronic catalogs of tourism products by country and destinations;
- use of opportunities for electronic international tourism exhibitions and fairs.

According to the comScore and The Kelsey Group research, 24% of tourists who purchased a ticket at a traditional agency learned about the future holiday destination through the Internet before purchasing.

An example of the most successful Internet project is the creation of an information and entertaining portal ZAGRANICA, which tells about travel and living in different cities around the world. This portal is an interactive guide, posters of topical events, analytical and entertainment publications, as well as blogs of local residents and travelers.

Recently, the site launched a universal innovation project, namely the mobile application for iOS and Android, which contains detailed information about the most interesting cities and attractions of 11 cities around the world. The feature of a mobile application is the ability to use it without an Internet connection. In addition, this feature allows you to route a route to any point of the city in offline mode. The application updates its database every day and also contains filters, allowing you to specify different search options

In addition, innovative technologies managed to win their commitment not only among the workers of this sphere, but also among tourists. Students and teachers of the Department of International Business and Tourism NNIMEV them. B. D. Gavrilishin decided to propose an alternative to the use of innovative technologies in tourism, creating their own virtual laboratory

On November 24, 2016, in the framework of the Virtual Tourism Laboratory project, Ternopil National Economic University presented a long-awaited presentation "Promotion of the tourist web-directory" Ternopil'ya Mal'ovnyche

The main idea behind the smart-lab design project is to hold classes where students will acquire the practical skills and knowledge required for the work of tour company managers. Students will be able to monitor sites of travel companies, hotel and restaurant complexes, as well as acquire skills in working with online booking systems for tours and individual services. The main purpose of the presentation of the project is to demonstrate the opportunity of each visitor to form his own tourist route, as well as to get acquainted with the historical-cultural, spiritual and architectural monuments of our country.

It should be noted that the tourism industry is inextricably linked to the hotel and restaurant business, where innovation processes also help to get as many clients as possible, maximize sales, gain the trust of the visitor, and create a positive image of the company.

Currently, the main innovation in the hotel area is the virtual concierge – touch screens that allow visitors to receive weather information, major cities, transport and other news. Such innovation enables the unloading of staff and the diversification of

the hotel business, and provides the guests with independent access to data in a language convenient for them and to take advantage of various Internet services.

An example of this is the Van Der Valk Hotels and, restaurants where the digital signage system helps to eliminate the huge costs of paper and maintain an environmentally friendly way of sharing information with guests. Thanks to the use of this innovation, the hotel has created a sharp and contemporary image. The new information display system is simple and understandable for the hotel staff to maintain and update it and spends less time co-ordinating the schedule of conference rooms and hotel events. The outdated information instantly changes to a new one without causing harm to the environment.

Another example of the introduction of virtual concierge service is the Ukrainian Premier Palace Hotel in Kyiv, where daily information on weather, currency rates, stocks in restaurants and bars, as well as broadcast video image ads are updated on the displays.

On this, the introduction of innovative processes in the hotel business does not stop, and new ideas are created to attract guests and improve their stay.

Thus, at the Blow Up Hall Hotel, located in Poznan, Poland, a new innovative model of service for guests is used: each visitor receives an Apple-facing phone with a recognition technology that allows a guest to enter his room. From the iPhone you can call the concierge, go to the Internet and browse pre-loaded tourist information.

At The Upper House, Hong Kong, all Upper House guests have an iPod, which has games, music and all the necessary information about the hotel and the surrounding area. The rooms have free unlimited internet access, and even in the hotel cars Lexus RX450H hybrid models there is Wi-Fi

Technological ideas did not pass and the restaurant branch, where to effectively accelerate the service visitors have created an interactive menu – a touch screen with 30-inch diagonal, which can work simultaneously several people and includes interfaces such as Bluetooth and Wi-Fi. This device has a screenshot that is embedded in a table for which visitors are located. Using this menu, guests can see all the dishes presented in the restaurant, including their photos. After ordering food and its waiting you can see additional services, namely, to read local news or entertain themselves logical games, as well as order a taxi to the restaurant. Examples of interactive menus are: restaurant Podium in Russia, hotels in the international class Inter Continental, Sheraton NY, Hilton New York, The Barclay New York in New York

Also, in restaurants provide the use of tablets, replacing the usual brochures or book-menu. This idea offers the visitor to select the dishes and make an order by contacting the administrator directly with the tablet. This is very convenient and will facilitate fast service

After analyzing the examples of innovations in the area of hospitality, we can say that innovations are the key to the successful work of tourist, hotel and restaurant enterprises. It is the new technologies that are becoming a factor in increasing the attractiveness, as well as establishing a relationship with the consumer in order to identify new demands for improving the quality of products and services

Further, as far as our country is concerned, the limited innovation and technical development in tourism should be mentioned. It is the active role of our state in supporting innovation development – will increase the interest of investors in the implementation of innovation projects

In this regard, the main directions of innovation development by the state in the tourism sector should be:

- introduction of information and communication technologies
- new transportation possibilities
- the emergence of new services and tourist products
- provision of material and financial investments

Thus, the main role in the development of the hospitality industry is the application of innovative technologies, in particular the use of the Internet to disseminate information about new tourist products, the introduction of software applications to mobile gadgets, the creation of web-laboratories that help free users of the Internet to create their own tourist route and implement it in practice. It should be noted the need for the introduction of a virtual guide and concierge service that facilitates the work of staff, and for tourists and guests provide the independence of obtaining important data for them. Summing up, it can be noted that innovations in the tourist and hotel-restaurant sectors are the main driver in improving the quality of service provision, the development of new tourist resources and giving impetus to the continuous development of the innovation process with the help of the latest innovative projects.

References:

1. Skopen, M. M. (2005). *Kompiuterni informatsiini tekhnolohii v turyzmi* [Computer information technologies in tourism]. Kyiv, Kondor Publ., 78 p. (in Ukrainian).
2. Tatrinceva, A. C. (2011). Management of enterprises of the tourist sphere with the use of modern information technologies. *Bulletin of Zaporizhzhia National University*, no 1 (9), pp. 148-153 (in Ukrainian)
3. Khudo, V. V. (2000). Information Technologies in Tourism Management. International Congress "Problems of Informatization of Recreational and Tourism Activity in Ukraine: Prospects for Cultural and Economic Development". Truskavets, pp. 162 (in Ukrainian)
4. Chudnovsky, A. D. (2006). *Information Technology Management in Tourism: A Study Guide*. Moscow, KNORUS Publ., 104 p. (in Ukrainian)
5. Hotel and restaurant business in Ukraine. Available at: www.hotelbiz.com.ua (in Ukrainian)
6. Innovations in the hotel business. Available at: <http://digitalsignage.ua/ru/2014/02/innovation-in-hotel-business/> (in Ukrainian).
7. The international portal "overseas" has launched a mobile application-guide for 11 cities around the world. Available at: http://novosti-turbiznesa.info/article/mezhdunarodnyj_portal_zagranitsa_zapustil_mobilnoe_prilozhenieputevoditel_po_11_gorodam_mira_.html (in Ukrainian)
8. Presentation of the tourist web-directory "Ternopillya picturesque" in NNAMEV them. B. D. Gavrilishin. Available at: <http://www.tneu.edu.ua/news/10294-prezentaciya-turstchnogo-web-dovidnka-ternopillya-malovnche-v-nnimev-im-b-d-gavrlshna.html> (in Ukrainian)
9. Top 10 most high-tech hotels in the world. Available at: https://tsn.ua/nauka_it/top-10-naibilsh-visokotekhnologichnih-goteliv-svitu.html (in Ukrainian)

Кристина Іванченко. Застосування інноваційних технологій та їх вплив на розвиток індустрії гостинності

У статті наданий аналіз використання новітніх інноваційних технологій та інноваційних технологічних проектів у туристичній сфері, які застосовуються у світовому просторі. Визначені напрями та завдання подальшого інноваційного розвитку українського туризму.

Ключові слова: туризм, інновація, технологічні інновації, інноваційні проекти, IT-проект

UDC 657 (045)

Alona Karchenkova
student

Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky
Kryvyi Rih, Ukraine
Scientific Supervisor: H. Udovichenko

FINANCIAL ACCOUNTING: ESSENCE AND BASES FOR ORGANIZATION

The author studies accounting matters, its organization in the article. Accounting organization is studied in a historical perspective. The Ukrainian legislative approach to accounting is analyzed. The definition of accounting is presented in the paper. It is stated that the accounting policy is an integral part of accounting.

Key words: accounting, organization of accounting

Now all enterprises irrespective of their type, patterns of ownership and subordination keep financial accounting of property and economic transactions according to the current legislation.

Financial accounting – the continuous, continuous, interconnected reflection of business on the basis of documents, in different measuring instruments. Each come true fact issued by the document is called economic transaction.

Continuous reflection of business is meant as obligatory accounting of all property, all types of production supplies, costs, products, money, funds, debts of the enterprise, etc. The continuity in time demands permanent observation and entry in documents of the facts which are made at the enterprise on the movement of material values, money, calculations, funds, the credits, etc.

The coherence of reflection of business in financial accounting is caused by dependence of the facts which are made among themselves. These qualities distinguish financial accounting from operational and statistical and raise his role and value in the general accounting system. The set of use of all three types of accounting, their timeliness, completeness and objectivity allow staff of the enterprise to do business economically, prudently, without allowing unproductive costs, losses and defect of products, to constantly find production reserves, to reduce product cost, to increase profit.

The important value at the organization of financial accounting has use of accounting measuring instruments by means of which come to light: volume, quantity, time and other indicators of activity of the enterprise. There are three types of accounting measuring instruments: natural, labor and monetary.

Natural measuring instruments are necessary during the accounting of material stocks, property, plant and equipment, finished goods, etc. By means of natural measuring instruments control of safety of different patterns of ownership, volume of process of preparation, production and implementation is exercised, shop orders and reporting indicators are commensurate and analyzed.

Labor measuring instruments allow to define the spent time and work. On their basis tasks are normalized, the wage is charged, labor productivity is calculated.

The monetary measuring instrument – generalizing as are defined by currency: the volume of property rights of the enterprise, his costs which are earlier expressed in natural and labor measuring instruments are formed estimates, shop orders, reports and balances.

As financial accounting subject in a generalized view business acts. In more specific contents it consists of numerous and various objects which can be integrated in two groups:

- the objects providing business;
- the objects making business. To the first group economic means and their sources, concern the second – economic processes and their results.

Economic enterprise assets make.

- property, plant and equipment – buildings, machines, the equipment, vehicles, stock, etc.; they act and are used in business a long time, without changing the appearance, wear out gradually, as allows the enterprise to include their cost in product cost, works, services as parts, during the normative term of their service by depreciation on the established regulations;

- intangible assets – the objects of the long-term investment having cost assessment, but not being material values (the right to use of the earth, water and other natural resources, patents, inventions and also other property rights, including to industrial and intellectual property). Intangible assets, as well as property, plant and equipment, transfer the original cost to production costs during the normative term of their service by depreciation on the regulations established by the enterprise;

- current assets – raw materials, materials, components, a container, fuel, etc. are used in one act of production and therefore all the cost is transferred to products made of them at once. This feature demands from the enterprise of permanent resuming, acquisition of material values. A work in progress remaining balance in workshops, the cost of finished goods, goods both the invaluable and fast-wearing-out objects belongs to group of current assets;

- money – the cash amount of a cash on hand of the enterprise, free money which are stored on settlement, currency and other bank accounts, securities and other funds of the enterprise;

- means in calculations (owe the enterprise) – accounts receivable for goods and services, products, on the issued advance payments, on the received bills of exchange, the amounts for advance holders, etc.;

- abstract means – the amounts of profits which are subject to budget contribution in a type of tax and the amounts used on formation of special funds of the enterprise.

The specified problems are solved at financial accounting by means of use of different methods and acceptances which set is called an accounting method. He includes separate elements from which are main: documentation, inventory, accounts, double record, balance, reporting, assessment and calculation. Use of each of these elements is stipulated in the relevant provisions, instructions developed and approved in the order established by the legislation.

Documentation – the written certificate on perfect economic transaction giving a legal force to accounting data. Source documents, including on paper machine-readable data carriers, provide to financial accounting continuous and continuous reflection of business.

Employees of the enterprise to whom the duty of drawing up the documents necessary for financial accounting and control is assigned bear responsibility for their low-quality registration, a delay of transfer to accounts department, unauthenticated of the data which are contained in them and also for drawing up the documents reflecting illegal transactions.

Inventory as an element of an accounting method allows through check in nature of material values, money and financial liabilities to reveal their actual state. She either confirms accounting data, or reveals unaccounted values or the allowed losses, plunders, shortages. Therefore by means of inventory the safety of material values and money is controlled, the completeness and accuracy of the data of financial accounting and the reporting is checked.

Accounts and double record. Accounts of financial accounting are intended for group and the current accounting of homogeneous economic transactions. On each type of economic means and their sources the separate account is opened. Distinguish two types of accounts: active and passive. They received the name from the name of the parties of balance and reflect their contents. So, active accounts are intended for accounting of economic means on their structure and placement, passive – for accounting of sources of economic means on their purpose. The structure of accounts, irrespective of their type, equally – it is the table of a bilateral form which left side is debit, and right – the credit. Availability of a remaining balance (balance) for the beginning and for the end of month and turnovers in a month on debit and the credit is characteristic of the majority of accounts.

The amount of each economic transaction registers on accounts twice (on debit of one account and on the credit of other account), as is called double record. She provides the interconnected reflection of business activities of the enterprise in financial accounting. Besides, her use has great control value as demands obligatory balance of results of records on accounts.

Active and passive accounts of financial accounting are divided by a method of group and synthesis of accounting data on synthetic and analytical.

Synthetic accounts are intended for the enlarged, generalized group and accounting of structure and cash flow of the enterprise, their sources and economic processes in the uniform monetary measuring instrument. The accounting performed on these accounts is called synthetic. His data are used when filling forms of accounting records, and first of all balance.

For operational management and management of the enterprise, control and planning of volume of logistics, control of safety of all types of property, the cost accounting on production, for the organization of settlements with workers and employees, with suppliers, with the budget the detailed, private information characterizing in detail all aspects of activity of the enterprise is required. The accounts intended for such type of accounting are called analytical. They open in development of a certain synthetic account by his views, parts, articles and where it is required, with information assessment in natural, labor and monetary value.

Between the synthetic account and analytical accounts relating to it there is a certain interrelation: the balance of one synthetic account has to be equal to the amount of balance of all analytical accounts, to him relating.

On a method of registration of economic transactions in financial accounting distinguish records in a chronological and systematic order.

Chronological record provides reflection of economic transactions irrespective of contents in the sequence of their commission in time and registrations by documents. Special forms, forms of magazines of registration of economic transactions are for this purpose developed.

Systematic record provides registration of the same economic transactions, but according to their contents on accounts of financial accounting by means of double record, i.e. the amount of each transaction registers on debit of one and the credit of other account. The amount of turnovers on debit of all accounts for month under report has to be equal to the amount of credit turnovers of all accounts and at the same time total amount according to the magazine of registration of economic transactions.

The correct use of the chart of accounts of financial accounting of business where the characteristic of each account and standard account correspondence on them are given is of great importance for the proper organization of financial accounting at the enterprise. The chart of accounts contains nine sections.

1. Property, plant and equipment and other long-term investments.
2. Production supplies.
3. Production costs.
4. Finished goods, goods and implementation.
5. Money.
6. Calculations.
7. A financial performance and use arrived.
8. Funds and reserves.
9. Credits and financing.

In each section are specified: name of synthetic accounts, their number and also numbers and names of sub-accounts. On the basis of the standard chart of accounts of financial accounting the chief accountant of the enterprise develops the working chart of accounts which is subject to use at this enterprise and also document flow, the rights and duties of the officials who are engaged in accounting.

Accounting records as an element of an accounting method are the final stage of accounting process. In her the property and financial position of the enterprise, results of business activities for the accounting period are reflected. Information which is contained in accounting reports and balances is based on data synthetic and analytics.

Assessment and calculation as elements of an accounting method are caused by need of assessment in terms of money of the enterprise of property and each perfect economic transaction causing changes in structure of economic means and their sources which is at the disposal. So, it is established that property, plant and equipment of the enterprise is reflected in financial accounting and the reporting under original cost, i.e. in a cost amount on their production, acquisition, a construction, and all types of current assets – on actual cost. Calculation of product cost is understood as calculation of the costs connected with her production and implementation both for the enterprise in general, and by types of products and on her unit. According to accounting data the actual cost of the turned-out. The structure and contents of calculation articles can be defined by standard methodical recommendations.

References:

1. Baumann P., Antrage E. Business & Economics – Financial accounting. Boston: Guber, 2003.
2. Campbell K. J., Jirdess H. P., Wagner J. V. Organization of audit of corporations// Educational Studies in Business. 2005, Vol. 32(5), pp. 137–139.
3. Kensington G. T. Management of corporation. L.A.: GWG, 1998.
4. O'Raily M. C., Leen V. Financial accounting // Harvard Press. 2008, Vol. 9(2), pp. 14–15.
5. Warner R. J. The organization of business. New York: Wiley, 1999.

Альона Карченкова. Фінансовий облік: його суть і основи організації

Досліджено питання бухгалтерського обліку та історичні етапи його організації. Проаналізовано український законодавчий підхід до організації обліку. Дано визначення бухгалтерського обліку. Констатовано, що облікова політика є складовою бухгалтерського обліку.

Ключові слова: бухгалтерський облік, організація бухгалтерського обліку

UDC 336.227.5(045)

Anna Medun
student

Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky
Kryvyi Rih, Ukraine
Scientific Supervisor: S. Ostapenko

THE MAIN OFFSHORE ZONES

The article deals with main offshore zones in the world. The author points out advantages and disadvantages of offshore zones, different types of offshore zones and describes the most successful ones in the world.

Key words: companies, entrepreneur, income tax rate, index, offshore zone, research

Offshore business is constantly evolving and complicating to adapt to new demands and conditions. Today the function of offshore zones perhaps is one of the most controversial.

Problems of offshore zones are covered in the writings of many domestic and foreign scientists, such as Baymuratova M., Bozulenko O., Zorina A., Omelchuk E. and others. Although the contribution of these scientists to the study of offshore zones is very important, but with the rapid development of the economy all the time there are some changes and improving that led to urgent study [1].

The offshore zone is the area with low taxes or no taxes for companies; there is a simplified system of registration of legal entities and conditions for anonymous business [2].

So there are advantages and disadvantages of offshore. The advantages of offshore are:

1. Absence of taxes. An entrepreneur must pay annual fee, he is completely exempt from income tax.

2. The opening of the enterprise takes place in the shortest possible time. It takes a little time to collect the necessary documents.

3. The costs of the enterprise are minimal. This is because in many countries they are exempted from the audit.

4. After the company is registered in the economic zone, it has the right to open a settlement account with the bank. In this case, it is not necessary to attend personally.

5. In an offshore zone no one has the right to receive information about the company. This can only be if it is a court decision.

The main disadvantages of offshore are:

1. International competent authorities sometimes pay close attention to offshore companies that can damage business.

2. We must choose an economic zone thoroughly and carefully, as there is a risk of losing business.

3. Many well-known companies have a distrust of the offshore companies.

4. In offshore companies it is not always possible to get a loan.

Also, there are different types of offshore zones:

- universal – providing preferential taxation conditions for companies, regardless of the type of their activity (British Virgin Islands, Bermuda, Cayman Islands, Cook Islands);

- specialized – specializing in a particular area. Examples are Switzerland (investment and banking), Austria (banking services for individuals), Monaco (tax planning for individuals), the Netherlands (investment activity) [6].

Currently, most offshore centers are among the universal.

Globally, the greatest emphasis is on large offshore zones. According to the index GFCI 20 British research firm Z/Yen, the main international offshore zones in March 2016 were London (1st place) and New York (2nd place) [3].

Table 1

The rating of offshore zones

№	Names of financial centers	GFCI 20 (2016)		GFCI 19 (2015)	
		Place in the rating	Index	Place in the rating	Index
1	London	1	795	1	800
2	New York	2	794	2	792
3	Singapore	3	752	3	755
4	Hong Kong	4	748	4	753
5	Tokyo	5	734	5	728
6	San Francisco	6	720	8	711
7	Boston	7	719	9	709
8	Chicago	8	718	11	706
9	Zurich	9	716	6	714
10	Colombia	10	713	7	712

Significant role that Britain ranks first place plays islands, which are Crown Dependencies UK, but are not part of it. In particular, these are Jersey, Guernsey and the Isle of Man.

Jersey is an island in the English Channel. The total area is 116 square km, the capital is Port St. Helier. Jersey Island is a part of the Channel Islands and has population number of 62,431 people. Languages: English and French.

Jersey is a self-governing parliamentary democracy under a constitutional monarchy with its own financial, legal and judicial systems, and the power of self-determination. The Lieutenant Governor on the island is the personal representative of the Queen. British cultural influence on the island can also be seen with the main language (English), British pound currency, driving on the left, BBC and ITV regions, school curriculum following that of England, and the popularity of British sports, including football, cricket and rugby [5].

Features of Jersey functioning as a global offshore zones:

- bank secrecy is more reliable than in England;
- lack of control over foreign exchange transactions;
- mandatory Secretary position;
- no residency requirements for directors;
- trade secrets apply to directors, shareholders and all members of the company;
- the maximum income tax rate and income is 20%, no taxes on the island.

For registration on the offshore island of Jersey a series of procedures and official approvals are required. To this end we must submit three options for the company name for approval of a special commission. The name should not be consonant with the company's register of the island and should not contain information that is misleading (e.g. unfair use of the term "international"). Companies registered on Jersey must annually provide a report that is considered by representatives of the Registry and shareholders. Along with providing a report the company pays the toll.

Guernsey is an island in the English Channel, together with the island of Jersey are part of the Channel Islands. The parliament of the whole jurisdiction of Guernsey, including the nearby inhabited islands of Herm, Jethou and Lihou, plus the neighbouring jurisdiction of Alderney is the States of Guernsey. The capital is Saint Peter Port, the island area is 78 square km with a population of 65,573 people. Languages: English and French.

Light tax and death duties make Guernsey a popular offshore finance centre for private equity funds. Guernsey does not have a Central Bank and it issues its own sterling coinage and banknotes. UK coinage and (English, Scottish and Northern Irish-faced) banknotes also circulate freely and interchangeably [4].

Public services, such as water, wastewater, the two main harbours and the airport are still owned and controlled by the States of Guernsey. The electricity, and postal services have been commercialised by the States and are now operated by companies wholly owned by the States of Guernsey. Gas is supplied by an independent private company [4].

The way in terms of registration and peculiarities of doing business offshore are identical to those that operate on Jersey.

Isle of Man is also under the control of Great Britain, but is not part of it. Isle of Man is located in the Irish Sea between Ireland and England coast with the capital in the city of Douglas. The area is 572 square km with a population of 76,315. Language: Manx, English.

We can highlight the main features of Isle of Man as an offshore center:

- tax free port;
- income tax resident companies is 20%;
- income tax non-resident companies is zero;
- strict adherence to banking secrecy;
- possible registration of offshore companies several types;
- shareholders of non-resident companies must live abroad and conduct meetings where the board of directors and general meeting of shareholders are;
- secretary of the company or one of its directors must be residents of the island;
- Law "On Banks" does not allow to provide information on bank depositors or their government or foreign governments;
- no exchange controls.

Resulting from these data, we can say that every feature of these areas has a significant weight among other offshore areas because England is in the first place.

Therefore, we can conclude that the region, which is the most productive offshore center is there. Top 5 centers are in Europe, Asia and North America. Also, taking into account the prevailing historical centers such as the island of Jersey, Isle of Man and Guernsey are worth noting that they are still leading.

References:

1. Комар І. Види офшорних зон та їх вплив на організацію бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3111> – Назва з екрану.
2. Коновалюк М. Діяльність офшорних зон та їх вплив на економіку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://libfor.com/index.php?newsid=2733> – Назва з екрану.
3. The Global Financial Centers Index 9. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zyen.com/GFCI/GFCI%209.pdf – Назва з екрану.
4. Darryl Mark Ogier. The Government and Law of Guernsey [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://books.google.com/books?id=b-chAAAACAAJ> – Назва з екрану.
5. Шатилова Е. Е. Проблеми правового регулювання створення та діяльності офшорних компаній / Е. Е. Шатилова // Юридичний світ. – 2007. – № 5.
6. Ширяев Р. Офшорні центри як один із видів вільних економічних зон [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/15-9-offshornye-tsenyry-kak-odin-iz-vidov-svobodnyh-ekonomicheskikh-zon> – Назва з екрану.

Анна Медун. Головні офшорні зони

В статті йдеться про основні офшорні зони світу. Автор зазначає переваги та недоліки офшорних зон, надає класифікацію офшорних зон та описує найуспішніші в світі.

Ключові слова: компанії, підприємець, рівень податку на прибуток, індекс, офшорна зона, дослідження

UDC 368: 330.322

Oleksandra Pyshna
student

Dmytro Kuda
student

Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky
Kryvyi Rih, Ukraine
Scientific Supervisor: H. Udovichenko

MODELING OF INSURANCE MANAGEMENT REAL INVESTMENT

The article discusses the concept of real investment and their shape. Simulated system of insurance of real investment, which consists of the object and the subject of management, management mechanism, information on the environment and feedback. Proved the practical value of such a system and discovered its benefits.

Key words: investment, security, system management, investment project risks, actual investment

Along with the development of the world economy and national economies, increased integration and globalization, issues of investment, investment timeliness

and their protection are becoming increasingly important. World practice shows investment protection efficiency of these instruments, bilateral agreements on the promotion and protection of investments; state guarantees; insurance, etc. [2]. However, Ukrainian investment market is the use of insurance as a modern tool to minimize risks in the investment projects are not common and few studies.

Insurance of real investment is a new trend that needs further deep theoretical and applied research. Thus, this mechanism is not worked out in Ukraine and determines the relevance of the research.

An important contribution to solving the issues related to insurance investments made by such scholars domestic and foreign space as V. Bazylevych, H. Birman, I. Blank, D. Nortkott, S. Osadets, A. Samoylovskyy, E. Slyusarenko, V. Furman and others. Noting the importance of these studies the authors believe that the issue of security of real investment in the implementation of investment projects need further study.

The study is modeling system of insurance of real investment in the implementation of investment projects, which will minimize risks and increase the effectiveness of management decisions.

Today in Ukraine Insurance of real investment in the implementation of investment projects has not acquired proper development. This can be explained by several reasons: first, domestic insurance companies do not have sufficient experience in the implementation of insurance of real investment, and secondly, companies do not have sufficient capitalization for taking such risks insurance, third in insufficient elaborated theoretical framework insurance real investment, domestic legislation does not regulate nor prescribes peculiarities of real investment insurance mechanism in practice.

For further development of the insurance market is a necessary quality development, resulting in improving the quality of services provided, to expand insurance coverage to improve the financial stability of insurance companies and conducted their operations. The qualitative development of the insurance market should take place with all its segments and their features. Special attention should be paid to promising areas include a real investment insurance, as this segment of the market has great potential. Currently, the role of real investment for the future development of the state is very important.

Real investment is investing in tangible and intangible assets. Tangible investment targets include buildings, structures, equipment, precious metals, collections and other material assets. This group includes investment in reproduction and growth of assets undertaken in the form of capital investment [1].

However, specific investment insurance are the redress that is usually carried out after the insurance term, taking into account the actual investment performance, which is why when determining the term of the agreement should take into account past experience, scientific and practical advice, important data on cost recovery for individual investment project in domestic and foreign practice. However, the insurance payment and the expiration of the contract can be made if as a result of any event is imminent collapse of the investment project.

The main task of the investor as policyholder is optimal calculation components of the insurance contract, if only it was sufficient to cover the maximum amount of losses in the case of risk and to minimize insurance costs, which could lead to depreciation of the investment project. In this case, one of the possible options is the term of the contract, because while minimizing the period of insurance, and decrease the cost of it, and on the other side – encouraging investors to the rapid implementation of the planned project. The result of this measure will improve the efficiency of both insurance and investments themselves.

The authors adopted an attempt to simulate real investment insurance system, which consists of two subsystems of management: leading subsystem (regulator) and controlled subsystem (facility management).

The subject of insurance management of real investments are divided into:

1. Internal:

- the owner of the company;
- the investment manager.

2. External:

- state actors (central and regional public authorities, public institutions that affect investment activity);
- non-state actors (foreign investors, information, consulting, marketing organizations, and other private enterprises and organizations).

The object of insurance management real investment are:

- insurance investment risk investor or recipient of investment;
- insurance of property and non-property rights, which are investment;

Insurance collateral;

- liability insurance investment recipient;
- liability insurance for the developer of the project to the customer;
- liability insurance expert of the project to the investor;
- liability insurance for the investor to the recipient investments.

Mechanism of insurance real investment represented by the structure consisting of compulsory elements, which include: objectives, strategies, functions, tasks and methods of management.

The objective of insurance management is real investment real investment protection from possible exposure to various risks uninterrupted implementation of the investment process.

The control system of insurance of real investment carries certain functions. These include general and special features.

General management features real investment insurance - are certain features that made management system regardless of the conditions and characteristics of investment. These typically include analysis, control, planning; stimulation; regulation.

Special functions are function whose implementation depends on the specific investment. These include: management of investment risk, the management of real investments; management of financial investments

The main tasks of managing insurance real investments include the following:

- the expected profitability and maximize profitability taking into account all possible risks;
- providing guaranteed investment support various methods, including the formation of promising investment programs;
- providing material and financial stability of the investor as a result of its investment activities;
- to conduct work aimed at minimizing the risks associated with the investment process;
- to conduct numerous complex measures aimed at ensuring maximum liquidity of investments;
- continuous monitoring and precise control over the implementation of investment projects;
- find methods that will improve and accelerate the implementation of investment programs.

The methods of control include real investment insurance, insurance risk; creation of reserves, reserves for covering possible losses is a common practice ways to reduce risk; limitation; diversification; perception risk or canceling the event, which may result appearance critical size or catastrophic risks; prevention of risk; acceptance of risk.

Information feedback allows time to evaluate the effectiveness of the chosen strategy, management, and so on. In other words, this information comes from subject to object management and vice versa.

Legal base management system insurance laws make real investments in Ukraine insurance and investment as well as the European Union's Solvency regulation on capital requirements to ensure the insurer's solvency and others.

Ukraine has trade area "Startup" which is formed by supply and demand on the investment project / resource. Participants of the project are able to obtain information about existing offers on the market current investment projects and to make effective decisions and the information regarding such decisions goes to block "Information about the state of the environment" and is rated entity management.

The proposed system of insurance of real investment is open, and the practical value of the author's research is to increase the efficiency of management decisions on insurance investment risks through timely provision of comprehensive relevant information with respect regulator control object.

Thus, the authors first developed a system of insurance of real investments, consisting of the essential components: the subject and object of management; management mechanism; environmental information and information feedback. The purpose of the simulation of the system was the real investment protection from possible exposure to various risks uninterrupted implementation of the investment process.

Prospects for further research are practical testing system of insurance of real investment and develop an algorithm action insurer when choosing investment strategies Protection (scientific interest is the scenario approach and dynamic financial analysis in this respect).

References:

1. Вовчак О. Д. Страхова справа: підручник / О. Д. Вовчак. – Київ : Знання, 2011. – 391 с.
2. Удалих О. О. Управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства: Навчальний посібник / О. О. Удалих. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006. – С. 140-145

Олександра Пишна, Дмитро Куда. Моделювання системи управління страхування реальних інвестицій

У статті розглянуто поняття реальних інвестицій, а також їх форми. Змодельована система управління страхування реальними інвестиціями, яка складається із об'єкта та суб'єкта управління, механізму управління, інформації про стан навколишнього середовища та зворотного зв'язку. Обґрунтована практична цінність такої системи й виявлено її переваги.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, страхування, система управління, інвестиційний проект, ризики, реальні інвестиції

UDC 338.488.2-043.86(477)

Viktoriia Pshynnik
student

Donetsk National University of Economics and Trade named after
Mykhailo Tugan-Baranovsky
Kryvyi Rih, Ukraine
Scientific Supervisor: O. Bondarevska

DEVELOPMENT PERSPECTIVES OF MICHELIN STARS RESTAURANTS IN UKRAINE

The article analyzes the main reasons for the lack of Michelin stars restaurants in Ukraine, describes the meaning of «Red» and «Green» guide and determines the designation of Michelin stars (one star, two stars, three stars).

Key words: Andre Michelin, Michelin stars, restaurant, chef, cuisine, inspector

Every gourmet travelling around the world and appreciating quality restaurant food knows who Michelin is and what Michelin stars means. It starts in 1900 from guide made by Andre Michelin. He had a company and sold car tires and everything what we need for our car. He said: «If only people drove a car more than they needed and changed their car tires more often».

Guide had a list of places that could use a driver during his or her travelling. Restaurants were in this list too. Some of these restaurants had a star. It meant that the restaurant had expensive dishes. Andre Michelin knew what French people loved. They loved cars and good cuisine.

Cuisine and work of chefs started to get stars from 1920. Every star has a designation:

* One star means that restaurant has a very good cuisine.

** Two stars mean that cuisine and restaurant are excellent and you must visit this restaurant if you see it during your journey.

*** Three stars mean that dishes are pieces of art and the excellent work of chef. Attention! People plan their journey specially for visiting these restaurants and sometimes book the tables for 2-3 months [1].

The synonym of high quality and culinary arts is restaurant with Michelin star. «Red Guide of Michelin» is guide to the best restaurants of the world. Why are there no restaurants with Michelin stars in Ukraine? We analyzed this situation and found 5 main reasons:

1. Ukraine hasn't chefs of such class. Accordingly, there is no really haute cuisine.

2. The second reason is that the haute cuisine is not interesting to a mass audience. If we talk about economic and historical measures, haute cuisine is more expensive, than traditional cuisine. Also, there is a big influence of traditional cuisine and people's tastes. If people eat burgers and fudge about last hundred years, about what kind of high gastronomy we can talk about?

3. There is no proper school in Ukraine, no teachers. Young people go to study this science in other countries. But there are so few enthusiasts. Someone finished one of the Le Cordon Bleu departments; one will finish couple of courses at school Ragout in Moscow. And only when these people will begin the practice in Ukraine, they will be example to follow, they will be a new generation.

4. Even in the home of Michelin in France, there is a pronounced trend, called bistronomiya. The main idea is economy. Menus, interiors, the atmosphere are Simple.

5. Another reason is not directly related to gastronomy, but it is also important. Ukraine is not very popular tourist's place. European gourmet will come to Ukraine for gastronomic experiences. It means that Ukrainian Michelin restaurants don't look forward to foreign visitors [2].

Then I chose the best 7 restaurants in the world which were the best in 5 categories after my research:

- ❖ Restaurant «Noma», Denmark
- ❖ «El Celler de Can Roca», Spain
- ❖ «Nihonryori RyuGin», Japan
- ❖ «Le Calandre», Italy
- ❖ «Steirereck», Austria
- ❖ «Eleven Madison Park», USA Eleven Madison Park
- ❖ «Mugaritz», Spain [3].

«Gordon Ramsay» was the first restaurant in London that got three Michelin stars. Gordon Ramsay is owner and chef of this restaurant.

Michelin produces two guides. «Red Guide» is for restaurants and hotels. «Green Guide» is for natural and historical places. Michelin publishes twelve «Red Guides» to European countries. There are special guides to restaurants of France, Germany, Italy, Spain, Netherlands, Belgium, Luxembourg and The United Kingdom. We analyzed statistics of Michelin stars restaurants in the world and could make the conclusions. The numbers of restaurants in France are having a lot more stars than in all Europe. But Tokyo is city that has nine restaurants with three stars,

twenty five with two stars and one hundred seventeen restaurants with one star, so Japan has most Michelin stars in the world. The next interesting fact is about Singapore. Tent of fast food in Singapore got a Michelin star. Chan Hon Man is a chef that cooks the street food. It was the first time in the world when fast food tent got a Michelin star. Chan Hon Man proposes to eat rice, chicken and noodles with soy sauce in his tent. It is the easiest menu in the world, but these dishes are so delicious so the inspectors make this decision and give a star to Chan Hon Man. They didn't appreciate an interior of this tent. They appreciated dishes firstly, not a place. Nobody knows about a list of criterions to get a Michelin star, because it is trade secret. But we must know that only author's cuisine can get to the «Red guide» [4].

There are 90 inspectors and 70 of them work in European countries. The inspectors travel 3 weeks a month and 150 days a year around the world. Every inspector visits about 800 restaurants in a year. Nobody knows inspectors, so nobody knows when they can visit restaurant to appreciate. After the travelling, the inspector writes a report about this restaurant and gives it to the editor. Then, the workers of Michelin office read the report and make a conclusion. They decide give a star to the restaurant or no. Every year redaction of guide analyzes a work of 45000 restaurants and once in 18 months publishes the next guide.

How to become a Michelin inspector? I know 5 steps how to do this. Firstly, you must end the university on «hotel business» specialty. Then you must work from 5 to 10 and more years in service industry. On the next step you must pass some interviews. On the fourth step you must have a dinner with chief inspector and give him a report about dishes. And the latest step says that you must study to appreciate the cuisine a half of year.

Every Michelin star is hard to get and easy to lose. And most of the gourmets stake and think: «What restaurant will be the next that lose star? ». Chefs that have Michelin stars are professionals of their work so when they lose the star, they are sure that it is their own tragedy. Bernard Loiseo had a depression and committed suicide. He thought that he could lose his star but it was gossips. This case shows us how chefs appreciate their stars [5].

There are inviolable chefs like Michelle Gerard, Paul Bocuse, Alan Senderan, Michelle Truagro and George Blan. These chefs are known like unsurpassed chefs.

Having analyzed the world experience of famous restaurants, we could make a conclusion about perspectives of development Michelin stars restaurant in Ukraine. Undeniably important is the opening of schools or courses for those people who want to study culinary art. Molecular cuisine becomes popular in Ukraine. So this culinary art will help our country to come to a new culinary level and to get the Michelin star.

References:

1. Звезды Мишлен: за что ценят мишленовские рестораны [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://immigrantinvest.com/blog/michelin-restaurants/>
2. Почему в Украине нет ресторанов с мишленовскими звездами [Электронный ресурс] / Forbes Украина. – Режим доступа: <http://forbes.net.ua/opinions/1340717-pochemu-v-ukraine-net-restoranov-s-mishlenovskimi-zvezdami>
3. 7 самых известных «мишленовских» ресторанов [Электронный ресурс] / Рамблер/Путешествия. – Режим доступа: <https://travel.rambler.ru/article/130/>

4. Рестораны категории Мишлен [Електронний ресурс] / Metropole Voyage. – Режим доступу: <https://metropole-voyage.com/tour/restorany-kategorii-mishlen/>
5. Кто придумал звезды Мишлен и за что их на самом деле дают [Електронний ресурс] / MAKEITSHOW. – Режим доступу: <https://makeitshow.com.ua/ru/news/kto-pridumal-zvezdi-mishlen-i-za-cto-ih-na-samom-dele-dayut>

Вікторія Пшиннік. Перспективи розвитку ресторанів із зірками Мішлен в Україні

У статті аналізуються основні причини відсутності ресторанів із зірками Мішлен в Україні, описується значення «Червоного» та «Зеленого» гідів та розкривається значення зірок Мішлен (одна зірка, дві зірки, три зірки).

Ключові слова: Андре Мішлен, зірки Мішлен, ресторан, шеф, кухня, інспектор

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ INNOVATIVE EDUCATION TECHNOLOGIES

УДК 001.89: (001.816:81'243)(045)

Iryna Dorokhina

PhD, senior lecturer of
English Philology Department
Kryvyi Rih State Pedagogical University
Kryvyi Rih, Ukraine

Vita Tymchenko

teacher
Kryvyi Rih Comprehensive School N8
Kryvyi Rih, Ukraine

ACADEMIC WRITING: SUMMARIZING

The article dwells upon summarizing as a kind of academic writing. The author shows that writing good summaries requires accurate reading and the ability to find the main idea and the most important supporting evidence in a piece of writing.

Key words: summary, academic writing, reading, the main idea

Writing good summaries requires accurate reading and the ability to find the main idea and most important supporting evidence in a piece of writing. Summaries are always quite a bit shorter than the original texts, perhaps 75 percent shorter.

Sometimes, particularly for a book, the summary is much shorter than the original, perhaps 99 percent shorter. When you write a summary, you give your readers an idea of the content of an article or book and save them the time and trouble of reading the entire original.

To write a good summary, keep the following in mind:

1. Read the original carefully.
2. Mention the source and the author at the beginning of the summary.
3. State the author's main idea without distorting those ideas or adding your own.
4. State the author's most important supporting evidence or subpoints without distorting them. Do not include details.
5. Use your own wording. Occasionally, however, a phrase in the original may be especially striking, interesting, or controversial. In that case, you may use the author's exact words if you put quotation marks around them.
6. Don't include your own ideas or comments. The summary should include only the author's ideas.
7. Periodically remind the reader that you are summarizing someone else's idea.

The following selection discusses the problems of staying up all night to study for exams. Before you read, answer these questions:

1. What do you think of the idea of staying up all night to study for an exam?

2. What do you think of using stimulants to help stay alert?
3. Do you think students usually recover well from staying up all night?
4. Have you ever stayed up all night studying for an exam?
5. How did you feel during the exam? How did you feel the rest of the day?

How well did you do on the exam?

Now read the selection quickly to get the main idea.

PROFESSTONAL WRITING

The Dangers of Cramming

Midnight, and the spiral notebook is barely half full. The rest of its pages, scribbled with organic chemistry equations, litter the dorm-room floor. Every few minutes the figure hunched over the desk tears away another page, having memorized as much as he can, and passes it on to his friend. And thus, the two roommates continue all night, dropping the pages to the carpet after each has absorbed his fill.

Welcome to the all-night cramming session, which most students resort to at some desperate point in their college careers. Armed with the energy of youth, they simply ignore their bodies' cries for sleep, trying to fend off fatigue with doses of coffee or, occasionally, drugs. Teachers and parents have long argued that cramming does more harm than good – and the latest research into sleep needs and patterns suggests that they are right.

For some people, disruptions in the regular sleep cycle can cause temporary intellectual lapses – and stimulants can set off severe side effects. Thus, for every student who manages to memorize the chemical synthesis of bona-S-rubber at 5 a.m. and then triumphantly finds that precise question on his test at 9, there are more than a few who lament the "obvious" answers they blew on a multiple-choice exam because they 'just couldn't focus.'

The outcome of all-nighters is unpredictable because the impact of sleep loss vanes so widely. "Some people are markedly impaired by even a small decrease in sleep time," says David Buchholtz, a neurologist and sleep therapist at The Johns Hopkins Hospital in Baltimore, while others can go without sleep for a few nights without any demonstrable loss of performance." People also have vastly different minimum requirements: a full night's rest can range from 4 to 10 hours. It is critical, experts stress, for each person to know how much sleep he needs.

Heavy use of stimulants can compound the problem. Many students assume that large quantities of coffee or a few amphetamines will increase alertness: they don't. In fact, stimulants merely disguise – briefly – a reduced capacity to grasp, retain, and retrieve information. "Caffeine does not correct the cognitive impairment caused by lost sleep," Buchholtz says. "A person may be awake, but he'll have to deal with an intellectual deficit, and his concentration won't be there. He can actually have 'microsleeps' and stare at the same word for five minutes."

Nor are unpredictable naps the only penalty of substance abuse. Coffee drinkers should watch out for Caffeine Intoxication Syndrome, an onset of anxiety, panic, headaches and a frustrating inability to sleep. Most people would have to drink about 10 cups to fall into this condition, but some are so sensitive that it can hit them after only 2 to 3 cups. Speed [an amphetamine] is far more hazardous. Overdoses can

lead to auditory hallucinations and paranoia. In addition, according to Larry Alessi, assistant professor of psychiatry at The Johns Hopkins Medical School, "if someone uses speed for many weeks and then stops, he may 'crash' into severe depression."

Unless a person abuses his body with stimulants, he should be able to snap back fairly quickly from an all-nighter. One full night of rest will usually produce complete recovery from up to 48 hours of sleep deprivation; normal, healthy people have been known to stay awake for as long as a week without lasting ill effects. On the second night, there is usually an increase in REM (rapid eye movement) sleep, the phase in which dreaming occurs. Normally, REM sleeps beneficial, but some people report particularly graphic and disturbing nightmares associated with a sudden increase in REM.

Then there are the problems of students who want to get a good night's sleep before an exam but just can't. Stress often promotes insomnia. It may cause the reticular activating system, the structure in the brain that is responsible for alertness, to stay on too long; this prevents sleep-inducing mechanisms from doing their job. What do experts advise a student who finds himself tossing and turning for a half hour or so on the eve of a test? He should get up and try an ordinarily relaxing activity, like snacking or watching television, until he is tired. Some people find that making notes about what's worrying them can exorcise those concerns until the morning.

Sleeping too much, authorities agree, should not worry most people. Even after an extended night of 'rebound' sleep, the brain arouses itself when its needs have been fulfilled. Clinically depressed people do often retreat into slumber to avoid the waking hours, but true clinical depression is accompanied by other noticeable symptoms such as loss of appetite, decreased self-esteem and even thoughts of suicide.

In the end, the best formula to follow when finals arrive is one that students have been taught for years-moderation. There will surely be times when excelling, or perhaps just passing, requires pushing bedtime back, but any major changes in sleep patterns should be made cautiously. As Buchholtz suggests, "The key is keeping perspective and not ever overdoing it."

(Keith Ablow, Newsweek on Campus May 1985, p.9)

EXERCISE 1: SUMMARY

Now read the selection again and summarize it in one sentence of not more than 25 words. As with most summaries, use the present tense. (You needn't mention the name of the author or the title of the article yet.)

Write several of the one-sentence summaries from the class on the board. Choose the best ones. Here is one possibility:

Staying up all night to study, especially with the help of stimulants, does not help you learn and can have negative side effects.

Next, label each paragraph with a subheading indicating the subject discussed in that paragraph. The first three paragraphs have been done for you.

1. introduction – description of a cramming session

2. cramming, more harm than good

3. temporary mental lapses

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

When you have finished, compare your subheadings with those of your classmates. If the headings for any paragraph are quite different from one another, reread that paragraph and select the heading that best states the subject of the paragraph.

Which paragraph seems to state the main point the author wants to make in this article? Paragraph _____

Write that main point or thesis here. _____

Now look at your list of subheadings and group together headings that deal with similar subjects. Give each grouping a name.

How many paragraphs seem to make up the introduction? _____

What are the other groupings you formed? _____

Now write a short summary (100 to 150 words) of this article. Remember that the summary should be in the present tense.

Begin by mentioning the original source. Here are possible ways to include the source.

In his article entitled "The Dangers of Cramming," Keith Ablow informs us/ shows us/ clams/ show us that . . .

Or:

In "The Dangers of Cramming," Keith Ablow indicate/discusses /explores the problems . . .

Or:

The article "The Dangers of Cramming" by Keith Ablow examines the negative effects . . .

Or:

Cramming, according to Keith Ablow in his article "The Dangers of Cramming," can do more harm than good.

(Note the correct punctuation and capitalization of the citation.)

Continue the summary, using your list of subheadings and your groupings as a guide to help you remember the main points covered in the article. At least once in your summary, remind your readers that you are summarizing by using a phrase like the following:

The author goes on to say

Or:

Author also reports that . . .

Or:

The article further states that . . .

References:

1. Khaleeva I. I. Gender in the theory and practice of teaching interlingual communication. In: Gender: language, culture, communication. – Moscow: Moscow State Linguistic University, 2001. – pp. 7-11.
2. Martinez I. The importance of Language Learning Strategies in Foreign language Teaching. - *Caudernos de Filologia Inglesa*, 5/1, 1996. – pp. 103-120.
3. O'Malley, J. M., Chamot, A. U., Stewner-Manzanares, G., Kupper, L.J. & Russo, R.P. Learning strategies used by beginning and intermediate ESL students. *Language Learning*, 35(1). 1985. – pp. 21-46.
4. Oxford, R. L. Language learning styles and strategies: An overview. *Learning Styles & Strategies/Oxford, GALA*, 2003. – pp. 1-25.
5. Paine N. Learning Strategies. Masie Center. – An open eBook. – 2011. – 105 p.
6. Rubin, J. Learner strategies: Theoretical assumptions, research history and typology. In A. L. Wenden & J. Rubin (Eds.), *Learner strategies in language learning*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall. 1987. – Pp. 15-30.
7. Wenden A., Rubin J. (eds.) *Learner strategies in language learning*. New Jersey: Prentice Hall. 1987.

Ірина Дорохіна, Віта Тимченко. Практика підготовки і написання наукової роботи іноземною мовою: резюме

В статті висвітлюється резюме як вид академічного письма. Автор показує, що написання хороших резюме потребує точного читання і здатності знаходити основну ідею і найбільш важливі підтвердуючі докази в письмовому вигляді.

Ключові слова: резюме, академічне письмо, читання, основна ідея

УДК [37.02:81'243]:004.738.5(045)

Каріна Роман

студентка

Криворізький державний

комерційно-економічний технікум

Науковий керівник: А. А. Красилич

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ - РЕСУРСІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Стаття присвячена широким можливостям використання Інтернет-технологій при вивченні іноземних мов, які відкривають доступ до нетрадиційних джерел інформації, дають цілком нові можливості для самостійної роботи та творчості. Авторка висвітлює певні переваги сучасних медіа ресурсів, рекомендуючи сайти для самостійного вивчення іноземних мов.

Ключові слова: Інтернет-ресурси, іноземні мови, нетрадиційні джерела інформації

Інтеграція України у світову спільноту потребує досконалого володіння іноземними мовами шляхом інноваційних технологій. Тому їх використання визначене як один з пріоритетних напрямів реформування освіти. Професії різної кваліфікації та галузей потребують знань іноземних мов. На сьогоднішній день ми маємо таку можливість, як вивчити її самостійно, навіть не виходячи з дому. Для цього нам треба мати лише доступ до Інтернет - ресурсів і розпланувати грамотно наш план та час.

Мета цієї роботи - показати великі можливості мережі Інтернет, його зручність та ефективність при самостійному вивченні іноземних мов.

В 21 столітті Інтернет – технології є зручними не тільки для студентів, а й для людей старших за віком, саме тим, що допомагають вивчати іноземну мову в будь-який час і в будь-якому місці, як самостійно, так і за допомогою викладача.

Також людина має відкритий доступ до навчальних матеріалів і програм, навчальних ресурсів, отримує можливість відвідувати віртуальні лекції, працювати з електронними підручниками та посібниками, словниками, використовувати тестові програми для перевірки та закріплення вивченого матеріалу. Окрім цього, люди можуть спілкуватися в режимі on -line, через електронну пошту або чат, відпрацьовуючи уміння логічно й правильно будувати речення, висловлювати власні думки, покращувати орфографічні та пунктуаційні навички.

Зараз досить популярні заняття в режимі on-line, ресурси для викладачів, ресурси для студентів, проекти on-line, дистанційні курси, віртуальні бібліотеки, музеї та словники, де представлені різноманітні словники та енциклопедії; пропонуються безкоштовні програми на мобільний телефон, смартфон або планшет.

Дидактичні Інтернет – технології дозволяють використовувати відеозаписи та аудіо записи, які допомагають входженню того, хто навчається, активне сприйняття автентичної розповіді, лекції чи діалогу носіїв іноземної мови.

Також на сьогоднішній день розповсюджені такі сайти, де можна вивчати іноземну мову, дивлячись мультфільм чи фільм. І це є актуальним додатком, тому що після перегляду ви можете більш детально розібрати на цитати увесь фільм. Така програма є дуже корисною для дітей, адже вона може зацікавити та розвинути у дітей бажання у вивченні іноземних мов.

Існує безліч навчальних сайтів, що містять вказівки та роз'яснення. Належне місце слід віддати веб – сайту YouTube, де можна переглянути відеозаписи з іншомовних країн з наданням субтитрів до відео, що значно полегшує засвоєння інформації, збагачує лексичний запас слів та формує граматичні навички, також на цьому веб- сайті є дуже багато навчальних відео, де люди діляться власними знаннями та розповідають алгоритм вивчення іноземних мов.

На сьогоднішній день є 5-топ безкоштовних додатків, які безумовно можуть спростити та допомогти нам у вивченні англійської мови:

«How to speak English»

Ця програма допоможе позбутися від акценту. Це можливо завдяки трьом видам вправ.

« British Council »

Цей додаток дозволить вивчати мову через відео, ігри та музику.

« FluentU »

Саме тут ви можете вивчити мову, якщо у вас аудіовізуальна пам'ять. Реклама, музичні ролики, діалоги, новини – найкращий варіант для вас.

«LinguaLeo»

Ця програма одна з найстаріших додатків з вивчення англійської мови, але є одною з найкращих. Саме тут є багато корисної інформації, тренінгів та відео занять.

«Duoling»

Якщо ви тільки розпочали свій шлях у вивченні іноземної мови, то цей додаток призначений для вас.

On-line газети та журнали допомагають покращити навички читання, граматики, дозволяють студентам поринути у вир світових подій, ознайомитись з культурою та менталітетом держав.

Однак, використання мережі Internet у вивченні іноземної мови має, як переваги, так і недоліки.

Переваги :

1. Економія часу.

Не потрібно витрачати час на поїздки до репетиторів, а потрібно лише зайти в Skype.

2. Вибір курсів і програм.

Здійснюючи пошук курсів в своєму місті, ви сильно обмежені. Якщо у вас є Інтернет, кордони зникають. Особливо це стосується рідкісних мов.

Ви можете навіть здобувати вищу освіту і проходити професійні курси в зарубіжних університетах через Інтернет!

3. Викладачі з усього світу.

Є безліч чудових сайтів для знайомства з носіями мови і пошуку викладача для практики. Пошук зручний: вік, стать, місце проживання, досвід роботи. А ще в 90% випадків ви не купуєте навчальні матеріали, так як викладач їх надає.

Завдяки навчанню он-лайн, ви знайдете викладача, який буде з вами на одній хвилі і навчить вас живій іноземній мові!

4. Відповідний вид навчання.

Якщо ви любите вчитися самостійно, вибирайте курси з відправкою на e-mail або доступом до сайту з матеріалами. Викладач вас підкоригує і надішле коментарі на пошту. Ви можете додатково спілкуватися з ним по e-mail або отримати індивідуальні консультації по Skype.

Якщо ви любите компанії, шукайте груповий он-лайн курс з практикою або розмовний клуб з носієм мови.

Комбінуйте декілька видів занять: вебінари, аудіо або відео, e-mail заняття, практику в Skype. Так ви знайдете той варіант, який відповідає вашому стилю життя.

5. Зручність та оперативність.

Ви отримаєте запис і ресурси, з якими можете працювати в зручний час на сайті або скачаєте на планшет. Також можна зв'язатися з викладачем по Skype і отримати відповідь на своє запитання.

Недоліки:

1. Неможливість перевірки достовірності деяких веб-ресурсів в мережі Internet.

2. Проблеми з Інтернет - з'єднанням.

Тому дивлячись на плюси та мінуси у використанні Інтернет-ресурсів, зрозуміло, що плюсів набагато більше, а недоліки можна усунути.

Таким чином, застосування Internet - ресурсів у вивченні іноземних мов підвищує ефективність навчального процесу, допомагає подолати і мовний, і психологічний бар'єр між носієм мови і тим, хто її вивчає.

Використання сучасних медіадівайсів при вивченні іноземної мови відкривають доступ до нетрадиційних джерел інформації, підвищують ефективність самостійної роботи, дають цілком нові можливості для творчості, знаходження і закріплення нових професійних навиків.

Список використаних джерел:

1. Казачінер О. С. Використання нових інформаційних технологій у навчальному процесі / О. С. Казачінер // Англійська мова та література. – 2009. – № 33 – С. 5
2. Токменко О. П. Інформаційні технології у викладанні іноземних мов: сьогодні і скрізь віки допомогу / О. П. Токменко // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2006. – № 2 – С. 98-100
3. Шклярчук Г. О. Інтенсифікація навчання іноземної мови з використанням комп'ютерних технологій / Г. О. Шклярчук // Англійська мова та література. – 2011. – № 22 – С. 2-3
4. Dudeney G., Hockly N. (2008). How to Teach English with Technology. Pearson Longman, 192 p.

Інтернет-ресурси:

www.britishcouncil.org.ua

<https://uk.wikipedia.org/wiki/IRC>

https://ru.wikipedia.org/wiki/Yahoo!_Messenger

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.lexilize.fc>

<https://www.penpaland.com>

<http://baseapp.ru/product/duolingo-for-android-free/>

Karina Roman. Using of Internet-resources for studying foreign languages

The article is devoted to the wide possibilities of using Internet technologies in the study of foreign languages, which open access to non-traditional sources of information, give completely new opportunities for independent work and creativity. The author highlights some of the advantages of modern media resources, recommending sites for independent study of foreign languages.

Key words: Internet resources, foreign languages, non-traditional sources of information

Liudmila Sherstiuk
PhD, Associate Professor
Petro Mohyla Black Sea National University
Mykolaiv, Ukraine

THE RECOGNITION DIFFICULTY OF EXTENDED COMPOUND SENTENCES FOR STUDENTS

Coordinate and correlative conjunctions, conjunctive adverbs are recursive processes, and as mechanics of writing, they help students learn to produce cohesive and coherent sentences in paragraphs, compositions, and essays on their way to become self-sponsors of their own writings by further exploiting the conventions of spelling, punctuation, grammatical agreement, and the like. There are several approaches to teaching writing that are presented by, which are the Paragraph-Pattern Approach, the Controlled-to-Free Approach, the Free-Writing Approach, the Grammar-Syntax-Organization Approach, the Process Approach, and the identification of the basics of compound sentences and their expanded forms.

Key words: compound sentences, clauses, coordinator, complex sentence, compound-complex sentence

Good writers will use different kinds of sentences to make their writing interesting and fluid. The text will sound choppy if too many simple sentences are used, and it will be complicated and hard to read if too many long, complex sentences are used.

Effective writing, being a complex process that allows students to explore thoughts and ideas, requires the recognition and practice of sentence types. In English, there are four types of sentences as organizational patterns that enable the readers to follow the flow of ideas: simple, compound, complex, and compound-complex sentences [2].

The readers can understand and experience the writer's intended meaning and premise within such sentence types. Coordinate and correlative conjunctions, conjunctive adverbs are recursive processes, and as mechanics of writing, they help students learn to produce cohesive and coherent sentences in paragraphs, compositions, and essays on their way to become self-sponsors of their own writings by further exploiting the conventions of spelling, punctuation, grammatical agreement, and the like. There are several approaches to teaching writing that are presented by [5], which are the Paragraph-Pattern Approach, the Controlled-to-Free Approach, the Free-Writing Approach, the Grammar-Syntax-Organization Approach, the Process Approach, and the identification of the basics of compound sentences and their expanded forms.

The purpose of this research is twofold to explore the identification of extended compound sentences.

Compound sentences can make your writing rich and colorful. While beginning writers learn to put together simple sentences first, they will soon find that compound sentences provide added detail and tend to make paragraphs more engaging.

When writing compound sentences, it's important to understand their components and the proper punctuation needed. Essentially, you'll be joining at least two independent clauses that have related ideas. Let's take a closer look at these exciting complexities.

Compound sentences can make your writing rich and colorful. While beginning writers learn to put together simple sentences first, they will soon find that compound sentences provide added detail and tend to make paragraphs more engaging.

When writing compound sentences, it's important to understand their components and the proper punctuation needed. Essentially, you'll be joining at least two independent clauses that have related ideas. Let's take a closer look at these exciting complexities.

Simple sentences rarely present a problem for authors because they are commonly used in informal speech and are, well, simple. The following sentence is just such a simple sentence: 'Teachers are worried about the rising illiteracy rates in the country. There is a single idea expressed through a subject and a predicate that includes a main verb. Were it possible to communicate all the procedures and concepts associated with advanced research through such sentences, the process of writing would be a good deal easier for academics and scientists. It is not, however, and perhaps this is a good thing – prose that consists of simple sentence after simple sentence without variation is very dull indeed for the reader. To create prose that conveys a scholarly author's sophisticated ideas, constructs a persuasive argument and proves engaging for readers, compound and complex sentences should be used as well. I will tackle the first here.

For authors who are struggling with writing in a language that is not their own, especially one as challenging and unpredictable as English, successfully constructing simple sentences may seem taxing enough, but compound sentences can easily be negotiated by anybody who can write a simple sentence. A simple sentence is an independent clause, and to form a compound sentence, one simply connects two independent clauses that are related in logic or some other way relevant to the author's purpose. There are three basic ways in which to make this connection:

1. By using a coordinating conjunction such as 'and' or 'but,' which is usually preceded by a comma: 'Teachers are worried about the rising illiteracy rates in the country, and even politicians are beginning to acknowledge the problem.' If the clauses are short and the subject remains the same, the comma may not be needed even when the transition is oppositional – 'I rode home from the library but I drove to the store.' A comma should always be used for clarity when needed, however.

2. By using a semicolon between the two independent clauses: 'Teachers are worried about the rising illiteracy rates in the country; even politicians are beginning to acknowledge the problem.' This structure is very similar to two separate sentences, but it links the two clauses more closely and can result in a more concise style because it often requires less repetition of key terms and ideas.

3. By using an adverb or transitional phrase of some kind between the two independent clauses: 'Teachers are worried about the rising illiteracy rates in the

country; in fact, even politicians are beginning to acknowledge the problem.’ Notice that this structure also requires a semicolon before the transitional words and usually a comma after them for clarity, but it provides an opportunity to emphasise or specify the direction of the author’s thought. Reflect on the subtle differences that might be expressed by replacing ‘in fact’ in the above example with ‘consequently’ or ‘nevertheless.’ Such sentences are an excellent choice when negotiating transitional points to report results or advance a research-based argument.

As you are constructing compound sentences, consider the opportunities this particular sentence structure offers for qualifying, comparing, contrasting or otherwise commenting on two ideas presented side by side. For example, an author could tuck far more detail about his or her own thoughts into a basic compound sentence like the example above: ‘Teachers are worried about the rising illiteracy rates in the country, and no surprise given that it is their job to combat this plague; truly surprising, however, is the fact that politicians, after decades of ignoring teachers’ pleas for smaller class sizes and increased special needs support, are at last beginning to acknowledge the problem.’ At this point, one might want to replace that semicolon with a full stop and transform the sentence into two sentences for ease of reading, but the structure is certainly sound as it is.

A compound sentence joins two or more independent clauses with a coordinator such as for, and, or but, or a semi-colon.

Independent clauses are two phrases that can stand alone as a complete thought. They’re not dependent upon one another to express a complete thought, but they tie together similar ideas.

This makes compound sentences distinct from complex sentences, which contain an independent clause joined by at least one dependent clause. A dependent clause does not form a complete thought and cannot stand alone.

An independent clause contains three things:

A subject (something or someone that the sentence is about)

An action (a verb - something that is being done)

A complete thought (there are no questions as to meaning at the end of the sentence)

There are seven coordinating conjunctions in the English Language, which are used to link the independent clauses:

For

And

Nor

But

Or

Yet

So

Alex likes to fish, and he is going fishing on Friday.

“Alex likes to fish” is an independent clause where "Alex" is the subject, "likes" is the action, and a complete thought is expressed.

“He is going fishing on Friday” is an independent clause where "He" is the subject, "is going" is the action, and a complete thought is expressed.

The coordinator "and" is used, and a comma is correctly placed before "and."

Becky wishes she could be younger, for everyone else in the program is half her age.

“Becky wishes she could be younger” is an independent clause where "Becky" is the subject, "wishes" is the action, and a complete thought is expressed.

“Everyone else in the program is half her age” is an independent clause where "Everyone else in the program" is the subject, "is" is the action, and a complete thought is expressed.

The coordinator "for" is used, and a comma is correctly placed before "for."

Only independent clauses joined by one of the above coordinating conjunctions can be considered a compound sentence.

If you ever see an independent clause joined by a dependent clause, you're looking at a complex sentence. For example:

- When I visit my mother, I eat cookies.

This is not a compound sentence. "When I visit my mother" is a dependent clause (doesn't express a complete thought) and a coordinator is not used.

- I like to fish because fishing is fun.

This is not a compound sentence. Although "I like to fish" is an independent clause and "fishing is fun" is an independent clause, “because” is not a coordinating conjunction. Therefore, “because fishing is fun” is a dependent clause (it doesn't express a complete thought).

Vocational schools like English language education departments are professional institutions. In such schools the writing skill gains more importance because most of the students cannot achieve the speaking skill adequately.

Therefore, writing must start from first things first. English sentences are built upon the foundation of simple sentences. In daily life, students are taught the simple sentence first and then learn compound sentence. Actually, in English language, there are four basic sentence types, namely simple, compound, complex, and compound complex sentences (Demirezen, 1993). These four types of sentences, which are building blocks of writing skills, can be structured in various forms and lengths, but each sentence type seeks to accomplish something different as a writing skill. It must be noted that trying to accomplish the writing of these sentences is still a difficult ordeal even for many natives of English language education.

By grasping the difference between the four sentence types (simple, compound, complex, compound-complex), it is possible to write with sentence variety. Sentence variety helps to make writing more interesting and reader-friendly.

Achieving variety in sentence writing helps both to enrich the style of one's writing and to improve the effectiveness of written and spoken communication on the readers. The students must be very insistent about making a forceful, appealing and convincing approach to writing their thoughts in different types of sentences by taking care on proofreading their sentences and refactoring them over and over again

until they convince themselves that their sentences in a composition or essay are grammatically correct and effective.

The main finding in this research is that when sentences become large with many elements, students find them very difficult to comprehend. Used within a mixture of simple, compound, complex, and compound-complex sentences when divided into various lengths, compound sentences can be extremely effective as they are capable of focusing the reader's attention on a particular point, but may also be problem-causing units within their expanded forms. The matter of the fact is that sentences have to be combined by means of related junctures and especially by conjunctive adverbs to avoid the monotony of just using simple sentences.

Within a sentence, ideas can be connected by compounding various sentence elements and by subordinating or coordinating one clause to another. Forming sentences and learning about sentences leads to a better style of writing and to good writing skills. The use of compound sentences gives much strength to writing and makes our ideas much clearer to the audience. Using properly extended compound sentences adds variety to writing, keeps the audience interested, and can generate the impact sought with a more precise emphasis. Apart from using complex and compound-complex sentences, the use of compound sentences can add a great deal to any writing [4]. So, using expanded compound sentences while writing paragraphs, compositions, and essays is not mandatory, but when done correctly adds interest by creating greater variety to the style of the writing.

Good sentence writing must be clear and concise, and logically get to the point. Clarity is the first principle of good writing. Readers and audiences need to understand the writing. Also, concise writing is crucial for two reasons: it improves clarity and reduces the risk of reader frustration because concisely written sentences reduce the number of grammatical errors as much as possible [1]. Good writers will exploit different kinds of sentences to make their writing style interesting and fluid in relation to writing their thoughts. One of these kinds of sentences is the compound sentence which assists to improve and vary their style. Students, using compound sentences in relation complex and compound complex sentences, will be the most effective writers in conveying their messages and will earn the highest points, respect, credibility and consideration. Teacher modeling, guided practice, independent practice, and finally applications in terms of proof reading must be carefully handled in the sentence writing courses of vocational schools.

References

1. Barnet, S., Bellanca, P., and Stubbs, M. (2005). *A Short Guide to College Writing*. Penguin academics. 2nd ed. New York: Pearson/Longman, 92 p.
2. Demirezen, M. (1993). *From Sentence to Paragraph Structure*, Ankara: Adim Yaymlari, 105 p.
3. Kolln, M. (2003). *Rhetorical Grammar: Grammatical Choices, Rhetorical Effects*. 4th ed. New York: Pearson Longman, 97 p.
4. Meyers, A. (2000). *Writing With Confidence: Writing Effective Sentences and Paragraphs*. 6th ed. New York: Longman, 56 p.
5. Raimes, A. (1983). *Techniques in teaching writing*. New York: Oxford University Press, 79 p.
6. Ramage, J. D., Bean, J. C., and Johnson, J. (2006). *The Allyn & Bacon Guide to Writing*. 4th ed., brief. New York: Pearson/Longman, 123 p.

Людмила Шерстюк. Складність використання поширених складнопідрядних речень для студентів

Координатні та корелятивні сполучення, кон'юнктивні прислівники – це рекурсивні процеси, і як механізм написання вони допомагають студентам навчитися виробляти сугестивні та послідовні речення в параграфах, композиціях та нарисах про те, як вони стануть самодопомогами своїх творів шляхом подальшого використання конвенції правопису, пунктуації, граматичні угоди тощо. Існує декілька підходів до викладання писемного мовлення, які представлені, як підхід з паралельним підходом, контрольований підхід до вільного письма, підхід до організації граматики-синтаксису, процесовий підхід та ідентифікація основи складних речень і їх поширені форми.

Ключові слова: складні речення, статті, координатор, складне речення, комплексне складне речення.

МОВА І ЗАСОБИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ LANGUAGE AND COMMUNICATION MEDIA

UDC 81'374 – 047.44(045)

Victoriia Tomashova
student

Kyryvi Rih State Commercial
Economic Technical School
Scientific Supervisor: O. Fedorova

COMPARATIVE ANALYSIS OF PAPER, ELECTRONIC AND ON-LINE DICTIONARIES

The article is devoted to the existing types of dictionaries at the present stage. A comparative analysis of paper, electronic and online dictionaries was conducted, as well as the advantages and disadvantages of each of them were clarified.

Key words: dictionaries, paper dictionaries, electronic dictionaries, on-line dictionaries, comparative analysis

Dictionaries have a long tradition. The oldest surviving German book, *Abrogans* (written in Freising in the second half of the 8th century), was a dictionary, or more accurately a list of Latin words with their translations into Old High German. The continuous dictionary tradition does not go back so far, but from the late Middle Ages a large number of dictionaries have been produced. Dictionaries belong to the most heavily used and commonly purchased books, and nowadays most households own one.

Dictionaries can be used for different purposes. There are different types of dictionaries for special purposes: learners' dictionaries, pronouncing dictionaries, pocket dictionaries, etc., as well as general dictionaries, which try to cover as a wide set of circumstances as possible.

In the 1990s a large number of electronic dictionaries came onto the market. The flexibility of the computer has been used in different ways by different dictionary manufacturers, leading to a variety of products which offer far more than just freedom from a fixed alphabetical order. In the best cases they are highly versatile linguistic tools.

Dictionaries are a very important investment for the language learner, and there is a wider selection of resources than ever before to support language learning. Paper, electronic and online dictionaries are available in many languages, and meet different needs. Each of these resources has its own unique advantages and disadvantages, but often, students do not receive enough advice to make informed choices when considering the purchase of a dictionary, or selecting a resource for a particular task.

Electronic and online sources are of particular importance to learners of languages where the character set differs from that of their own native language, yet there is little published information about these sources to inform teachers.

Online resources can be roughly divided into three categories: dictionaries (where a word is searched for and a list of possible translations produced), glossaries (where a word or text is input into a text box, and the website glosses individual words or characters with readings and meanings), and translators (where a word or text is input into a text box and the website provides a translation). Each of these three tools has different uses, yet they are most often discussed under the term 'online dictionaries'. For example: [Cambridge English Dictionary](#), [Macmillan Dictionary](#), [Oxford Dictionaries](#), American Heritage Dictionary, American Heritage Dictionary of the English Language, Fifth Ed. Collins Online Dictionary, Collins Unabridged English Dictionary; Collins Unabridged Thesaurus; Collins Webster's American English Dictionary, Merriam-Webster OnLine, Merriam-Webster Online Dictionary, Oxford Dictionary of English; New Oxford American Dictionary; Oxford Thesaurus of English; Oxford American Writer's Thesaurus and others.

People generally don't have time enough for anything, and if the new technology helps to spare some seconds or minutes for them, they are getting interested. Users prefer less typing and they like if they don't need to open new applications which eventually partly cover the screen, mostly those parts where the text to be understood takes place.

There are some main types of available electronic dictionaries. First, the most common form of an electronic dictionary is a standalone, handheld electronic device. 2) CD-ROMs and DVD-ROMs are also an available form of electronic dictionaries, and these are often included with the purchase of a conventional, printed dictionary. These programs can then be loaded onto personal computers. 3) There are also some free or pay-for-use online dictionaries.

Many on-line and electronic dictionary users are in the process of learning English as a second language. Having their native language available for translation is of great use to users in this situation. Additionally, travelers can greatly benefit from translator programs on electronic dictionaries. These compact devices (or programs for mobile devices) are beneficial when a user is in a foreign country and does not know the native language. For professional translators, some electronic dictionaries may also have storable vocabulary banks for quick reference.

Electronic and online dictionaries have both advantages and disadvantages in comparison with paper dictionaries.

Advantages of electronic and online dictionaries:

1) The student or any user can easily find the word that he desire with option of spelling for example, or with different languages in same dictionary. These new techniques allow to the student, for example, improving his educational level.

2) Economize the time. The research is easier than the book dictionary.

3) Download the dictionary very quickly. The user is not obliged to buy the dictionary because it is for free in some sites.

4) The electronic dictionary can easily be modified. Adding a new words or expressions is modification in term of explanation.

5) Results of searches can be printed out or copied into a document on a word-processor.

6) Multimedia features can be included, especially sound, but also video for movement.

7) They take up little space on bookshelves.

Disadvantages:

1) A computer is needed to work with them (this rules out certain types of dictionaries, e.g. pocket dictionaries and phrase books for tourists).

2) Price (current, initial price).

3) The uncertainty of the medium (how long will CD-ROM be the standard?).

4) It is not possible to test them before purchase. This is a considerable disadvantage for the more expensive dictionaries, but none at all for the free products. It adds to the importance of reviews and comparative studies like the present one.

It will be seen that the list of advantages is considerably longer than the list of disadvantages. However, this does not necessarily mean that electronic dictionaries are superior, as the disadvantages, although small in number, may be serious for some users.

For starters, it is important to use an electronic dictionary suitable for student. It helps to find a word quickly without being overwhelmed in pages upon pages of words.

However, the negative effects are also obvious. To begin with, some students rely too much on the electronic dictionary; they never put their heart into learning new words and expressions. In the second place, some explanations are neither complete nor accurate, which are quite misleading. Up until now, we can see that an electronic dictionary is not beneficial or harmful in itself. The key lies in the user.

Advantages of paper dictionaries:

1. At the same time good paper dictionaries often provide types of information that are not provided by many online dictionaries e.g. usage examples and grammatical information. Online dictionaries are often basically word lists with translations.

2. All learners' dictionaries that I am aware of are printed dictionaries (or printed dictionaries converted to an online dictionary). Obviously, a printed dictionary does not require a computer or a smartphone or an Internet connection.

3. When using a paper dictionary it is easy to see something else interesting on the page because a dictionary page holds so much information.

4. In a print dictionary, the definitions of the words are not on separate lines as in an online dictionary. Finding the sense and the information you are looking for is a great way of making the brain exercise. The same happens for the etymology — or word history. There are a lot of symbols and abbreviations used, so you will have to familiarize yourself with them in order to completely understand the word history and be able to explain it to others.

5. Another brain exercise is simply finding the word in an alphabetical book, which keeps your spelling gene working.

6. Paper dictionary doesn't contain ads and other different unnecessary information.

7. In selecting the book off the shelf, you are looking at one dictionary instead of several at a time as you would on many online sites.

8. Another advantage is to open a print dictionary randomly or having a look around when performing a specific lookup, is to see words you have forgotten about.

We know that dictionaries are a useful tool to every teacher, translator or student.

We have compared paper, electronic and online dictionaries. We have come to the conclusion that both of them are very useful, but there are many advantages talking about online ones. They are so practical, you can have them in a smart device or also you can use them on the Internet, they are cheap because most of the times you don't have to pay for them and they can be updated every specific time to have enough information to make better people's work.

In my opinion, online and electronic dictionaries are the most used. Nowadays, the Internet plays an important role in our lives in all the spheres, especially in education.

On the other hand we have paper ones, they are nice and great because most of them are reliable in the information or meanings or even translations of some words we need, they have lots of things inside of them, a disadvantage could be that they are so heavy and sometimes you don't take them to avoid that extra weight in your bags.

Finally we may say that both are useful but in my personal opinion I would use for make easier my everyday an online dictionary but to be more professional or reliable in what I am saying I would use a paper one.

References:

1. Koyama T., Takeuchi O. Printed Dictionaries vs Electronic Dictionaries: A Pilot Study on How Japanese EFL Learners Differ in Using Dictionaries. *Language Education and Technology*, 2003, pp. 77-83.
2. Osaki S., Nakayama N. Electronic Dictionary vs. Paper Dictionary: A Comparison of the Two Dictionary Studies. *Arts and Sciences*, 2004, pp. 77-83.
3. Barbara Ann Kipfer. 9 reasons why print dictionaries are better than online dictionaries [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://theweek.com/articles/462575/9-reasons-why-print-dictionaries-are-better-than-online-dictionaries>
4. Hua-Li Jian, Frode Eika Sandnes. The role of electronic pocket dictionaries as an English learning tool among Chinese students [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pdfs.semanticscholar.org/>.
5. Prószéky, G. How “truly electronic dictionaries” of the 21st Century should look like? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tinta.hu/shop_ordered/60066/pic/tavlatok_honlapra.compressed.pdf

Вікторія Томашова. Компаративний аналіз паперових, електронних та он-лайн словників

Стаття присвячена існуючим видам словників на сучасному етапі. Проведено порівняльний аналіз паперових, електронних та он-лайн словників., а також висвітлені переваги та недоліки кожного з них.

Ключові слова: словники, паперові словники, електронні словники, он-лайн словники, порівняльний аналіз

МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДИСКУРС CROSS-CULTURAL DISCOURSE

УДК 811.111:(100):334.72(045)

Єлизавета Довгаль
студентка

Донецький національний університет економіки і
торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
м. Кривий Ріг, Україна
Науковий керівник: О. М. Бондаревська

РОЛЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СВІТІ ТА БІЗНЕСІ

Стаття присвячена дослідженню ролі та значенню англійської мови в світі та сферах бізнесу. Матеріал цієї статті допоможе вам дізнатися про усі нюанси вивчення та використання англійської мови у світі.

Ключові слова: англійська мова, іноземна мова, бізнес, професії, світ, мовний бар'єр, підприємство, фахівець, іноземці

Знання однієї мови дозволяє увійти в коридор життя, знання двох мов – відкриває вам усі двері у цьому коридорі.

Франк Сміт

Одна з найбільш значущих мов у світі є англійська мова. На сьогоднішній день вона займає друге місце в списку найбільш поширених мов планети. Англійська визнана офіційною мовою в 53 країнах світу і 300-400 млн. людей вважають її рідною. В цілому англійською мовою сьогодні користується п'ята частина всього населення Землі. У сучасному світі, при інтенсивному розвитку комерційних, економічних, політичних зв'язків між країнами, все більшої актуальності набуває спосіб спілкування між партнерами і колегами. Ділова англійська стає життєво необхідним засобом налагодження взаємин між підприємцями, фахівцями і співробітниками міжнародних компаній. Саме вміння вести переписку і грамотно спілкуватися визначає імідж і професійний рівень партнерів по бізнесу або спільній співпраці.

Англійську мову по праву називають мовою бізнесу, спілкування, культури і науки, фінансового розвитку. І все більша кількість людей прагне вивчити цю мову, адже це дає можливість вільно і комфортно спілкуватися з представниками зарубіжних країн [1].

Сучасний бізнес просто неможливий без англійської мови, як є його складовим елементом. І це не дивно, адже безліч бізнесменів, які володіють великими компаніями, прагнуть до залучення все більшої кількості іноземних інвестицій, створенню спільних підприємств, а також продажу частини акцій закордонним компаніям. «Мова бізнесу» диктує певні правила, яких необхідно дотримуватися, якщо вихочете добитися великих успіхів в цьому напрямку [1].

Сьогодні в будь-якій точці земної кулі напевно можна почути англійську мову. Адже така популярність англійської мови зумовлена його загальним

визнанням як глобальної мови світової спільноти. На сьогоднішній день англійська мова, зайнявши своє особливе становище серед інших мов, перетворився в *lingua franca*, тобто в мову міжнародного спілкування всього людства. Схоже, що у людства за допомогою використання англійської мови з'явився шанс знайти спільну єдину мову [3]. У цьому випадку мається на увазі не справжній англійський, а його спрощена версія, яку можна назвати спрощена глобальна англійська. І це буде правильно, адже, по суті, більшість тих, хто витратив багато часу на вивчення англійської мови, і зараз в своїй практиці використовує цю глобальну мову, ні разу не бували в країнах, де англійська є рідною мовою.

За статистикою, найбільш затребуване в світі вивчення англійської мови, в цілому англійською мовою, як рідною, так і іноземною сьогодні користуються 1,8 мільярда людей. Так 300 млн. Китайців вчать англійську мову. А це більше, ніж все населення США разом узяті. У 90 країнах світу англійська мова є або другою державною мовою, або активно вивчається, так, наприклад, у Франції в державних середніх школах для учнів обов'язково вивчення англійської або німецької мови протягом чотирьох років, і серед них 85% – вибирає англійську мову.

В Японії ж учні зобов'язані вивчати англійську мову протягом шести років до закінчення середньої школи. А в Норвегії, Швеції і Данії учні також обов'язково вивчають англійську мову. Статистика показує наскільки популярний і затребуваний англійську мову за кордоном. У Російській Федерації, де вивчення іноземних мов для дітей обов'язково, більшість учнів вивчає англійську мову [1].

В даний час для росіян пропонується величезна кількість мовних програм, щоб надати можливість вивчити англійську мову за кордоном, зануривши його в так звану мовну середу, в якій забувається про мовний бар'єр і навіть активізуються пасивні знання і навички з вивчення англійської в Великобританії зазвичай будуються таким чином: протягом тижня, тобто з понеділка до п'ятниці включно проходять заняття в класі в міжнародній групі. Кількість уроків в день залежить від рівня інтенсивності курсу навчання.

Заняття проводяться кваліфікованими викладачами, а академічні програми відповідають рівню вашого володіння мовою.

Після занять організовується додаткові програми, наприклад, похід в театри, виставки, галереї, або гра в футбол чи відпочинок на пляжі. У цих заходах беруть участь і викладачі школи, що важливо для вивчення живої мови. Позитивним моментом є той факт, що інтернаціональні курсанти перебувають в ситуації, коли повинні спілкуватися між собою теж англійською мовою [4].

Відвідування таких мовних курсів дуже ефективно і рекомендовано тим, хто хоче вивчити як класичну, так і живу мову. Особливо він рекомендований тим, хто планує виїхати за кордон на постійне місце проживання безпосередньо перед проходженням іспиту IELTS (International English Language Testing System).

Сьогодні багато професій вимагають знання англійської мови: секретар, юрист, менеджер, маркетолог та інші. Одною з найбільш високооплачуваних робіт є робота гідом-перекладачем, літературним і синхронним перекладачем. В даний час йде повсюдна комп'ютеризація, тому набирають популярність такі професії як веб-дизайнер, телемаркетолог і копірайтер. Без знання англійської стати хорошим фахівцем в даних областях дуже складно, так як дані професії мають на увазі під собою роботу на комп'ютері, а комп'ютерна мова- це англійська [2].

Дуже важливо знати англійську при роботі в модній індустрії. Ні для кого не секрет, що дуже важко бути успішним в даній сфері без якісних знань англійської мови, так як практично вся професійна термінологія має англомовне походження. Знання англійської необхідні при роботі журналістом. Це творча діяльність, яка побудована на спілкуванні з людьми, часто з іноземцями, супроводжується частими зарубіжними відрядженнями, тому знання англійської в даній професії Вам необхідні, щоб підніматися вгору по кар'єрних сходах.

Також, якщо Ви на канікулах або у вільний час хочете підробити за кордоном, то зі знанням англійської Ви можете влаштуватися працівником готелю, круїзного лайнера або гувернером. Ці професії найбільш високооплачувані за кордоном [2].

Кожна грамотна людина середньовіччя в обов'язковому порядку повинен була володіти латиною, а в сучасному світі роль латини відводиться англійській мові. Вивчайте англійську мову і розширюйте свої життєві горизонти.

Отже, ми чітко бачимо, що у наш час з'являється все більше і більше охочих знати іноземні мови. Вони розуміють важливість їх вивчення. Вони не вважають це прагнення лише даниною моді, а замислюються про ті переваги, які дає знання іноземних мов будь-якій культурній людині. Вивчення будь-якої іноземної мови розкриває перед нами нові можливості, робить багатшим наш духовний світ. Володіючи іноземною мовою, людина автоматично переходить на вищий соціальний ступінь, оскільки стає конкурентоспроможним претендентом на високооплачувану посаду. Адже, як відомо, престижні організації, зазвичай, або самі є представниками іноземних фірм, або ведуть з ними активну партнерську діяльність. А там без знання іноземної мови не обійтися! Іноземні мови покращують якість нашого життя у всіх її сферах [3].

Список використаних джерел:

1. Вивчення іноземних мов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://frutta.ucoz.ua/publ/vazhlivist_vivchennja_inozemnikh_mov_u_suchasnomu_sviti/1-1-0-3
2. Роль англійської в професії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: svitmov.ck.ua/мови/
3. Сучасний бізнес [Електронний ресурс]. – Режим доступу: lektsii.org/4-1669.html
4. Важливість вивчення англійської мови [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.comenglish.ru/vazhnost-izucheniya-angliyskogo-yazyka>
5. Англійська мова в сфері обслуговування_[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ozon.ru/context/detail/id/7002262/>

Yelyzaveta Dovhal. Role of English in the world and business

The article is devoted to the study of the role and significance of English in the world and business spheres. The material of this article will help you learn about the full range of study and use of English in the world.

Key words: English, foreign language, business, profession, world, language barrier, enterprise, specialist, foreigners

UDC [811.111:801.631.51]: 316.77 (045)

Mariia Koval

student

Donetsk National University of Economics and Trade named after

Mykhailo Tugan-Baranovsky

Kryvyi Rih, Ukraine

Scientific Supervisor: I. Siniakhovska

ENGLISH CHAT SHORTENINGS AS A PHENOMENON OF CROSS-CULTURAL COMMUNICATION

The article deals with the characteristic aspects of English chat shortenings usage & the ways of their translation into native language to make cross-cultural communication more efficient.

Key words: chat, abbreviation, cross-cultural communication, syncope, word-clipping, acronyms, portmanteau words

Nowadays chat is a very popular thing among people of different age groups, especially youth. Chat communication represents the means of message exchange by computers online. The style of communication in chat is free & spontaneous; it is the style of a “small talk”. At the same time, it is the style of “quick” communication, dispute, discussion, even the serious one. It’s used not only for friendly chatting online but also for solving business problems, creating projects, signing the contracts, etc. So, chat becomes the channel of a dialogue & it creates a multicultural sphere for communication. If chat shortenings are growing in number in the English language, there is a necessity to compile thesaurus dictionary of chat abbreviations & chat shortenings, & to systematize them for people using chat rooms for cross-cultural communication. Foreign and domestic linguists investigating the abbreviation covered aspects related not only to the development of general abbreviation issues, but also to broader problems of the theory of abbreviation and word formation. The boundaries between abbreviation and compositional derivation are defined (E. Kubryakova, C. Dyuzhikova), the formal structure of abbreviations and their relations with producing units are described (E. Voloshin, V. Borisov). A special study was made of the basic principles of modeling abbreviated lexical units (abbreviations) (K. Sunden, G. Stern, M. Schlauch, L. Sapogova), a typology of abbreviations covering languages related to the Slavic, Germanic and the Romance groups (L. Kakhovskaya, H. Marchand, R. Mogilevsky, A. Yeldyshev). The problems of the functioning of abbreviations in the text (N. Bessonova), including in the journalistic style (O. Kosareva, M. Yarmashevich), newspaper and art texts. However, despite the fact that the phenomenon of abbreviation has been studied

many times and many of the problems have been adequately covered, a whole series of aspects of this important phenomenon are still unexplored, this is connected with the appearance of new approaches to language [2].

Shortening is an abbreviation in which the beginning or end of the word has been dropped. In some cases, both the beginning & the end have been omitted. In linguistics, shortening is the word formation process which consists in the reduction of a word to one of its parts [7].

Chat is a talk held over the Internet by people using a chat room; *chat room* is a Web site or computer program that allows people to send messages to each other instantly over the Internet [7].

Cross-cultural (intercultural) communication is a form of communication that aims to share information across different cultures & social groups [5]. It seeks to understand how people from different countries & cultures act, communicate & perceive the world around them. It comprises the origin of shortenings, & the reasons of their functioning in the net (tendency to time saving; tendency to use unusual verbal innovations; tendency to creative self-expression).

So, all abbreviated units are divided into lexical & graphical ones. Lexical shortenings can be divided into 5 main groups:

Syncope (It is the contraction or the shortening of a word by omitting sounds, syllables or letters from the middle of the word. E.g.: fastening - fas'ning, because - 'cuz, Madam - ma'am, buttoning-buttn'ing, family - fam'ly; chocolate - choc'late, library - lib'ry; cam(e)ra; asp(i)rin; rest(au)rant; etc.) [2].

Word-clipping (Clipping refers to all forms of shortenings by which parts of a word are deleted. Clipping here is thus not only the deletion of letters at the end of a word, which Cannon calls "traditional clipping", but includes forms that show letter deletion at the front, i.e. initial clipping, letter deletion in the middle, i.e. medial clipping, and letter deletion in different places in the same word, i.e. mixed clipping e.g. exam from examination, deli from delicatessen, flu from influenza, doc from doctor, ad from advertisement, lab from laboratory, vet from veterinarian, etc.) [2].

Portmanteau words (It is the words or morphemes whose forms & meanings are derived from a blending of two or more distinct forms: two or more words are joined together to form a new word. (e.g.: spoon + fork = spork; spoon + knife = spife; smoke + fog = smog; Oxford + Cambridge = Oxbridge; breakfast + lunch = brunch; camera + recorder = camcorder; web + log = blog; iPod + broadcasting = podcasting; street + basketball = streetball; etc.); [2].

Acronyms (words formed from the first letter or first few letters of each word in a phrase or a title. E.g., NFL for National Football League; PC for Personal Computer; NASA for National Aeronautics & Space Administration; HD(TV) for High-Definition Television; UFO for Unknown Flying Object; BBC for British Broadcasting Company; etc.) [1].

Abbreviations (An abbreviation (from Latin *brevis*, meaning short [citation needed]) is a shortened form of a word or phrase. It consists of a group of letters taken from the word or phrase. For example, the word abbreviation can itself be represented by the abbreviation abbr., abbrev., or abbrev. In strict analysis,

abbreviations should not be confused with contractions, crisis, acronyms, or initialisms, with which they share some semantic and phonetic functions, though all four are connected by the term "abbreviation" in loose parlance. An abbreviation is a shortening by any method; a contraction is a reduction of size by the drawing together of the parts. A contraction of a word is made by omitting certain letters or syllables and bringing together the first and last letters or elements; an abbreviation may be made by omitting certain portions from the interior or by cutting off a part. A contraction is an abbreviation, but an abbreviation is not necessarily a contraction. Acronyms and initialisms are regarded as subsets of abbreviations (e.g. by the Council of Science Editors). They are abbreviations that consist of the initial letters or parts of words. E.g., ESOL= English for speakers of other languages); TESOL = teaching English to speakers of other languages; BC (or B.C) stands for "before Christ") [2].

The graphical shortening is a reduction applied only in writing, without its special sound form, which is realized in speech as a suitable non-shortened form. In our opinion, graphic can be considered such methods of form formation, in which the operational part of the production base is graphic (digital and letter) means [6].

To indicate the process of acquiring a lexical unit of a new form with the help of a certain graphic method of using the term graphing. About the definite potential of the graphic and earlier was emphasized in linguistic literature, but until now graphic transformations of the word were perceived as ways of word formation. In our opinion, graphical ones can be considered as such methods of form-forming, in which the operational part of the production base are graphic (digital and letter) means. The graphical shortenings are traditionally used in writing to define:

1) Metric units of measurement (e.g. kg = kilogram, mph = miles per hour, ft = feet, m = meters, mol = moles, etc.);

2) Latin words used in English (e.g. = for example / (Latin 'exempli gratia'), a.m. = in the morning ('ante meridiem'), No = number ('numero'), p.a. = a year ('per annum'), i.e. = that is ('id est'), etc. = and so on ('et cetera'), etc.

3) Currency units & monetary symbols (e.g. £ or ₤ = libra (Latin)/ pound (English).

The graphical shortenings are also divided into dotted (e.g.: c. = citizen; prof. = Professor; Ch. Ed. = Chief Editor), hyphenated, bias (e.g.: p/o - post office), cursive (italic), zero, combined ones.

And finally, emoticons – facial expression pictorially represented by punctuation & letters, usually to express a writer's mood. They are used just because in the virtual world of the Internet, most communication is performed through words, in which we cannot express our facial expressions or gestures. [6] Therefore, people use punctuations, letters, or the combination of signs to express feelings.

Learning the corresponding on some chats for English learners (such as ELE (Easy Language Exchange), Conversation Exchange, Inter Pals Penpals, English, baby!), & done the quantitative analysis of shortenings usage in these chats, I have come to the conclusion that the most widely used shortenings on the sites under consideration are abbreviations, acronyms, & emoticons. We can systematize all the

chat shortenings & organize them into categories for beginners to be easier to understand chat corresponding.

Here is the Common Chat Room Abbreviations. We can say that the most popular chat shortenings fall into the following categories:

1. Different popular shortenings
2. When you want to say goodbye
3. The expression of feelings
4. Laughing

So, the abbreviated units are represented by all the structural types of the abbreviation units, as well as abbreviations specific for the given micro field, of a double level of investment and abbreviations, including elements of a graphic and phonetic nature. It remains only to emphasize that the complex words of the structure "base-letter + usual basis", being a new type of compound words containing an abbreviation component - a root morpheme of a special kind - enrich the word-formation system of the English language. [3] All these shortenings can be in use for those who start communicating with people from different countries, of different communities in chat, because these chat shortenings are understood by every active chat user. Also, it is used not only for friendly chats, but also for solving business tasks, creating projects, signing contracts, etc. Thus, chat becomes a channel of dialogue and creates a multicultural sphere of communication.

References:

1. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка: учеб. пособие / И. В. Арнольд. – 2-е изд., перераб. – М.: ФЛИНТА: Наука, –2012. – 376 с.
2. Варфоломеева И. В. Аббревиатуры современного английского языка: когнитивно-дискурсный аспект: дис. ... канд. филолог. наук : спец. 10.02.04 – «Германские языки» / Ирина Вячеславовна Варфоломеева. – М., 2007. – 168 с.
3. Костерина О. Н. Лексические сокращения в современном английском языке: дис. ... канд. филолог. наук: спец. 10.02.04 – «Германские языки» / Ольга Николаевна Костерина – СПб., 2005. – 170 с.
4. Чумак Л. М. Affixation and word-composition in modern English / Л. М. Чумак // Научные записки Международного академического общества Михала Балудянского. – 2014. – 2 (6). pp. 89-97.
5. Merriam-Webster Dictionary [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.merriam-webster.com/>
6. Laurel J. Brinton The Linguistic Structure of Modern English / Laurel J., Donna Brinton. – John Benjamins Publishing, 2010. – 426 p.
7. The Oxford Dictionary James Murray [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://en.oxforddictionaries.com/>

Марія Коваль. Скорочення в англійській мові як феномен крос-культурної комунікації

У статті досліджено типологію англійських аббревіатур в дискурсному аспекті на основі мережі Інтернет. Проаналізовано скорочення, які використовуються під час комунікації в чатах та виявлено найуживаніші типи аббревіатур.

Ключові слова: чат, аббревіатура, крос-культурне спілкування, синкопа, словоскладання, скорочення, слова-портманто

ВПЛИВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ

У статті проаналізовано вплив іноземних мов, а саме англійської на молодіжний сленг українців. Авторка розказує про причини впливу іноземних мов, наводить приклади, розкриває поняття «сленг».

Ключові слова: сленг, молодіжний сленг, мова, англіцизм.

Складні процеси в сучасній українській мові пов'язані з інтенсивним надходженням запозичень (переважно з англійської мови). Вивченню проблем іншомовних запозичень присвятили чимало праць такі вітчизняні та іноземні дослідники, як: Б. Ажнюк, О. Ахманова, В. Виноградов, Ю. Жлуктенко, О. Муромцева, О. Пономарів, І. Огієнко, В. Самійленко, С. Семчинський, Д. Шмельов, Л. Блумфілд, Е. Хауген, А. Мартіне, У. Вайнрайх та ін.

Молодь надто легко вдається до запозичень, синтезування власного середовища та використання атрибуції, яка часто не притаманна її ментально-культурному простору. Не є винятком і явище «сленгу» в мовленні молодого покоління, проблема якого все більше стає актуальною та викликає занепокоєння [1].

Процес появи англломовного сленгізму має дещо специфічний характер. На відміну від запозичень до літературної мови, де причиною запозичення є відсутність лексеми на позначення тієї чи іншої реалії, сленг часто запозичує лексичні елементи для номінації таких понять, які вже мають словесне оформлення в літературній мові. Це свідчить про вторинний характер молодіжного сленгу, його субхарактер, орієнтацію на систему літературної мови [2, с. 140].

Без сумніву ігнорувати процеси, які відбуваються у формуванні мов неможливо. Так як в, першу чергу, не лише ми впливаємо на мову, а й мова впливає на нас, іноді змушуючи забувати правильну вимову і написання слів.

Вивчати процес формування «нової» мови необхідно кожному, хто користується нею.

У наш час такий вигляд соціальної варіативності, як молодіжний сленг став настільки розповсюджений, що не зіштовхнутися з ним хоча б раз житті фактично неможливо.

Сленг(від англ. Slang – жаргон) – використовують люди певних професій або класових прошарків. Сленг протистоїть загальноприйнятій мові і до кінця зрозумілий лише представникам вузького кола осіб, що належать до певної соціальної групи [3, с. 200].

Гостріше, ніж інші соціально-демографічні групи, відчуває історичний час, швидше сприймає його вимоги саме молодь. У її свідомості дзеркально відображається нова соціальна парадигма функціонування мови. Молодь активніше відкидає те, що віджило або відживає, активніше шукає нового. Природно все це відбивається у молодіжному мовленні.

Англiцизм (англiзм) – рiзновид мовного запозичення: слово, його окреме значення, вислiв тощо, якi запозиченi з англiйської мови або перекладенi з неї чи утворенi за її зразком. Англiцизми переважно усвідомлюються мовцями як чужорiдний елемент i зберiгають ознаки свого походження.

Молодiжний сленг – це окремий елемент нацiональної мови, який вiдображає певною мiрою рiвень культури i розвитку суспiльства. В наш час пiд її вплив потрапляють рiзні категорiї молодi [4].

Сленг має широкий дiапазон вживання. Багато людей, а особливо молодь вживає сленг у своїй мовi тому, що бажає бути сучасною, стильною. Іншi користуються сленгом як засобом спiлкування, який має вiдтiнок вiдвертостi, неформальностi, виражає товариський i легкiсть спiлкування.

Сленговi слова i вислови емоцiйно забарвленi i часто вживаються в переносному значеннi. Сленг – це частина лексики, яка надто швидко змiнюється за своїм значенням. Якщо слово або вислiв втрачає новизну, на змiну йому приходять новий сленг. Це альтернативна лексика. Він не може iснувати в минулому, він постійно оновлюється. Його життя коротке i має сумнівну репутацiю. Він або осiдає в мовi, або ж його забувають. Але у сленгу багатi ресурси. Американський сленг традицiйно вбирає будь-яке яскраве слово, яке потрапило до нього [5].

Процес запозичення iншомовних слiв неоднозначно впливає на розвиток нашої мови. З одного боку, вiдбувається її збагачення, але, з iншого боку, витiсняються власнi елементи, що замiнюються на слова з подiбним значенням. Це негативно впливає на стан нацiональної мови i на збереження самобутностi українського народу. Процитуюемо В. Радчука: «...англiйські слова i звороти останнiм часом активнiше поповнюють наш лексикон, нiж російські; наша вимова, морфологiя й синтаксис зазнають з боку англiйської мови чималого впливу. Причини цього очевиднi: комп'ютеризацiя, потяг до мiжнародних стандартiв ділового партнерства, до науки й освiти Заходу, передове товаровиробництво в англiйськомовних краiнах, лiдерство англiйської мови як мiжнародної тощо» [6].

Крiм того проблема полягає в затрудненому перекладi сленгiзмiв при зiткненнi з ними в тексті або при комунiкацiї. Для того, щоб вирiшити дану проблему ми спробуємо зрозумiти способи класифiкацiї сленгiзмiв, їх використання.

Якщо роздiлити англiйський сленг на три групи, то:

- Першою буде «ОК»
- Другою – позитивне ставлення
- Третьою – негативне ставлення

Знаючи цей мінімум можна спокійно спілкуватися з іноземцями, міркуючи де і які слова доречні.

Американське слово «Ok» має кілька значень: «будь ласка» у відповідь на «дякую», «правильно», «все добре».

Перейдемо до другої групи сленгу: слово «cool» в словниках перекладається, як щось середнє між холодним і теплим, тобто «прохолодне». У повсякденному житті воно звучить у ті моменти, коли ми говоримо «класно», «кльово».

Зараз в українській і російській мовах модно скорочувати все, що піддається скороченню, а особливо запозичене з англійської мови.

Наведемо кілька прикладів:

– Lol – laughing out loud (дуже смішно)

– OMG! – Oh my God! (Боженьки)

У молодіжному сленгу можна помітити кілька лексем-англіцизмів, які молодь використовує постійно. Під час невимушеного спілкування вживання англіцизму слугує певним контрастом, оригінальною лексемою з підвищеною експресивністю на фоні розмовної стилістично зниженої лексики

Лексеми, що утворились від англійських слів, є результатом їх невдалої інтерпретації. Наприклад, гирла (дівчина), що пішло від перекрученого англійського girl (дівчина, дівчинка); у стосунку до слова хаза (у значенні дім, будинок) можна розглянути два варіанти виникнення, а саме: англословне походження – з'явилося на основі англійського house (будинок), де буква [u] випала, а літера [a] утворилась на місці [o] для більшої схожості з українським «хата», інший варіант – український, який полягає у трактуванні походження цього слова у результаті заміни [t] на [з], що надає слову іронічного забарвлення. Слово крейзі (божевільний), яке досить часто трапляється у мовленні сучасної молоді, є прямим запозиченням із англійської crazy (божевільний) зі збереженням значення. Подібно утворились слова: спікати (англ. speak) – говорити, бег (англ. bag) – сумка, паті (party) – вечірка, фазер (father) – батько, мазер (mother) – мати, мані (money) – гроші, піпли (people) – люди, месаж (message) – повідомлення та ін.

Найбільше у молодіжній пресі англіцизмів на музичну тематику, найменше – на позначення специфічних понять. Це пояснюється великою популярністю музичної сфери серед молоді, а відтак широкою читацькою аудиторією (на яку й орієнтуються молодіжні видання).

Широкий потік іноземної музики та реалій, пов'язаних із нею, сприяє появі нових термінів, які дедалі більше поповнюють молодіжний сленг. Наприклад: римейк (нова версія старої пісні або фільму), бекграунд (музичне оформлення), фронтмен (лідер у групі музикантів), хіт (дуже популярний музичний твір).

Узагальнимо, що молодіжний сленг є соціолектом граматичної основи національної мови і відрізняється розмовними забарвленнями. Велика частина елементів являє собою різні скорочення і похідні від них, а також запозичені і фонетичні асоціації [7]. Характерною особливістю молодіжного сленгу є його

швидка мінливість, яку можна пояснити зміною поколінь. В цілому, сленг робить мову більш короткою, лаконічною, емоційною, а також служить своєрідним знаком приналежності до певного соціального середовища.

З іншого боку, мова сленгу – це реквізит молодості, як і катання на роликівих ковзанах, масові рок-концерти, легковажність і безтурботність. Це своєрідна форма самовираження і свободи. Це, знову ж таки, різновид молодіжної культури [8].

Таким чином, слід відзначити велику вагу англіцизмів у процесі формування словника сучасної молодої людини. Процес запозичення відбувається постійно, віддзеркалюючи нові реалії нашого життя, даючи їм нові найменування. Але не можна допустити, щоб такі процеси проходили стихійно, невмотивовано, бо часто яскрава та приваблива запозичена лексема є зовсім непродуктивною в системі сучасної української мови.

Мова кожного народу функціонує й розвивається в контексті мов світу й під впливом цього контексту. Країни та їх народи перебувають у постійних взаєминах економічного, політичного, наукового й культурного характеру. Тому всі спроби штучної ізоляції національної мови від інших мов суперечить об'єктивним законам розвитку людства і його найдивовижнішого феномену – мови.

Дана стаття показує, що сленг не є літературною мовою, що він виникає і вживається в усному мовленні.

З жаргоном необхідно ознайомитись людям, аби не мати труднощів в спілкуванні з представниками різних культур, аби будь-який конфуз не призвів до взаємо непорозуміння і міжкультурного конфлікту.

Сленг відіграє важливу роль в житті сучасної молоді і не тільки допомагає молодим людям спілкуватися між собою, а й полегшує процес вивчення іноземної мови.

На сьогодні англіцизми в молодіжному сленгу займають важливе місце, але необхідно пам'ятати, що їхнє надмірне вживання веде до збідніння рідної мови. З одного боку, такі сленгові вирази можна вважати згубними для української мови, проте з іншої – їх вживання інколи просто необхідне з погляду на глобальний вплив англійської мови та технологій. Тому важливо поважати й зберігати традиції української літературної мови, використовувати такі вирази в певному соціально – культурному оточенні, де вони справді будуть доречні.

Список використаних джерел:

1. Молодіжний сленг як прояв лексичної інтерференції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://naub.oa.edu.ua/>
2. Англійські слова в українській мові // Сучасна українська літературна мова. Лексика і фразеологія. – К. : Наукова думка, 1973. – С. 140.
3. Голдованський Я. Словник англонізмів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.slovnuk.lutsk.ua/>
4. Василенко Ю. А. Сучасний український молодіжний сленг / Ю. А. Василенко // Львівський національний університет імені Івана Франка. – 2009. – С. 8.

5. Шендерук Е. Б., Перминова В. А. Молодіжний сленг в англійській мові [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/3_SND_2010/Philologia/57994.doc.htm
6. Кришталь А. О. Вплив англіцизмів на сучасну українську науково-технічну термінологію [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/35_OINBG_2010/Philologia/75639.doc.htm
7. Калита, І. В. Стилiстичнi трансформацiї росiйських субстандарт, або книга про сленг / - М. : Дiксi Прес // 2013. - С. 240.
8. Баранник. Д. Х. Українська мова на межі століть / Д. Баранник. – Мовознавство. – №3. – 2001. – С. 12.

Anna Laptieva. Influence of the English language on youth slang

The article analyzes the influence of foreign languages, namely English, on the Ukrainian slang of youth. The author talks about the causes of the influence of foreign languages, gives examples, reveals the concept of "slang".

Key words: slang, youth slang, language, anglicism

UDC (811.111(73):811.111=153) – 021.254(045)

Yaroslav Nazarenko
student

Stepan Tkachov
student

Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky
Kryvyi Rih, Ukraine
Scientific Supervisor: S. Ostapenko

DIFFERENCES BETWEEN BRITISH AND AMERICAN ENGLISH

The main differences of spelling, pronunciation and grammar between British and American English are described in the article. The examples which help to study the problem and to see differences between British and American English are given.

Key words: word formation, spelling, pronunciation, words meaning, grammar, British dialect, American dialect, accent

A language has many dialects, and the English language is not an exception. British English has various dialects; both within English spoken in England and also English spoken in Ireland, Scotland, Channel Islands and other places within the British Isles. American English also has many dialects spoken all over North America. Varieties of English are also spoken all over the world in places like Singapore, India, Australia and South Africa. Dialects are not only regional but also social; where a group of people speaks the same form of a language. So to list the differences between each dialect would perhaps be an insurmountable task. British English and American English are the two varieties spoken by most native speakers of English and the varieties that are studied by most foreign learners. However, not all speakers of British English or American English speak the same dialect. A defined set of grammatical and lexical features of a language, which most speakers agree to be correct, is called a standard language. In the case of English, famous linguist Peter Strevens puts it:

Standard English is the embodiment of what all educated speakers of English agree to be internationally accepted usage, it is the dialect agreed by native speakers of English to be the most suitable one for teaching their young, and it is the obvious and automatic choice of a model and a target for foreign learners of English” (1972, p. 45).

The two dialects we are working with are both standard varieties. In Great Britain, the standard is Standard British English and in the United States, the standard is General American or Standard American English. Other dialects, or non-standard English, may differ from the standard in grammar, vocabulary and spelling. Pronunciation, on the other hand, has nothing to do with Standard English, in theory. A Standard English can be spoken with different pronunciation. However, a certain pronunciation is often linked to Standard British English, and that is Received Pronunciation; an accent that has not so much to do with a particular region, unlike other accents in Great Britain, but more with a particular social group; formal and educated speakers. It has, however, some connections with the accent of Southern England. General American is the pronunciation most associated with Standard American English and like Received Pronunciation; it is not associated with a particular region. A standard is not set in stone; it can change over time. Standard British English and Standard American English are two separate varieties of English however, they have often borrowed terms from each other that later became embedded in their standard. All the varieties mentioned before are just as worthy of study as British English and American English, but it is unlikely that the English an average Icelander speaks is coloured by the dialect spoken in Cardiff or by African-American Vernacular English. Their English teaching has been based on British English and a great deal of material on Icelandic television comes from America. It is for these reasons we chose British English and American English for this article.

Everyone who has ever taken up learning English paid attention to the difference in pronunciation in films, music clips or education videos. The pairs of words have the same meaning but sound in different ways. That is because they are divided for two columns: British and American. So what is the difference between these two options? How did this division of language happen and how did this effect on the English-speaking population now?

We taught from history lessons that invaders from European countries inhabited America and the United States for a long time. The local population has been harassed in places, sometimes simply exterminated and new languages have settled along with the settlers on the territories. The global colonization of America by the English people that mostly came in 17th century brought English language to America, which began to combine with local language and other newcomers like German, French and Spanish.

In fact, in time of the war for independence in the United States, more than 80% of the settlers were Englishmen. Therefore, the main language of independent state was English.

In general, it should be noted that any language could not be called a constant value. It changes infinitely. Some new words appear, other is getting old and new

grammatical rules arise. American English separated from England by thousands of kilometers of ocean and because of undeveloped communication system, stopped to develop in the rhythm of British language. It began to change independently among a large number of immigrants from different countries. That actually became the main thing in difference between languages that we can see now.

Difference in vocabulary

Settled on a new continent, the British people faced problems that was not meet at home. Climatic conditions, new exponents of flora and fauna, various household needs – all these areas of life required new words to describe them. Some words were adapted; some were taken from other languages. Therefore, the word “**elk**” in British English means “**elk**”, and in American, to refer to “North American elk”, Americans use the word “**moose**”. If we talk about borrowed words, we can remember familiar pair of words “**employer**” (work giver) and “**employee**” (worker). These words are familiar to us precisely because of borrowed French suffixes [er] and [ee] to denote the subject and the object of action. If you need more examples, you can look up such pairs of words as **film (Br) – movie (Am); underground (Br) – subway (Am); timetable (Br) – schedule (Am); autumn (Br) – fall (Am); flat (Br) – apartment (Am)**

More examples:

Vacation Am – holidays Br

Mad Br – crazy, insane Am

Post Br – mail Am

Pub Br – bar Am

Tin Br – can Am

Difference in the spelling of words

While studying English all of us noticed inconsistencies in writing of the simplest words in different sources. For example, how should we write correctly? “**Color**” or “**colour**”? The answer is simple. It is “**color**” in American English and “**colour**” in British. Such differences in writing were first noticed in Noah Webster’s American English dictionary. In this dictionary, he fixed the uniform standards of American English. Here are some more common words, which sometimes can puzzle English learners:

Try type British words in Microsoft word and the American spelling checker would underline most of them as misspelt words. For examples to this topic, we can consider the pair of words such as **neighbor (Br.) – neighbor (Am.); dialogue (Br.) – dialog (Am.); defence (Br.) – defense (Am.); theatre (Br.) – theater (Am.); paralyse (Br.) – paralyze (Am.)**.

Difference in grammar

From a grammatical point we can said that American English is tending to simplify forms. Americans do not bother and complicate their sentences with Perfect Tenses even with such classic time markers as “**just**” or “**already**”. They use the usual Past Simple, while the British people would consider these terms as incorrect and would necessarily say these sentences in Present Perfect. For example in British

version, we say: “He has just arrived”. Americans would say this like: “He just arrived”.

In addition, in American English new conversational forms appear. These forms are absolutely not typical for British English. For example, “**I gotta**” as short form of “**I got to**” and “**I wanna**” as short form of “**I want to**”. “**Cause**” - “**Because**”, “**Going to**” - “**gonna**”, “**Limo**” - “**limousine**”, “**Fab**” - “**fabulous**”, “**Vac**” - “**vacation**”, “**Vac**” - “**vacuum cleaner**”.

More examples:

“**info**” - “**information**”

“**intro**” - “**introduction**”

“**legit**” - “**legal**”

“**sax**” - “**saxophone**”

Difference in pronunciation

The biggest difference between British and American English is pronunciation and intonation. Exactly these two things can help you to understand what nationality your interlocutor belongs to. As you know, the typical feature of British English is excluding the sound [r] after a vowel. If you pronounce this sound in words such as “**girl**” or “**part**”, everyone can understand that you use the American version of pronunciation. More examples with excluding the [r]-sound we can consider in words such as “**work**” and “**prepare**”, “**gear**” and “**forewarn**”. Moreover, in British English we use long vowels more commonly. It makes British English very aristocratic.

Another interesting example is the excluding of sound [j] in American English in words such as “**tune**” and “**Tuesday**”. This feature of American English makes words sound like “**toon**” and “**Toosday**” while in British the [j]-sound is retained.

In conclusion

What variant should we choose for studying? Philologists and teachers do not stop arguing what kind of English is better to study. On the one hand, the British version could be considered classical and we have to study it. On the other hand, more speakers of American English give as greater freedom of communication. In fact, there is no difference in what type of English you learn because the speakers of both types understand each other clearly. And that means that they will understand you as well.

So just, start learning English without a doubt. You can make this in anyway.

References:

1. Aitchison, J. (1992). *Teach Yourself Linguistics*. London: Hodder and Stoughton.
2. Beeman, W. O. (1986). *Language, Status, and Power in Iran*. Bloomington: Indiana University Press.
3. Fasold, R. (1984). *Sociolinguistics of Society*. Cambridge: Basil Blackwell.
4. Fasold, R. (1990). *Sociolinguistics of Language*. Oxford: Basil Blackwell.
5. Fromkin, V. & Rodman, R. (1988). *An Introduction to Language*. Fort worth: Holt, Reinhart and Winston Inc.
6. Hornby, A. S. (1995). *Oxford Advanced Learner's Dictionary*. Oxford: OUP.

7. Preston, D. (1989). Sociolinguistics and Second Language Acquisition. Oxford: Basil Blackwell.
8. Rivers, W. M. (1981). Teaching Foreign Language Skills. Chicago: University of Chicago Press.
9. Swan, M. (1980). Practical English Usage. Oxford: OUP.
10. Wardhaugh, R. (1986). An Introduction to Sociolinguistics. Oxford: Basil Blackwell.

Ярослав Назаренко, Степан Ткачов. Відмінності британської та американської англійської

У статті описані основні відмінності правопису, вимови та граматики британської та американської англійської мов. Наведено приклади, які дозволяють більш детально дослідити проблему та побачити різницю між американською та британською англійською.

Ключові слова: словотворення, написання, вимова, значення слів, граматика, британський діалект, американський діалект, акцент

УДК [37.02:81'243] : 81'276.3(045)

Олександр Поплавський

студент

Донецький національний університет економіки і

торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

м. Кривий Ріг, Україна

Науковий керівник: С. А. Остапенко

СЛЕНГ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ШВИДКОГО ВИВЧЕННЯ РОЗМОВНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Стаття надає визначення поняття «сленг», вказує на види сленгу, факти з історії його розвитку, причини виникнення сленгу. Значна увага приділяється способам творення сленгу: аббревіатури і скорочення, пишу як кажу, суфікси. Автор також описує ситуації, в яких корисно використовувати сленг.

Ключові слова: аббревіатури, жаргон, скорочення, сленг, словосполучення, суфікс

Із розвитком людства, змінами в політичному та суспільному житті, поширенням інформаційних технологій спостерігаємо значне входження соціальних діалектів у розмовну мову. Сьогодні сленг проник майже в усі сфери людського життя. Його використовують особи різних вікових категорій та професій. Тому мовознавці дедалі активніше цікавляться ненормативним мовленням як лінгвістичним явищем, воно стає об'єктом дослідження не тільки лінгвістів, але й психологів та соціологів.

Проблемою вивчення сленгу як соціолінгвістичної одиниці займалися такі вчені, як Е. Партрідж, В. Фріман, М. Маковський, Т. Соловійова та багато інших. Сленг є невід'ємною і дуже важливою частиною американської розмовної мови. Це усна народна творчість сучасних людей. І це стосується не тільки сучасної молоді.

Сленгом може бути все, що завгодно: від префікса слова, до цілих словосполучень. Коли в 1811 році капітан Френсіс Гроуз склав свій перший словник «Низької мови», він не уявляв, як сильно зміниться роль сленгу до нашого часу. Спочатку сленгом називали мову волоцюг і злодіїв. Пізніше коло

розширилось до простого, але цілком законослухняного люду; сленг перестав асоціюватися з секретними мовами контрабандистів. Знаменитий дослідник сленгу Ерік Партрідж назвав сленг «мовою, менш формальною, ніж звичайна розмовна мова». Це визначення досить вузьке і сленг поділяється на «загальний» доступний всім, і «спеціальний» – на ньому розмовляють представники різних професій і соціальних груп. З цього випливає, що сленг – це набір особливих слів або нових значень уже існуючих слів, що вживаються в різних групах людей.

Сленг можна часто почути від представників молодіжної культури. Молодіжне комунікативне середовище характеризується використанням всіх лексико-стилістичних реєстрів, лише незначну частину якого становить учнівський або студентський жаргон. Таким чином, розглядаючи молодіжний сленг, можна простежити всі явища, характерні як для самого молодіжного комунікативного середовища, так і для усного комунікативного середовища в цілому, виявити функціональне навантаження зниженої лексики.

Представляється можливим виділити ряд причин вживання сленгу. По-перше, прагнення людей спілкуватися один з одним, залишаючись незрозумілими для сторонніх. Іншою важливою причиною є тенденція до мовної виразності, яку важко досягти, використовуючи виключно літературну лексику. І, нарешті, третьою причиною вимушеної мовної диференціації між поколіннями, на думку психологів і лінгвістів, стає зростаючий темп життя, за яким представники старшого покоління не завжди встигають. Поява мобільних телефонів з сервісом SMS, електронної пошти, ICQ та інтернет-чатів сприяє тому, що в мові підлітків все частіше зустрічаються прості вербальні конструкції, за допомогою яких можна максимально швидко передати свою думку, що найчастіше викликає критику з боку більш консервативно налаштованої частини лінгвістичної спільноти.

Англійська мова, що стала мовою інтернет-спілкування, активно використовується не тільки молодим поколінням, а й на телебаченні, в пресі. Процес запозичень посилюється настільки, що словники не встигають фіксувати всі зміни в мові.

Способами творення сленгу є:

1. Аббревіатури і скорочення.

З приходом мобільного зв'язку та інтернету, і навіть ще раніше, в американському сленгу з'явилися аббревіатури: as soon as possible – ASAP; know what I mean – KWIM; barbeque – BBQ.

Ще від слова можна залишити тільки початок. Наприклад: Cell phone – cell; disrespect – dis; fabulous – fab.

Деякі слова можна написати за допомогою однієї літери, у вигляді аббревіатури, або пропускаючи голосні: That – tht; because – bcuz; be – b; why – Y.

2. Пишу як кажу.

Часто слова пишуться так само, як вони вимовляються в житті: About – 'bout; cause – cuz; do not know – dunno; given – gin ' ; little – lil; throught – thru; you – u; doing – doin '.

3. Суфікси.

Величезну роль в утворенні сленгу в американському варіанті англійської мови відіграють словосполучення і додатки так званих "напівсуфіксів". Насправді все просто. Припустимо, ми хочемо дати назву людині певної натури. Можливо він запальний (hothead) або постійно на щось скаржиться (sorehead), можливо він ще новачок в якійсь справі (redhead), або дуже міцний фізично (bullneck).

Не можна не помітити, що всі подібні конструкції насправді складаються з двох слів – того, що визначає якість (hot, sore, red, bull, bar, smart ...) і того, що метафорично зображує людину. Але не весь сленг такий образливий. Існують також і цілком «нормальні» суфікси такі як «-у / -іє» або ж «-о». Наприклад: leftie – кульга; okie dokie – синонім слова "окау"; rookie – новачок; nuts – nutso (пришелепкуватий); no problem – no problemo (без проблем); cheap – cheapo (дешевий і неякісний товар); egg – eggo (лисий чоловік); weird – weirdo (дивак).

Також сленг можна почути просто прогулюючись вулицями того ж Нью-Йорка. Досить часто люди (а особливо молодь) використовують такі сленгові слова та словосполучення як:

Асе – 1. Приятель. 2. Прекрасно, здорово. У буквальному значенні це слово означає "туз в картах". Звичайно, карта хороша, шаноблива, і мати її на руках теж класно. Тому, якщо вас так назвали в Америці, знайте, це дуже навіть добре. Наприклад: Heu, асе, let's go out tonight! – Приятель, давай сходимо кудись сьогодні ввечері!

All wet – Невірний, помилковий. Хіба добре бути повністю мокрим? Звичайно, це неправильно, ось американці і використовують цей вислів для позначення чогось зовсім невірного. Наприклад: Your impression from their conversation is all wet. – Твоє враження про їх бесіду зовсім невірне.

Big daddy – «Велика шишка», людина, що займає важливу посаду. Наприклад: When did you see him last time? He has become such a big daddy. – Коли ти бачив його в останній раз? Він став досить великою шишкою.

Bigmouth – Хвалько, трепло. Значення цього виразу, по суті, можна зрозуміти навіть з буквального перекладу. Наприклад: Do not tell her any secrets! Do not you know what a bigmouth she is! – Не розповідай їй ніяких секретів! Ти хіба не знаєш, яка вона балакуча!

Betcha! – Сперечаємося! На спір! Цей вислів походить від дієслова to bet – сперечатися, ставити, тримати парі, до якого просто додано молодіжне, сленгове закінчення. Наприклад: You will never win the competition! Betcha! – Ти ніколи не переможеш в змаганні! Сперечаємося!

Scrap – Нісенітниця. Таке містке, коротке слово, яке можна почути буквально на кожному кроці в англомовних країнах. Наприклад: Stop talking all this scrap! – Припини нести цю нісенітницю!

Dude (pal) – Чувак, братан. Дуже неформальний, панібратський вираз, може мати як негативне, так і нейтральне забарвлення. Так що, не поспішайте ображатися, якщо Вас так назвали, це може означати, що ваші взаємини зі співрозмовником стали куди менш офіційними. Наприклад: *Wow, dude, are you serious?* – Вау, чувак, ти серйозно?

Get it – Зрозуміти. Є в англійській мові кілька таких дієслів, як *get*, які замінюють добру половину слів, якщо до них додати прийменник, або, як в даному випадку, займенник. Наприклад: *Have you finally got it?* – Ну ти нарешті зрозумів?

Jam – Проблема, неприємність. Дивно, що таке солодке слово має таке гірке значення, але в світі сленгу буває всяке. Крім того, це слово ще означає "стиснення", "защемлення", а це вже проблематичніше. Наприклад: *How did you get into this jam?* – Як ти вплутався в ці неприємності?

Paw – Рука. Більш літературний варіант – "лапа". Зазвичай використовується в негативному контексті. Наприклад: *How dare you to touch me with your paws?* – Як ти смієш торкатися до мене своїми лапами?

Wasted – Добряче п'яний. Дієслово *to waste* означає "втрачати даром", "витрачати даремно". Виходячи з цього, цілком логічно назвати добряче п'яну людину *марною тратою*. Наприклад: *He was so wasted yesterday. I am sure he does not remember what he said.* – Він був таким п'яним вчора. Я впевнений, що він не пам'ятає, що говорив.

Сленг також є дуже корисним, коли нам потрібно описати якусь ситуацію наприклад:

Коли хочете розповісти про дівчину, з якою зустрічаєтесь:

At first blush – з першого погляду; **ball of fire** – спокуслива жінка; **blow someone's mind** – справити враження на когось; **make a play for someone** – фліртувати; загравати; залицятися; **make eyes** – стріляти очима; **stuck on somebody** – закохатися.

Коли хочете, щоб до вас не чиплялися:

Back off – відчепися; **get off me** – залиш мене у спокої; **blow out of here** – забирайся звідси; **hit the road** – геть звідси!

Коли потрапили у скрутне становище:

Babe at the woods – відчувати себе не у своїй тарілці; **back to the wall** – у безвихідній ситуації; у пастці; **can of worms** – важка ситуація; купа проблем.

Коли стали учасником вербальної суперечки:

At sixes and sevens – у безладі; у суперечці; у незгоді; **back out** – не дотримати обіцянку; **bananas oil** – локшина на вухах; нахабні лестощі; **big stink** – гучний скандал; **blow the whistle** – настукати на когось; влаштовувати публічний скандал; **butter up** – підлизуватися; **chew the fat** – пліткувати; теревенити; **cop out** – приховувати правду. **Make waves** – створювати проблеми/неприємності; шокувати людей; **go ape** – з'їхати з глузду; виходити з себе; **nut/nut house** – божевільний/божевільня; **out in the left field** – недоречний; **show off** – виказуватися; **yak** – балаканина.

Коли хочете описати свій відпочинок:

Catch some rays – засмагати; **catch some Z's** – поспати; **get off on** – кайфувати; **hit the sauce** – піти в запій; **morning after** – похмілля; **screw around** – бити байдики.

Коли хочете описати своє фінансове положення:

Chicken feed – маленька сума грошей; як кіт наплакав; **cut the mustard** – досягти успіху; взяти банк; **monkey-business** – марна/безглузда робота; **money to burn** – грошей кури не клюють; **moonlight** – підробіток; **that's the ticket** – те, що треба!

Сленг пройшов свою довгу доріжку починаючи як мова низького люду, мова плебеїв і закінчуючи повсякденно вживаною лексичною одиницею. Сленгу не можна навчитися в школі, за допомогою підручників, там нас навчають більш традиційній мові. Аби справді навчитися використовувати сленг, його треба практикувати і дуже важливим аспектом в цій практиці є саме представники іншої мови, з якими має проходити практика. Сленг використовується всіма та всюди, його можна почути при розмові спеціалістів із якоїсь галузі, на вулиці, знайти різні види сленгового використання в Інтернеті. Сленг є другою мовою нації, тому його дослідження є дуже важливим при вивченні іноземної мови, адже без знання сленгу іноді буває дуже важко зрозуміти, що саме хотів донести до нас співрозмовник.

Список використаних джерел:

1. Балабін В. В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу / В. В. Балабін. – К. : Логос, 2002. – 313 с.
2. Левикова С. И. Большой словарь молодёжного сленга / С. И. Левикова. – М. : ФАИР-ПРЕСС, 2003. – 928 с.
3. Никитина Т. Г. Молодёжный сленг: толковый словарь: более 12 000 слов; свыше 3000 фразеологизмов / Т. Г. Никитина. – М. : Астрель: АСТ, 2007. – 910 с.
4. Ayto, J. The Oxford Dictionary of Slang/ J. Ayto. – New York : Oxford University Press, 1999. – 474 p.
5. Drake, G. F. The Social Role of Slang/ G. F. Drake // Language: Social Psychological Perspectives. – Oxford : Pergamon Press, 1980. – pp. 63-70.
6. Eble, C. Slang and Sociability: in-group language among college students/ C. Eble. – Chapel Hill, NC : University of North Carolina Press, 1996. – 228 p.
7. Mencken, H. L. The American Language/ H. L. Mencken. – New York : A.A. Knopf, 1992. – 777 p.
8. Thorne, T. Dictionary Of Contemporary Slang/ T. Thorn. – London : A & C Black, 2007. – 494 p.

Oleksandr Poplavskiy. Slang as a way of spoken English quick learning

The article gives the definition of “slang”, its types, facts from the history of slang development, reasons for slang appearing. Great deal of attention is paid to ways of slang building: abbreviation and shortening, write as say, suffixes. The author also describes the situations when using of slang is beneficial.

Ключові слова: abbreviation, jargon, shortening, slang, word combination, suffix

Наукове видання

Збірник наукових праць

Іноземні мови ХХІ століття: професійні комунікації та діалог культур

Підписано до друку 10.12.2017

Формат 60 x 4 / 16 Папір офсетний

Гарнітура Times New Roman.

Друк – цифровий. Умовн. друк. арк. 16,75.

Тираж 160 прим. Замовлення № 6

**Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського**
50005, Кривий Ріг, вул. Трамвайна, 16

Видавництво «Діонат» (ФОП Чернявський Д.О.)
пр. 200 річчя Кривому Рогу, 17, (зуп. «Спаська»),

тел.: (056) 440-21-63; 404-05-92.

Свідоцтво ДК 3449 від 02.04.2009 р.

www.dionat.com

Друкарня: ФОП Маринченко С. В.

вул. Героїв АТО, 1-А, оф. 109, м. Кривий Ріг

Дніпропетровська обл., 50006

Свідоцтво про державну реєстрацію №030567 від 19.01.2007 р.

Тел. (067) 539-66-81